

JÁSZSÁGI ERDÉSZETI TERVEZÉSI KÖRZET MÁSODIK ERDŐTERVE

ÉRVÉNYES: 2010. január 1. - 2019. december 31.

Felclős tervező: **Beszeda Ferenc**

Tervezők: Benedek István
Szabó Szilárd

Ellenőrizte: Szabó Péter

igazgató

Dátum: 2011. március 3.

Az I. kötet tartalomjegyzéke

Bevezető. A körzeti erdőtervezés	6
1. Hatósági eljárások	8
1.1. Előzetes jegyzőkönyv	9
1.2. Zárójegyzőkönyv	45
1.3. Határozatok	57
2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére	65
2.1. Területi adatok	<i>6Hiba! A könyvjelző nem létezik.</i>
2.1.2. Helységhatáros területkimutatás	67
2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)	68
2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása	69
2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.	70
2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása	71
2.1.6. Területváltozás a körzetben	72
2.2. Termőhelyi adatok	73
2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása	74
2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint	76
2.3. Állapot adatok	77
2.3.1. Korosztály táblázatok	78
2.3.2.A. Vágásos erdők – korosztály táblázat fafajonként	84
2.3.3. Faállománytípusok megoszlása fafajonként csoportok szerint	86
2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fafajok szerint	87
2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre	90
2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre	93
2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként	96
2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint	97
2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata	100
2.3.11. Faajok terület- és fakészlet adatainak változása	101
2.3.12. Faajok átlagos vágásérettségi korának változása	102
2.4. Tervadatok	103
Hosszú távú tervadatok	<i>Hiba! A könyvjelző nem létezik.</i>
2.4.1.A. Távlati célállománytípusok – jelenlegi faállománytípusok mátrix	104
2.4.1.B. Távlati célállománytípusok – erdőszítési célállománytípusok (középtávú) mátrix	105
2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata	106
2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként	108
2.4.6. Erdőfelújítási mátrix	109
3. Szöveges értékelés	110
3.1. Területi adatok	111
3.1.1. Területi adatok ismertetése	112
3.1.2. Területváltozások értékelése	116
3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)	116
3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)	117
3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)	119
3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk	119
Az érintett térképszelvények	120

3.2.	<i>A termőhelyi viszonyok értékelése</i>	121
3.2.1.	Földrajzi fekvés, erdészeti táj	122
3.2.2.	Geológiai és domborzati viszonyok	124
3.2.3.	Klíma (2.2.2. tábla)	126
	Jellemző meteorológiai adatok	126
3.2.4.	Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)	127
3.2.5.	Talajviszonyok	128
3.2.6.	Természetes erdőtársulások	132
3.2.7.	Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok	134
3.3.	<i>Az erdő állapotának értékelése</i>	136
3.3.1.	Az erdő múltjának történelmi áttekintése	137
3.3.2.	Az erdő állapotának értékelése	139
3.3.2.1.	Faállományviszonyok	139
	Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)	139
	Vágásérettségi viszonyok (2.3.4. - 2.3.6. és 2.3.12. táblák)	140
	Faállománytípusok, fafajösszetétel (2.3.3. és 2.3.11. táblák)	143
	Fakészlet adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)	147
	Fakészletfelvételi módok terület-kimutatása (2.5.5. tábla)	149
3.3.2.2.	Fatermőképesség (2.3.3. tábla)	150
3.3.2.3.	Záródás minősítése (2.3.7. tábla)	152
3.3.2.4.	Vadeltartó-képesség, vadállomány	154
3.3.2.5.	Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)	155
3.3.3.	Természetvédelem helyzete a körzetben	159
3.3.4.	Közjóléti, turisztikai értékelés	161
3.3.5.	Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek	162
3.4.	<i>Az elmúlt tervidőszak erdőállomány-gazdálkodásának elemzése</i>	164
3.4.1.	Erdőtervezői értékelés a terepi felvételek alapján	165
3.4.2.	Erdőfelügyeleti értékelés a tervek teljesítéséről	167
3.4.2.1.	Fahasználati tervek teljesítése	167
3.4.2.2.	Erdősítések teljesítése	168
3.5.	<i>Átfogó tervezés</i>	169
3.5.1.	Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére	170
3.5.1.1.	Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)	170
3.5.1.2.	Erdőtelepítések távlati lehetőségei	171
3.5.1.3.	Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés	172
	Hozamvizsgálat táblázatai	173
3.5.2.	Egyéb átfogó tervezés	175
3.5.2.1.	Egyéb erdei haszonvételek tervezése	175
3.5.2.2.	Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)	175
3.5.2.3.	Egyéb szakhatóságok kezelési tervei	176
	A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékelése	177
3.5.3.	Tízéves (középtávú) tervezés a körzet erdészet nélküli területére	178
3.5.3.1.	Üzem módok (2.4.2. tábla)	178
3.5.3.2.	Erdőgazdálkodást korlátozó tényezők (2.4.2. tábla)	178
3.5.3.3.	Előhasználatok - nevelővágások - tervezése (2.4.3.A. és 2.4.4.A. táblák)	178
3.5.3.4.	Véghasználatok tervezése (2.4.3.B-C., 2.4.4.B. és 2.4.5. táblák)	180
	Hozamvizsgálat táblázatai	183
3.5.3.5.	Erdőfelújítások tervezése (2.4.6. - 2.4.8. táblák)	185

A II. kötet tartalomjegyzéke

4. A körzet erdészeti nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák	187
<i>Területi adatok</i>	<i>188</i>
2.1.1. Részletes területkimutatás	189
2.1.2. Helységhatáros területkimutatás	242
2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)	243
2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása	244
2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.	245
2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása	246
2.1.7. Nem erdő művelési ágban nyilvántartott erdőrészek listája	247
2.1.8. Az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája	253
2.1.9. Erdő és egyéb részlet jelének változása	279
2.1.10. Talált erdők listája	316
<i>Termőhelyi adatok</i>	<i>318</i>
2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása	319
2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint	321
<i>Állapot adatok</i>	<i>322</i>
2.3.1. Korosztály táblázatok	323
2.3.3. Faállomány megoszlása fatermőképességi csoportok szerint	329
2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint	330
2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre	333
2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre	336
2.3.7. Záródás minősítése faállománytípusonként	339
2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint (összesen)	340
2.3.9. Egészségi állapot fajcsoportonként	343
2.3.11. Fajok terület- és fakészlet adatainak változása	345
<i>Hosszú távú tervadatok</i>	<i>346</i>
2.4.1.A. Távlati célállománytípusok – jelenlegi faállománytípusok mátrix	347
2.4.1.B. Távlati célállománytípusok – erdőszítési célállománytípusok (középtávú) mátrix	348
2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata	349
<i>Tíz éves (középtávú) tervadatok</i>	<i>351</i>
2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként	352
2.4.3.A. Fakitermelési terv, mód és faj szerint – Előhasználatok	353
2.4.3.B. Fakitermelési terv, mód és faj szerint – Véghasználatok	356
2.4.4.A. Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint – Előhasználatok	359
2.4.4.B. Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint – Véghasználatok	360
2.4.5. Véghasználati fakészlet és terület, faj és fatermőképességi csoportok szerint	361
2.4.6. Erdőfelújítási mátrix	362
2.4.7. Alternatív erdőszítési mátrix	363
2.4.8. Erdőfelújítási terv célállománytípus szerint	364
5. Mellékletek	366
5.1. Egyéb statisztikai táblák	367
5.2. Földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése	402
5.3. Erdő- és egyéb részlet lista	451

76-342	76-431	76-432	76-441	76-442	77-331	77-332	77-341	77-342	ÁTNÉZETI TÉRKÉP Jászsági körzet M = 1 : 150 000	
76-344	76-433	76-434	76-443	76-444	77-333	77-334	77-343	77-344	77-433	
66-122	66-211	66-212	66-221	Jászárokszállás 66-222	67-111	67-112	67-121	67-122	67-211	
66-124	66-213	66-214	Jászágó 66-223	66-224	67-113	67-114	67-123	67-124	67-213	
66-142	Jászfényszaru 66-231	Pusztamonostor 66-232	66-241	66-242	Jászdózsa 67-131	67-132	67-141	67-142	67-231	
66-144	66-233	66-234	66-243	66-244	67-133	67-134	67-143	Jászivány 67-144	67-233	
66-322	66-411	66-412	66-421	66-422	67-311	67-312	67-321	67-322	67-411	
66-324	66-413	66-414	66-423	66-424	67-313	67-314	67-323	67-324	67-413	
66-342	66-431	66-432	66-441	66-442	67-331	67-332	67-341	67-342	67-431	
66-344	66-433	66-434	66-443	66-444	67-333	67-334	67-343	67-344	67-433	
56-122	56-211	56-212	56-221	56-222	57-111	57-112	57-121	57-122	57-211	Kő

Bevezető. A körzeti erdőtervezés

Ez a körzeti erdőterv átmeneti időben készült, mert a 2009. évi előzetes egyeztetések idején még a 1996. évi LIV. törvény (továbbiakban régi Evt.) volt hatályban, de mire a minisztériumi jóváhagyás megtörtént, addigra az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: új Evt.) szabályozása lépett érvénybe. Az új Evt. 113. § (12) bekezdése alapján jelen erdőtervet még a régi Evt. alapján állapítottuk meg.

A 2009. július 10-én hatályát veszített régi Evt.-hez hasonlóan az új Evt. is elrendeli az erdőtervezési körzetek szerinti erdőtervezést. Az ország területe jelenleg 166 körzetre oszlik. Ennek értelmében az erdők felmérése, térbeli rendjének kialakítása, állapotának leírása és az erdőgazdálkodás erdőrészlet szintű megtervezése a továbbiakban is erdőtervezési körzetekben történik.

Az erdőtervezési körzetek - a lehetőség határain belül - egyaránt igazodnak az erdészeti tájak, tájrészletek és a természetföldrajzi határokhoz, figyelembe véve a közigazgatási szempontokat is. A körzet erdőterületei **egy időben, egységes szemlélettel** kerülnek felvételre. Ez alól az erdőtervezés – az eltérő szabályozás miatt – az állami erdészetre vonatkozóan kivételt tett, melyeknél a vonatkozó körzet felvételi évétől eltérő évben is elvégezhető volt az erdészeti felvétele, s az így készült erdőterv, a részletes terület-elszámolással és a hozamszabályozási résszel kiegészítve egyben az adott erdészeti üzemterve is. Az új jogi szabályozás szerint ez a kivétel megszűnik, és a jövőben a teljes körzet felvétele történik a körzet területén található erdészeti(ek)tel együtt.

A körzeti erdőterv **Területi adatok, Termőhelyi adatok, Állapot adatok és Hosszú távú tervezésről szóló fejezetei a teljes körzet statisztikáit, míg a középtávú (tízéves) tervezésről szóló fejezetei csak a körzet erdészeti nélküli területeinek statisztikáit tartalmazzák.** Az eddig elkészült körzeti erdőtervek a területileg illetékes erdészeti igazgatóságokon hozzáférhetőek.

Az új Evt. eltörli az üzemtervet, így a továbbiakban az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit a körzeti erdőterv alapján megállapított erdőterv határozat tartalmazza, amelyet a megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (a továbbiakban MgSzH) illetékes erdészeti igazgatósága hivatalból vagy az új. Evt. hatálybalépése előtt jóváhagyott körzeti erdőterv alapján az erdőgazdálkodó kérelemre állapít meg. Az erdőgazdálkodó az erdőterv határozat alapján, bejelentési kötelezettségének eleget téve végezhet erdőgazdálkodási tevékenységet. Az erdőterv határozat előírásai szerinti gazdálkodás betartásáért, az erdők védelméért, illetve fennmaradásuk biztosításáért az erdőgazdálkodó és a jogosult szakszemélyzet a felelős.

Az új Evt. bevezeti az alkalmazható erdőfelújítási eljárásokat és a fakitermelés módját meghatározó üzemmód fogalmát. Az egyre szélesebb körben terjedő természetközeli és folyamatos erdőborítást biztosító erdőkezelési módok - a vágásos üzemmódtól eltérő, ún. nem vágásos üzemmódok - gyakorlati alkalmazására a korábbi években már volt lehetőség, jogi háttere azonban csak az új Evt. hatálybalépésével rendeződött.

Az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók jogait, kötelezettségeit és nyilvántartásba vételét az új Evt. 17-18. §-a tartalmazza. További rendelkezéseket tartalmaznak a közeljövőben kihirdetésre kerülő, az új Evt. végrehajtását biztosító és további rendeletek.

A körzeti erdőterv elsősorban az erdőgazdálkodónak és az erdőtulajdonosnak szolgál értékes információkkal. Ugyanakkor mindenki számára ajánljuk, aki az adott erdőterület sorsát szívében viseli, és az ott folyó erdészeti munkák okát és célját meg kívánja ismerni.

Minden további információ megtalálható az Erdészeti Igazgatóság honlapján:
http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/nyitolap
elérhetőségen.

Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
Erdészeti Igazgatósága

1. Hatósági eljárások

1.1. Előzetes jegyzőkönyv

1.2. Zárójegyzőkönyv

1.3. Határozatok

A Vidékfejlesztési Minisztérium körzeti erdőtervet jóváhagyóhatározata

Natura 2000 nyilatkozatok

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

Előadó: Szalai Károly

Ügyiratszám: XXIV/1131/19/2010.

Tárgy: Jászsági erdészeti
tervezési körzeti erdőtervének
jóváhagyása

HATÁROZAT

A Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága által a **Jászsági erdészeti tervezési körzetbe** tartozó erdőkre 2009. évben készített körzeti erdőtervet

J ó v á h a g y o m,

egyben annak kiadását, valamint az Országos Erdőállomány Adattáron való átvezetését elrendelem.

A körzeti erdőterv érvényességi ideje: 2010. január 1-től 2019. december 31-ig terjed.

Határozatom ellen fellebbezésnek helye nincs. Jogszabálysértésre hivatkozással a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. A Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevelet személyesen vagy ajánlott postai küldeményként a Vidékfejlesztési Minisztérium Természeti Erőforrások Főosztályához (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) lehet benyújtani a határozatnak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 78. § (10) bekezdése szerinti közlésétől számított harminc napon belül. A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben azonban a döntés végrehajtásának felfüggesztése kérhető.

INDOKOLÁS

A körzeti erdőterv az erdőtervezési egység területén található erdő-, és az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőállományok adatait a felvétel, illetve az érvénybelépés időpontjára vonatkozóan az előírt pontossággal tartalmazza.

Tervjavaslatai és előírásai megfelelnek az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.), az annak végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet, valamint az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet előírásainak, és az érvényben lévő erdőtervezési irányelveknek.

Határozatomat az Evt. 113. § (12) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés értelmében az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 24. § (4) bekezdésében, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § e) és 1) pontjában, valamint a 105. § d) pontjában foglalt felelősségi körömben és hatáskörömben eljárva, a Ket. 72. § (1) bekezdésében foglaltak szerint hoztam meg. A jogorvoslati lehetőség tekintetében a Ket. 108. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

Budapest, 2010. október „29.”

Dr. Fazekas Sándor

Nyilatkozat

a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírás-javaslatoknak a **Jászsági Erdészeti Tervezési Körzet** vonatkozásában a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi kezelésében lévő európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak vizsgálatáról.

A körzet területén található Natura 2000 terület, vagy annak része:

Neve	Kódja	Területtípusa	Érintett területe (ha)	Nemzeti Park Igazgatóság
Jászság	HUHN10005	Madárvédelmi	236,89	Hortobágyi NPI
Jászdózsai Pap-erdő	HUHN20044	természetmegőrzési	4,28	Hortobágyi NPI
Jászárokszállási-szikések	HUHN20073	természetmegőrzési	3,61	Hortobágyi NPI
Borsóhalmi-legelő	HUHN20076	természetmegőrzési	1,59	Hortobágyi NPI
Jászfényszaru-erdő	HUHN20077	természetmegőrzési	28,70	Hortobágyi NPI
Jászsági Zagyva-ártér	HUHN20078	természetmegőrzési	169,50	Hortobágyi NPI
Jászapáti-jászkiséri szikések	HUHN20085	természetmegőrzési	36,99	Hortobágyi NPI

A Jászság Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok jegyzéke:

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
parlagi sas	Aquila heliaca (revír)
kerecsensólyom	Falco cherrug

A Jászdózsai Pap-erdő Natura 2000 területen egy erdőrészlet található, a Jászdózsa 32 A erdőrészlet, amely a Hortobágyi NPI saját vagyongazdálkodásában van. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Euro-szibériai erdőszyepp-tölgyesek tölgyfajokkal	91I0*
Keményfás ligeterdők	91F0

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Janka-tarsóka	Thlaspi jankae

A Jászárokszállási-szikek Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Euro-szibériai erdőszyepp-tölgyesek tölgyfajokkal	91I0*

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
nagy szarvasbogár	Lucanus cervus

A Borsóhalmi-legelő Natura 2000 területen összesen két, összesen 1,59 ha területű akácos faállománnyal borított erdőrészlet található. Az érintett erdőterületen a Hortobágyi NPI adatközlése alapján nem fordul elő a kijelölés alapjául szolgáló faj és élőhelytípus.

A Jászfényszaru-erdő Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Euro-szibériai erdőszyepp-tölgyesek tölgyfajokkal	91I0*

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
nagy szarvasbogár	Lucanus cervus

A Jászsgai Zagyva-ártér Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők	91E0*
Euro-szibériai erdőszyepp-tölgyesek tölgyfajokkal	91I0*

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
nagy szarvasbogár	Lucanus cervus

A Jászapáti-jáskiséri szikesek Natura 2000 terület 16 erdőrészt érint. Az érintett erdőterületen a Hortobágyi NPI adatközlése alapján nem fordul elő a kijelölés alapjául szolgáló faj és élőhelytípus.

Az erdőrészt-szintű egyeztetéseken meghatározottak alapján megállapítható, hogy a körzet területén található Natura 2000 területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére a körzeti erdőterv erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslati **nem járnak kedvezőtlen hatással.**

Az erdőrészt-szintű előírások megállapításánál a 11/2010. (II.4.) FVM rendelet (a továbbiakban: rendelet) 8. § rendelkezései megfelelően alkalmazására kerültek. Az előírás-javaslatok hatásainak vizsgálatára a rendelet 4. számú mellékletében szereplő szempontrendszer figyelembe vételével került sor. A Natura 2000 terület élővilágára vonatkozó adatok közül a hatások vizsgálata során az alábbiak álltak az erdészeti hatóság rendelkezésére: A Hortobágyi NPI által küldött, az adott területekre vonatkozó jelölő élőhelyek és jelölő fajok listája, valamint a N2K_erdő_HNPI_10évesterv_JKT_tvte.xls táblázatban megküldött gazdálkodási tevékenységre vonatkozó javaslati.

Szolnok, 2010. június 22.

.....
igazgató

.....
felelős tervező

A nyilatkozatban megfogalmazottakkal a Hortobágyi NPI képviselőjében egyetért:

.....
védett természeti terület
természetvédelmi kezeléséért felelős szerv

Záradék:

Az Evt. 113. § (16) bekezdése alapján, a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, az érintett Natura 2000 területeken előforduló élővilágra vonatkozó, rendelkezésére álló adatokat [11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 8. § (2) a)-c)] a Hajdú-Bihar Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatóságnak átadta.

.....
Hortobágyi NPI, mint a védett természeti és Natura 2000 területek természetvédelmi
kezeléséért felelős szerv

Nyilatkozat

a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírás-javaslatoknak a Jászsági Erdészeti Tervezési Körzet vonatkozásában a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága illetékességi területén található európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak vizsgálatáról.

A körzet területén található Natura 2000 terület vagy annak része:

Neve	Kódja	Területtípusa	Érintett területe (ha)	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Hevesi-sík	HUBN10004	madárvédelmi	2,72	Bükki NPI
Pélyi szikesek	HUBN20041	természetmegőrzési	2,72	Bükki NPI

A Hevesi-sík és a Pélyi szikesek Natura 2000 európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek ugyanazt a két erdőrészt képezik, a Bükk NPI vagyongazdálkodásában lévő Jászivány 35 A és 46 A erdőrészt képezik. A Bükk NPI által adott, és az erdőszeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a Hevesi-sík Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok jegyzéke:

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
kék vérese	Falco vespertinus
szalakóta	Coracias garrulus
kerecsensólyom	Falco cherrug

A Pélyi szikesek Natura 2000 erdőterületre a Bükk NPI nem adott információt a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok vonatkozásában az erdőszeti hatóság részére.

Az erdőszeti szintű egyeztetéseken meghatározottak alapján megállapítható, hogy a körzeti Bükk Nemzeti Park Igazgatósága illetékességi területére eső részén található Natura 2000 területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére a körzeti erdőtervezési erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok **nem járnak kedvezőtlen hatással.**

Az erdőszeti szintű előírások megállapításánál a 11/2010. (II.4.) FVM rendelet (a továbbiakban: rendelet) 8. § rendelkezései megfelelően alkalmazásra kerültek. Az előírás-javaslatok hatásainak vizsgálatára a rendelet 4. számú mellékletében szereplő szempontrendszer figyelembe vételével került sor. A Natura 2000 terület elővilágára vonatkozó adatok közül a hatások vizsgálata során az alábbiak álltak az erdőszeti hatóság rendelkezésére: a Bükk NPI által 2010. március 4-én kelt, 198/2010. ügyiratszámú levélben adott, az érintett Natura 2000 területekre vonatkozó adatok, javaslatok.

Szolnok, 2010. június 22.

igazgató

felelős tervező

A nyilatkozatban megfogalmazottakkal a Bükk NPI képviseletében egyetértek:

védett természeti terület

természetvédelmi kezelésért felelős szerv

Nyilatkozat

a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírás-javaslatoknak a **Jászsági Erdészeti Tervezési Körzet** vonatkozásában a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága működési területén található európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak vizsgálatáról.

A körzet területén található Natura 2000 terület vagy annak része:

Neve	Kódja	Területtípusa	Érintett területe (ha)	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Hajta-mente	HUDI20025	természetmegőrzési	49,66	Duna-Ipoly NPI

A Hajta-mente Natura 2000 erdőterületen a Duna-Ipoly NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Fűz-ligeterdő	<i>nincs</i>

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
kék cinege	Parus caeruleus
zöld küllő	Picus viridis
függőcinege	Remiz pendulinus
nagy fakopáncs	Dendrocopos major
széncinege	Parus major
erdei pinty	Fringilla coelebs
sárgarigó	Oriolus oriolus
egerészölyv	Buteo buteo

Az erdőrésztlet-szintű egyeztetéseken meghatározottak alapján megállapítható, hogy a körzet Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága működési területére eső részén található Natura 2000 területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére a körzeti erdőterv erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok **nem járnak kedvezőtlen hatással.**

Az erdőrésztlet-szintű előírások megállapításánál a **11/2010. (II.4.) FVM rendelet** (a továbbiakban: rendelet) **8. §** rendelkezései megfelelően alkalmazására kerültek. Az előírás-javaslatok hatásainak vizsgálatára a rendelet **4. számú mellékletében** szereplő szempontrendszer figyelembe vételével került sor. A Natura 2000 terület élővilágára

vonatkozó adatok közül a hatások vizsgálata során az alábbiak álltak az erdészeti hatóság rendelkezésére: a Duna-Ipoly NPI által 2010. március 18-án kelt, 983/1/2010. ügyiratszámú levél mellékletét képező jászberény-monori-körzet.xls táblázatban adott, az érintett Natura 2000 területre vonatkozó adatok, javaslatok.

Szolnok, 2010. június 22.

igazgató

felelős tervező

A nyilatkozatban megfogalmazottakkal a Duna-Ipoly NPI képviselőjében egyetért:

védett természeti terület
természetvédelmi kezeléséért felelős szerv

Terület neve	Terület kódja
1. sz. terület	1. sz. terület
2. sz. terület	2. sz. terület
3. sz. terület	3. sz. terület
4. sz. terület	4. sz. terület
5. sz. terület	5. sz. terület
6. sz. terület	6. sz. terület
7. sz. terület	7. sz. terület
8. sz. terület	8. sz. terület
9. sz. terület	9. sz. terület
10. sz. terület	10. sz. terület

2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére

2.1. Területi adatok

A 2.1.1. Részletes területkimutatás csak a körzet erdőszet nélküli területére vonatkozóan a **4. A körzet erdőszet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák** című fejezetben került bekötésre.

2.1.2. Helységhatáros területkimutatás

2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)

2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása

2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.

2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Helységhatáros területkimutatás

(területek hektárban)

Erdőterv 2.1.2.

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Helység		E r d ő r é s z l e t e k				Egyéb részletek	Mind- összesen
Kód	Név	Védelmi	Gazdasági	Közjóléti	Összesen		
7049	Alattyán	20,39	53,46		73,85	3,64	77,49
7050	Jánoshida		41,64		41,64	7,52	49,16
7051	Jászapáti	12,57	188,43	21,52	222,52	22,62	245,14
7052	Jászágó	55,52	240,34	10,18	306,04	6,36	312,40
7053	Jászárokszállás	4,60	224,17		228,77	76,03	304,80
7054	Jászberény	125,71	3.462,95	21,67	3.610,33	42,38	3.652,71
7055	Jászdózsa	9,60	164,94		174,54	20,15	194,69
7056	Jászfelsőszentgyörgy	53,52	740,93		794,45	53,55	848,00
7057	Jászfényszaru	61,01	1.487,53		1.548,54	14,03	1.562,57
7058	Jászivány	7,00	143,24		150,24	12,80	163,04
7059	Jászfákóhalma	13,96	215,50		229,46	13,72	243,18
7060	Jáskisér	50,73	536,62		587,35	78,63	665,98
7061	Jászszentandrás	10,46	730,51	17,81	758,78	22,96	781,74
7062	Jásztelek	36,97	30,29		67,26	2,43	69,69
7063	Pusztamonostor		119,54		119,54	22,42	141,96
Össz: 15 JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE		462,04	8.380,09	71,18	8.913,31	399,24	9.312,55
Mindösszesen:		462,04	8.380,09	71,18	8.913,31	399,24	9.312,55

**Rendeltetések kimutatása – elsődleges és
további rendeltetések együtt
(Halmozott terület hektárban)***

Erdőterv 2.1.3.

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Rendeltetések		Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>		
TV	Természetvédelmi	42,25
TAV	Talajvédelmi	228,96
MVE	Mezővédő	49,34
HON	Honvédelmi	19,69
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	
GÁT	Partvédelmi	46,03
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	43,40
TÁJ	Tájképvédelmi	12,14
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	479,11
ARB	Erdészeti arborétum	
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:		941,15
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő	8.436,04
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		8.436,04
<i>Közzóléti rendeltetésű erdők</i>		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	25,42
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	45,76
VP	Vadspark	
Közzóléti rendeltetésű erdők összesen:		71,18
<i>1996. évi LIV. törvény szerint Faültetvényként nyilvántartott terület:</i>		<i>7,87</i>
Mindösszesen (halmozott erdőrészt terület):		9.456,24

* Az egyes szakhatóságok szakhatósági jogkörébe tartozó területek a három rendeltetés oszlopából összesítve.

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Elsődleges rendeltetés*		Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>		
TV	Természetvédelmi	42,25
TAV	Talajvédelmi	228,96
MVE	Mezővédő	49,34
HON	Honvédelmi	19,69
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	
GÁT	Partvédelmi	46,03
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	43,40
TÁJ	Tájképvédelmi	12,14
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	
ARB	Erdészeti arborétum	
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:		462,04
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő	8.372,22
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		8.372,22
<i>Közléti rendeltetésű erdők</i>		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	25,42
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	45,76
VP	Vadspark	
Közléti rendeltetésű erdők összesen:		71,18
<i>1996. évi LIV. törvény szerint Faültetvényként nyilvántartott terület:</i>		<i>7,87</i>
Mindösszesen (erdőrészlet):		8.913,31

* A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű!

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Második helyen álló rendeltetés***Terület (ha)*****Védelmi rendeltetésű erdők***

TV	Természetvédelmi	
TAV	Talajvédelmi	
MVE	Mezővédő	
HON	Honvédelmi	
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	
GÁT	Partvédelmi	
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	
TÁJ	Tájképvédelmi	
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	479,11
ARB	Erdészeti arborétum	

Védelmi rendeltetésű erdők összesen: 479,11***Gazdasági rendeltetésű erdők***

FT	Faanyagtermelő	63,82
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	

Gazdasági rendeltetésű erdők összesen: 63,82***Közzóléti rendeltetésű erdők***

GYE	Gyógyerdő
PA	Parkerdő
TAN	Tanerdő
KÍ	Kísérleti erdő
VP	Vadspark

Közzóléti rendeltetésű erdők összesen:**Mindösszesen (erdőrészlet):****542,93**

* A táblázat csak a második helyen álló rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Egyéb részletek területkimutatása

Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Erdőterv 2.1.5.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Térképi jel és megnevezés		Terület hektár
CS	Csemetekert, dugványtelep	11,71
BV	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló terület	
KT	Karácsonyfatelep	
KI	Kísérleti célú faállomány	
NY	Nyiladék és vezeték védősávja (ha 6 m-nél szélesebb)	45,10
TI	Erdei tisztás	234,99
TN	Kopár, terméketlen	68,50
RA	Rakodó és készletező hely	
VF	Vadföld	17,27
VI	Erdei vízfolyás és erdei tó	4,22
CE	Cserjés	6,85
Erdészeti létesítményhez tartozó területek összesen		10,60
ebből		
ÚT	Állandó jellegű erdészeti magánút	7,67
VA	Erdei vasút	
ÉP	Erdei épület	1,29
MV	Mesterségesen kialakított vízfelületek (tározó, csatorna)	1,64
EY	Egyéb erdészeti létesítményhez tartozó terület	
Egyéb részletek összesen:		399,24

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Vonatkozás éve	Védelmi	Gazdasági	Eü. - Szoc. turisztikai	Oktatás kutatási	Összes erdőrészlet	Egyéb részletek területe	Összes terület
	elsődleges rendeltetésű erdők						
	h e k t á r						
2000. körzet erdőszet nélkül	379,2	6.376,8	26,6	44,2	6.826,8	141,2	6.968,0
2000. erdőszet	7,8	1.625,2	-	-	1.633,0	258,3	1.891,3
2000. Összes	387,0	8.002,0	26,6	44,2	8.459,8	399,5	8.859,3
2010. körzet erdőszet nélkül	394,47	6.751,35	25,42	45,76	7.217,00	143,46	7.360,46
2010. erdőszet	67,57	1.628,74	-	-	1.696,31	255,78	1.952,09
2010. Összes:	462,04	8.380,09	25,42	45,76	8.913,31	399,24	9.312,55

A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza.

A 2.1.7. és 2.1.8. táblák a 4. fejezetben, a részletes terület-elszámolás pedig a mellékletben található.

2.2. Termőhelyi adatok

2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása

2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint

		H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k								
Genetikai talajtípus	Termő-réteg mélység	Fizikai talaj-féleség	Többlet-vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen
Erdőssztyepp klíma										
150 HH	ISE	H	7,54							7,54
	SE	DH	3,35							3,35
		H	1.952,19			12,21				1.964,40
	KMÉ	H	2.828,73			348,18				3.178,02
	MÉ	H	478,97			121,75				600,72
	IMÉ	H	32,03							32,03
220 HÖ	KMÉ	H				30,53				30,53
		V				22,01	17,83			39,84
	MÉ	V				8,59	34,67			43,26
520 MLCS	SE	V	8,72							8,72
530 RCS	SE	H	14,04			0,54				14,58
		V	121,08			98,69	4,40			224,17
	KMÉ	H	50,72			10,86				61,58
		V	224,35			239,77	1,67			465,79
		A	4,28			56,73				61,01
	MÉ	H	0,95			22,62				23,57
		V	2,13			0,62				2,75
		AV	8,62							8,62
		A	166,27	18,50		92,96				277,73
550 CSJH	SE	H	15,61			3,19				18,80
	KMÉ	H	163,15			29,10				192,25
	MÉ	H	114,31			27,97				142,28
	IMÉ	H	6,04							6,04
610 SZK	SE	H		3,19						3,19
630 RSZC	KMÉ	V	22,51							22,51
		A	6,18							6,18
640 SZRSZC	SE	V	0,89			10,75				11,64
		A				0,99				0,99
	KMÉ	V				79,40				79,40
		A	8,69			97,56				106,25
	MÉ	A	6,81			89,33				96,14
710 TR	ISE	H				3,04				3,04
		V				26,41				26,41
	SE	H	43,19			44,47				87,66
		HV	2,21							2,21
		V	12,41			49,77				62,18
		A	9,31	1,54		5,06				15,91
	KMÉ	H	54,76			100,55	0,83			156,14
		HV	0,84							0,84
		V	77,31			57,15				134,46
		AV				8,71				8,71
		A	103,36	8,57		116,25	21,40			249,58
	MÉ	H	12,55							12,55
		V	105,37			14,33				119,70
	MÉ	A	30,80							30,80
	IMÉ	H				5,69				5,69
713 MSR	KMÉ	H	9,64							9,64

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k										
Genetikai talajtípus	Termő-réteg mélység	Fizikai talaj-féleség	Többször vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen
Erdőössztyepp klíma										
730 SZKR	KMÉ	A	10,89			14,29				25,18
740 SZCR	SE	AV				2,41				2,41
	KMÉ	V				4,48				4,48
750 ÖR	KMÉ	H	20,21			3,64				23,85
		V	17,26			110,23	4,64			132,13
		A				15,15	19,11			34,26
	MÉ	V				28,04				28,04
770 CSR	MÉ	A				0,52				0,52
990 MEST	KMÉ	H	3,04							3,04
Klíma összesen:			6.761,31	31,80		2.012,20	104,55			8.913,31
Összesen:			6.761,31	31,80		2.012,20	104,55			8.913,31

Faállománytípusok klímák szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Terület hektár

Erdőterv 2.2.2.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Faállomány típus	Bükkös klíma terület	Bükkös klíma %	Gy-tölgyes klíma terület	Gy-tölgyes klíma %	K t t klíma terület	K t t klíma %	Erdőssztyepp klíma terület	Erdőssztyepp klíma %	Összesen terület	Összesen %
Bükkös										
Gy-tölgyes										
Kt.tölgyes										
Ks.tölgyes							1.319,60	14,8	1.319,60	14,8
Cseres							58,70	0,7	58,70	0,7
Mo.tölgyes										
Akácos							2.901,72	32,6	2.901,72	32,6
Gyertyános										
Juharos							0,78		0,78	
Kőrises							59,34	0,7	59,34	0,7
Ek.lombos							189,48	2,1	189,48	2,1
N.nyár - n. fűz							3.849,53	43,2	3.849,53	43,2
Hazai nyáras							279,42	3,1	279,42	3,1
Fűzes							5,77	0,1	5,77	0,1
Égeres										
Hársas							16,38	0,2	16,38	0,2
Nyíres										
El.lombos										
Erdeifenyves							113,78	1,3	113,78	1,3
Feketefenyves							117,95	1,3	117,95	1,3
Lucfenyves										
Egyéb fenyves							0,86		0,86	
Összesen:							8.913,31	100,0	8.913,31	100,0

2.3. Állapot adatok

2.3.1. Korosztály táblázatok

Korosztály táblázatok fafajonként terület hektárban

(faanyagtermelést szolgáló, különleges és összesen bontásban)

Korosztály táblázatok fafajonként fakészlet köbméterben

(faanyagtermelést szolgáló, különleges és összesen bontásban)

2.3.2.A. Vágásos erdők – korosztály táblázat fafajonként

(terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.3. Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként

2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

2.3.11. Fajok terület- és fakészlet adatainak változása

2.3.12. Fajok átlagos vágásérettségi korának változása

Terület hektár

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Erdőterv 2.3.1.

[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI**Terület hektár**

Erdőterv 2.3.1.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

ÖSSZESEN

Terület hektár

Erdőterv 2.3.1.

[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.
Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes
Iroda: 8 Debreceni ETI

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	675	5.805	13.430	4.891	113.971	106.761	626	2.016	2.000			250.175	23,1
Kst s						40						40	
Ktt m													
Ktt s													
Et		163		4.508								4.671	0,4
T össz	675	5.968	13.430	9.399	113.971	106.801	626	2.016	2.000			254.886	23,5
Cs m	295	1.042	525	794	1.001			285				3.942	0,4
Cs s													
Cs össz	295	1.042	525	794	1.001			285				3.942	0,4
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m	11.449	70.444	63.825	38.840	12.546	356						197.460	18,2
Akác s	7.281	18.953	5.111	8.030	545							39.920	3,7
A össz	18.730	89.397	68.936	46.870	13.091	356						237.380	21,9
Juhar	41	139	709	1.064	945	139						3.037	0,3
Szil	230	1.073	790		926	229						3.248	0,3
Kóris	240	934	1.273	3.923	1.027	2.771	555		805			11.528	1,1
EKL	23	108	183	779	374	12						1.479	0,1
J-EKL össz	534	2.254	2.955	5.766	3.272	3.151	555		805			19.292	1,8
NNY	53.022	172.231	219.417	21.530	1.247	277						467.724	43,1
HNY	4.744	17.925	17.836	9.961	3.821	1.247						55.534	5,1
NY össz	57.766	190.156	237.253	31.491	5.068	1.524						523.258	48,2
Fűz	2		274	1.394	157							1.827	0,2
Éger				137								137	
Hárs					22							22	
ELL	4	62		360	60							486	
Fűz-ELL ö	6	62	274	1.891	239							2.472	0,2
EF	43	1.502	8.812	8.177	4.464							22.998	2,1
FF	129	1.275	3.082	9.428	4.937	755	1.336					20.942	1,9
LF		7										7	
VF													
EGYF	3	8										11	
F össz	175	2.792	11.894	17.605	9.401	755	1.336					43.958	4,1
Összes	78.181	291.671	335.267	113.816	146.043	112.587	2.517	2.301	2.805			1.085.188	100,0

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.
Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes
Iroda: 8 Debreceni ETI

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	117	55	1.623	4.479	2.721	7.738		2.758			364	19.855	27,8
Kst s													
Ktt m													
Ktt s													
Et		94										94	0,1
T össz	117	149	1.623	4.479	2.721	7.738		2.758			364	19.949	27,9
Cs m	12	179										191	0,3
Cs s													
Cs össz	12	179										191	0,3
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m	126	1.026	527	201	182	143	36					2.241	3,1
Akác s	52	1.996	100	269								2.417	3,4
A össz	178	3.022	627	470	182	143	36					4.658	6,5
Juhar	179	200	331	271	298		38					1.317	1,8
Szil	98	719	158		504	464						1.943	2,7
Kóris	44	197	78		1.643	2.208	15	325				4.510	6,3
EKL	5	309	524	1.471	862	316						3.487	4,9
J-EKL össz	326	1.425	1.091	1.742	3.307	2.988	53	325				11.257	15,7
NNY	488	4.754	9.154	2.095	782							17.273	24,2
HNY	255	2.281	2.587	3.472	1.065	1.353	1.689					12.702	17,8
NY össz	743	7.035	11.741	5.567	1.847	1.353	1.689					29.975	41,9
Fűz				870		36						906	1,3
Éger													
Hárs		51			1.434							1.485	2,1
ELL		86										86	0,1
Fűz-ELL ö		137		870	1.434	36						2.477	3,5
EF			1.762									1.762	2,5
FF		390	578	273								1.241	1,7
LF													
VF													
EGYF													
F össz		390	2.340	273								3.003	4,2
Összes	1.376	12.337	17.422	13.401	9.491	12.258	1.778	3.083			364	71.510	100,0

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.
Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes
Iroda: 8 Debreceni ETI

ÖSSZESEN

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	792	5.860	15.053	9.370	116.692	114.499	626	4.774	2.000		364	270.030	23,3
Kst s						40						40	
Ktt m													
Ktt s													
Et		257		4.508								4.765	0,4
T össz	792	6.117	15.053	13.878	116.692	114.539	626	4.774	2.000		364	274.835	23,8
Cs m	307	1.221	525	794	1.001			285				4.133	0,4
Cs s													
Cs össz	307	1.221	525	794	1.001			285				4.133	0,4
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m	11.575	71.470	64.352	39.041	12.728	499	36					199.701	17,3
Akác s	7.333	20.949	5.211	8.299	545							42.337	3,7
A össz	18.908	92.419	69.563	47.340	13.273	499	36					242.038	20,9
Juhar	220	339	1.040	1.335	1.243	139	38					4.354	0,4
Szil	328	1.792	948		1.430	693						5.191	0,4
Kóris	284	1.131	1.351	3.923	2.670	4.979	570	325	805			16.038	1,4
EKL	28	417	707	2.250	1.236	328						4.966	0,4
J-EKL össz	860	3.679	4.046	7.508	6.579	6.139	608	325	805			30.549	2,6
NNY	53.510	176.985	228.571	23.625	2.029	277						484.997	41,9
HNY	4.999	20.206	20.423	13.433	4.886	2.600	1.689					68.236	5,9
NY össz	58.509	197.191	248.994	37.058	6.915	2.877	1.689					553.233	47,8
Fűz	2		274	2.264	157	36						2.733	0,2
Éger				137								137	
Hárs		51			1.456							1.507	0,1
ELL	4	148		360	60							572	
Fűz-ELL ö	6	199	274	2.761	1.673	36						4.949	0,4
EF	43	1.502	10.574	8.177	4.464							24.760	2,1
FF	129	1.665	3.660	9.701	4.937	755	1.336					22.183	1,9
LF		7										7	
VF													
EGYF	3	8										11	
F össz	175	3.182	14.234	17.878	9.401	755	1.336					46.961	4,1
Összes	79.557	304.008	352.689	127.217	155.534	124.845	4.295	5.384	2.805		364	1.156.698	100,0

Vágásos erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Terület hektár

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.2.A

[illegible]

Vágásos erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.2.A

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.
Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes
Iroda: 8 Debreceni ETI

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m³/év	Átlagnö- vekmény m³/év
Kst m	31.075	231.191	5.400	2.000	364				270.030	23,3	9.689	5.924
Kst s		40							40		1	1
Ktt m												
Ktt s												
Et	4.765								4.765	0,4	339	151
T össz	35.840	231.231	5.400	2.000	364				274.835	23,8	10.029	6.076
Cs m	2.847	1.001	285						4.133	0,4	453	197
Cs s												
Cs össz	2.847	1.001	285						4.133	0,4	453	197
Bükk m												
Bükk s												
B össz												
Gyertyán												
Akác m	186.438	13.227	36						199.701	17,3	18.229	10.316
Akác s	41.792	545							42.337	3,7	4.962	2.936
A össz	228.230	13.772	36						242.038	20,9	23.191	13.252
Juhar	2.934	1.382	38						4.354	0,4	316	161
Szil	3.068	2.123							5.191	0,4	585	245
Kóris	6.689	7.649	895	805					16.038	1,4	962	447
EKL	3.402	1.564							4.966	0,4	359	155
J-EKL össz	16.093	12.718	933	805					30.549	2,6	2.222	1.008
NNY	482.691	2.306							484.997	41,9	31.904	29.415
HNY	59.061	7.486	1.689						68.236	5,9	4.983	3.626
NY össz	541.752	9.792	1.689						553.233	47,8	36.887	33.041
Fűz	2.540	193							2.733	0,2	85	79
Éger	137								137		4	3
Hárs	51	1.456							1.507	0,1	78	33
ELL	512	60							572		36	22
Fűz-ELL ö	3.240	1.709							4.949	0,4	203	137
EF	20.296	4.464							24.760	2,1	981	821
FF	15.155	5.692	1.336						22.183	1,9	791	690
LF	7								7		1	1
VF												
EGYF	11								11		2	2
F össz	35.469	10.156	1.336						46.961	4,1	1.775	1.514
Összes	863.471	280.379	9.679	2.805	364				1.156.698	100,0	74.760	55.225

Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Terület hektár

Erdőterv 2.3.3.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

E l s ő d l e g e s r e n d e l t e t é s													
Faállomány		Faanyagtermelészolgáltató erdőkből				Különleges erdőkből				Összes erdőkből			
típus		Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes
Bükkös	ha												
	%												
Gy-Tölgyes	ha												
	%												
Kt.tölgyes	ha												
	%												
Ks.tölgyes	ha	293,95	882,18	25,29	1.201,42	17,36	85,97	4,75	108,08	311,31	968,15	30,04	1.309,50
	%	24,5	73,4	2,1	91,7	16,1	79,5	4,4	8,3	23,8	73,9	2,3	100,0
Cseres	ha		47,91		47,91		6,74		6,74		54,65		54,65
	%		100,0		87,7		100,0		12,3		100,0		100,0
Mo.tölgyes	ha												
	%												
Akác	ha	263,23	2.443,51	19,20	2.725,94	1,47	59,78	23,89	85,14	264,70	2.503,29	43,09	2.811,08
	%	9,7	89,6	0,7	97,0	1,7	70,2	28,1	3,0	9,4	89,1	1,5	100,0
Gyertyános	ha												
	%												
Juharos	ha		0,28		0,28						0,28		0,28
	%		100,0		100,0						100,0		100,0
Kőris	ha	3,24	27,68		30,92	24,16	2,76		26,92	27,40	30,44		57,84
	%	10,5	89,5		53,5	89,7	10,3		46,5	47,4	52,6		100,0
Ek.lombos	ha	0,94	110,77		111,71		60,28	9,82	70,10	0,94	171,05	9,82	181,81
	%	0,8	99,2		61,4		86,0	14,0	38,6	0,5	94,1	5,4	100,0
N.nyár-n.fűz	ha	235,51	3.365,10	15,15	3.615,76	3,23	98,56	1,86	103,65	238,74	3.463,66	17,01	3.719,41
	%	6,5	93,1	0,4	97,2	3,1	95,1	1,8	2,8	6,4	93,1	0,5	100,0
Hazai nyáras	ha	22,51	171,22		193,73		73,31	8,72	82,03	22,51	244,53	8,72	275,76
	%	11,6	88,4		70,3		89,4	10,6	29,7	8,2	88,7	3,2	100,0
Fűz	ha		4,32		4,32	1,45			1,45	1,45	4,32		5,77
	%		100,0		74,9	100,0			25,1	25,1	74,9		100,0
Éger	ha												
	%												
Hárs	ha					6,69	9,69		16,38	6,69	9,69		16,38
	%					40,8	59,2		100,0	40,8	59,2		100,0
Nyír	ha												
	%												
El.lombos	ha												
	%												
Erdeifenyves	ha	18,16	87,01		105,17		8,61		8,61	18,16	95,62		113,78
	%	17,3	82,7		92,4		100,0		7,6	16,0	84,0		100,0
Feketefenyves	ha		101,05		101,05		13,21		13,21		114,26		114,26
	%		100,0		88,4		100,0		11,6		100,0		100,0
Lucfenyves	ha												
	%												
Egyéb fenyves	ha		0,86		0,86						0,86		0,86
	%		100,0		100,0						100,0		100,0
ÖSSZESEN	ha	837,54	7.241,89	59,64	8.139,07	54,36	418,91	49,04	522,31	891,90	7.660,80	108,68	8.661,38
	%	10,3	89,0	0,7	94,0	10,4	80,2	9,4	6,0	10,3	88,4	1,3	100,0
ÜRES	ha				217,64				10,91				228,55
MINDÖSSZESEN	ha				8.356,71				533,22				8.889,93
	%				94,0				6,0				100,0

Terület hektárban

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.4.

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)[illegible]

Terület hektárban

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.4.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

[illegible]

Terület hektárban

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

ÖSSZESEN

Fafaj	-20	21-30	31-40	41-50	V á g á s é r e t t s é g i	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen	vékori	Átl.
Kst m			8,16	1,61	22,83		6,02	133,61	881,57	137,64	19,46				1.210,90	88	
Kst s							0,18								0,18	70	
Ktt m																	
Ktt s																	
Et							0,78	16,05	8,51						25,34	83	
T össz			8,16	1,61	22,83		6,98	149,66	890,08	137,64	19,46				1.236,42	88	
Cs m						1,03	5,54	48,74	23,39						78,70	81	
Cs s																	
Cs össz						1,03	5,54	48,74	23,39						78,70	81	
Bükk m																	
Bükk s																	
B össz																	
Gyertyán																	
Akác m	15,40	123,43	1.811,74	20,61	1,40	0,49		0,41	1,50						1.974,98	35	
Akác s	25,62	44,41	621,02	5,63	4,60			0,89	4,26	0,35					706,78	33	
A össz	41,02	167,84	2.432,76	26,24	6,00	0,49		1,30	5,76	0,35					2.681,76	34	
Juhar	1,00	1,41	9,03	4,06	3,39	3,24		3,25	1,55	2,97					29,90	48	
Szil	0,43	0,93	19,11	19,27	8,10	3,78		13,64	6,80	1,06					73,12	52	
Kőris		0,33	1,13	10,53	17,57	13,06		29,09	30,66	1,84	0,68				104,89	72	
EKL	0,01	0,14	8,20	13,52	26,34	7,06		9,03	4,14						68,44	57	
J-EKL össz	1,44	2,81	37,47	47,38	55,40	27,14		55,01	43,15	5,87	0,68				276,35	59	
NNY	901,29	2.695,66	96,05	2,72	0,35	0,74		5,25	1,26	1,76					3.705,08	23	
HNY	0,95	7,36	281,92	91,18	23,79	8,79		10,45	2,94	4,10					431,48	41	
NY össz	902,24	2.703,02	377,97	93,90	24,14	9,53		15,70	4,20	5,86					4.136,56	24	
Füz		0,06	5,00	3,23	1,48	0,18									9,95	43	
Éger			0,60												0,60	40	
Hárs				5,24	3,46	0,98									9,68	53	
ELL			1,76	0,35	0,27	0,59				0,63					3,60	47	
Füz-ELL ö		0,06	7,36	8,82	5,21	1,75				0,63					23,83	47	
EF		0,16	3,77	26,54	41,57	37,79									109,83	59	
FF			11,31	12,40	44,87	43,21	5,16								116,95	59	
LF						0,39									0,39	70	
VF																	
EGYF				0,17		0,42									0,59	63	
F össz		0,16	15,08	39,11	86,44	81,81	5,16								227,76	59	
Összes	944,70	2.873,89	2.878,80	217,06	201,05	133,24	275,57	966,58	150,35	20,14					8.661,38	32	
Üres															304,70		
Vágásos üzemmód teljes																	
korlátozás																	
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.C és D táblákban – összesen																	
Mindösszes															8.966,08		

Terület hektárban

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.5.

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)[illegible]

Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Terület hektárban

Erdőterv 2.3.5.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k											
Fafaj	túltartott	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90- Összesen
Kst m	1,07	3,46	1,10	12,16	9,73	14,59	14,04	31,29	5,08		5,87
Kst s											
Ktt m											
Ktt s											
Et							0,78				0,78
T össz	1,07	3,46	1,10	12,16	9,73	14,59	14,82	31,29	5,08		5,87
Cs m								6,74			
Cs s											
Cs össz								6,74			
Bükk m											
Bükk s											
B össz											
Gyertyán											
Akác m	4,21	3,75	5,18	17,15	9,68	0,16					
Akác s		7,37	13,37	11,08	1,50						0,35
A össz	4,21	11,12	18,55	28,23	11,18	0,16					0,35
Juhar	0,31	2,76	0,64	0,28	1,62	1,18	1,40	1,83			1,60
Szil	0,91	0,93	1,81	6,33	2,25	14,47	1,07	0,70			
Kóris	0,06	8,02	6,89	3,58	3,43	0,68	1,01	2,32	0,19		
EKL	0,35	6,66	4,03	19,04	14,55	7,14	0,20				
J-EKL össz	1,63	18,37	13,37	29,23	21,85	23,47	3,68	4,85	0,19		1,60
NNY	20,71	59,64	22,09	1,32				1,37			
HNY	5,13	19,76	14,98	16,20	17,09	6,42	0,39	2,74			1,36
NY össz	25,84	79,40	37,07	17,52	17,09	6,42	0,39	4,11			1,36
Fűz	0,36	1,45		1,35							
Éger											
Hárs		8,59					0,98				
ELL							0,59				
Fűz-ELL ö	0,36	10,04		1,35			1,57				
EF						8,61					
FF				2,50	6,58	4,15					
LF											
VF											
EGYF											
F össz				2,50	6,58	12,76					
Összes	33,11	122,39	70,09	90,99	66,43	57,40	20,46	46,99	5,27		9,18
Üres											
Vágásos üzemmód teljes korlátozás											
Mindösszes											

561,75

Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

ÖSSZESEN

Erdőterv 2.3.5.

Fafaj	túltartott	V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k										Összesen
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-	
Kst m	1,07	31,97	13,72	39,13	364,68	401,07	81,29	177,15	75,55	11,88	13,39	1.210,90
Kst s			0,18									0,18
Ktt m												
Ktt s												
Et						10,98	9,29	5,07				25,34
T össz	1,07	31,97	13,90	39,13	364,68	412,05	90,58	182,22	75,55	11,88	13,39	1.236,42
Cs m		0,64	0,32			6,67	5,28	35,03	30,71	0,05		78,70
Cs s												
Cs össz		0,64	0,32			6,67	5,28	35,03	30,71	0,05		78,70
Bükk m												
Bükk s												
B össz												
Gyertyán												
Akác m	111,34	323,56	655,59	611,88	269,36	1,41	0,42	1,42				1.974,98
Akác s	12,79	94,85	104,42	346,11	141,29	2,31	0,87	0,87	2,92		0,35	706,78
A össz	124,13	418,41	760,01	957,99	410,65	3,72	1,29	2,29	2,92		0,35	2.681,76
Juhar	0,71	11,01	2,80	1,49	3,61	4,66	1,48	2,29	0,25		1,60	29,90
Szil	0,91	2,44	2,93	22,13	6,72	20,50	1,93	8,99	6,57			73,12
Kőris	0,06	11,93	7,93	8,09	12,67	18,12	23,63	18,49	3,51	0,46		104,89
EKL	3,20	7,43	5,18	20,42	14,67	15,52	0,36	1,66				68,44
J-EKL össz	4,88	32,81	18,84	52,13	37,67	58,80	27,40	31,43	10,33	0,46	1,60	276,35
NNY	364,16	1.757,17	1.220,86	353,21	2,39	0,09	1,07	6,13				3.705,08
HNY	8,67	58,84	101,70	143,26	90,30	17,90	3,95	4,92	0,58		1,36	431,48
NY össz	372,83	1.816,01	1.322,56	496,47	92,69	17,99	5,02	11,05	0,58		1,36	4.136,56
Füz	1,12	6,06	1,07	1,35	0,18	0,17						9,95
Éger		0,60										0,60
Hárs		8,70					0,98					9,68
ELL		1,81	0,27			0,22	0,67			0,63		3,60
Füz-ELL ö	1,12	17,17	1,34	1,35	0,18	0,39	1,65			0,63		23,83
EF	4,10	7,26	7,81	30,18	25,74	34,74						109,83
FF	3,66	13,85	6,92	21,13	46,95	23,53	0,91					116,95
LF							0,39					0,39
VF												
EGYF						0,17	0,42					0,59
F össz	7,76	21,11	14,73	51,31	72,69	58,44	1,72					227,76
Összes	511,79	2.338,12	2.131,70	1.598,38	978,56	558,06	132,94	262,02	120,09	13,02	16,70	8.661,38
Üres												304,70
Vágásos üzemmód teljes												
korlátozás												
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fajokbontást lásd a 2.3.2.A és B táblákban – összesen												
Mindösszes												8.966,08

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	0-9 éven belül ha	V á g á s é r e t t 10-19 éven belül m³	10-19 éven belül ha	10-19 éven belül m³	20-29 éven belül ha	20-29 éven belül m³	30 év összesen ha	30 év összesen m³	30 év átlaga ha/év	30 év átlaga m³/év	Folyónöv. m³/év	Átlagnöv. m³/év	Hozamt. ha
Kst m Kst s Ktt m Ktt s Et	28,51	3341	12,62 0,18	4279 53	26,97	10254	68,10 0,18	17874 53	2,27 0,01	596 2	8988 1	5494 1	12,66
T össz	28,51	3341	12,80	4332	26,97	10254	68,28	17927	2,28	598	9312	5640	12,96
Cs m Cs s	0,64	193	0,32	113			0,96	306	0,03	10	404	178	0,88
Cs össz	0,64	193	0,32	113			0,96	306	0,03	10	404	178	0,88
Bükk m Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m Akác s	426,94 100,27	88824 14497	665,68 103,66	149321 18472	635,92 362,95	127853 48689	1.728,54 566,88	365998 81658	57,62 18,90	12.200 2.722	18003 4728	10200 2793	55,81 20,38
A össz	527,21	103321	769,34	167793	998,87	176542	2.295,42	447656	76,51	14.922	22731	12993	76,19
Juhar	8,65	1754	2,16	775	1,29	527	12,10	3056	0,40	102	193	99	0,37
Szil	1,51	258	1,55	466	15,80	3511	18,86	4235	0,63	141	354	157	0,84
Kóris	3,91	1316	1,04	404	4,51	1764	9,46	3484	0,32	116	777	347	1,02
EKL	3,62	363	1,15	241	1,39	349	6,16	953	0,21	32	112	46	0,26
J-EKL össz	17,69	3691	5,90	1886	22,99	6151	46,58	11728	1,55	391	1436	649	2,49
NNY HNY	2.040,98 42,62	467311 13405	1.205,02 86,72	202975 31082	1.903,50 129,57	473985 51277	5.149,50 258,91	1144271 95764	171,65 8,63	38.142 3.192	31046 4350	28505 3146	154,42 8,73
NY össz	2.083,60	480716	1.291,74	234057	2.033,07	525262	5.408,41	1240035	180,28	41.334	35396	31651	163,15
Fűz	5,37	1689	1,07	385			6,44	2074	0,21	69	60	54	0,15
Éger	0,60	158					0,60	158	0,02	5	4	3	0,01
Hárs	0,11	27					0,11	27	0,00	1	1		
ELL	1,81	454	0,27	113			2,08	567	0,07	19	29	16	0,06
Fűz-ELL ö	7,89	2328	1,34	498			9,23	2826	0,31	94	94	73	0,22
EF	11,36	3142	7,81	2765	30,18	11600	49,35	17507	1,64	584	906	759	1,74
FF	17,51	4654	6,92	2756	18,63	6747	43,06	14157	1,44	472	711	632	1,80
LF											1	1	0,01
VF													
EGYF											2	2	0,01
F össz	28,87	7796	14,73	5521	48,81	18347	92,41	31664	3,08	1.055	1620	1394	3,56
Összes	2.694,41	601386	2.096,17	414200	3.130,71	736556	7.921,29	1752142	264,04	58.405	70993	52578	259,45

Vágásos erdők teljes korlátozással

Üres területből számított évi hozami terület

2,57

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)													
Fafaj	Vágásérettség 0-9 éven belül		Vágásérettség 10-19 éven belül		Vágásérettség 20-29 éven belül		30 év összesen		30 év átlaga		Folyónöv.	Átlagnöv.	Hozamt.
	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha/év	m³/év	m³/év	m³/év	ha
Kst m	4,53	1285	1,10	269	12,16	4099	17,79	5653	0,59	188	701	430	1,04
Kst s													
Ktt m													
Ktt s													
Et											16	6	0,01
T össz	4,53	1285	1,10	269	12,16	4099	17,79	5653	0,59	188	717	436	1,05
Cs m											49	19	0,09
Cs s													
Cs össz											49	19	0,09
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m	7,96	804	5,18	781	17,89	2153	31,03	3738	1,03	125	226	116	1,04
Akác s	7,37	905	13,37	1445	13,46	2411	34,20	4761	1,14	159	234	143	1,02
A össz	15,33	1709	18,55	2226	31,35	4564	65,23	8499	2,17	283	460	259	2,06
Juhar	3,07	485	0,64	245	1,20	781	4,91	1511	0,16	50	123	62	0,22
Szil	1,84	248	1,81	623	6,33	1636	9,98	2507	0,33	84	231	88	0,56
Kőris	8,08	1330	6,89	2019	3,58	1613	18,55	4962	0,62	165	185	100	0,40
EKL	7,01	610	4,03	493	19,04	3139	30,08	4242	1,00	141	247	109	0,88
J-EKL össz	20,00	2673	13,37	3380	30,15	7169	63,52	13222	2,12	441	786	359	2,06
NNY	80,35	18879	22,09	2978	65,47	20295	167,91	42152	5,60	1.405	858	910	4,29
HNY	24,89	5779	14,98	3647	18,64	5926	58,51	15352	1,95	512	633	480	1,78
NY össz	105,24	24658	37,07	6625	84,11	26221	226,42	57504	7,55	1.917	1491	1390	6,07
Fűz	1,81	560			1,35	491	3,16	1051	0,11	35	25	25	0,07
Éger													
Hárs	8,59	1770					8,59	1770	0,29	59	77	33	0,18
ELL											7	6	0,01
Fűz-ELL ö	10,40	2330			1,35	491	11,75	2821	0,39	94	109	64	0,26
EF											75	62	0,12
FF					2,50	550	2,50	550	0,08	18	80	58	0,23
LF													
VF													
EGYF													
F össz					2,50	550	2,50	550	0,08	18	155	120	0,35
Összes	155,50	32655	70,09	12500	161,62	43094	387,21	88249	12,91	2.942	3767	2647	11,94

Vágásos erdők teljes korlátozással

Üres területből számított évi hozami terület

0,14

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

ÖSSZESEN

Fafaj	0-9 éven belül ha	V á g á s é r e t t 0-9 éven belül m³	10-19 éven belül ha	10-19 éven belül m³	20-29 éven belül ha	20-29 éven belül m³	30 év összesen ha	30 év összesen m³	30 év átlaga ha/év	30 év átlaga m³/év	Folyónöv. m³/év	Átlagnöv. m³/év	Hozamt. ha
Kst m Kst s Ktt m Ktt s Et	33,04	4626	13,72 0,18	4548 53	39,13	14353	85,89 0,18	23527 53	2,86 0,01	784 2	9689 1	5924 1	13,70
T össz	33,04	4626	13,90	4601	39,13	14353	86,07	23580	2,87	786	10029	6076	14,01
Cs m Cs s	0,64	193	0,32	113			0,96	306	0,03	10	453	197	0,97
Cs össz	0,64	193	0,32	113			0,96	306	0,03	10	453	197	0,97
Bükk m Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m Akác s	434,90 107,64	89628 15402	670,86 117,03	150102 19917	653,81 376,41	130006 51100	1.759,57 601,08	369736 86419	58,65 20,04	12.325 2.881	18229 4962	10316 2936	56,85 21,40
A össz	542,54	105030	787,89	170019	1.030,22	181106	2.360,65	456155	78,69	15.205	23191	13252	78,25
Juhar Szil Kőris EKL	11,72 3,35 11,99 10,63	2239 506 2646 973	2,80 3,36 7,93 5,18	1020 1089 2423 734	2,49 22,13 8,09 20,43	1308 5147 3377 3488	17,01 28,84 28,01 36,24	4567 6742 8446 5195	0,57 0,96 0,93 1,21	152 225 282 173	316 585 962 359	161 245 447 155	0,59 1,40 1,42 1,14
J-EKL össz	37,69	6364	19,27	5266	53,14	13320	110,10	24950	3,67	832	2222	1008	4,55
NNY HNY	2.121,33 67,51	486190 19184	1.227,11 101,70	205953 34729	1.968,97 148,21	494280 57203	5.317,41 317,42	1186423 111116	177,25 10,58	39.547 3.704	31904 4983	29415 3626	158,71 10,51
NY össz	2.188,84	505374	1.328,81	240682	2.117,18	551483	5.634,83	1297539	187,83	43.251	36887	33041	169,22
Fűz Éger Hárs ELL	7,18 0,60 8,70 1,81	2249 158 1797 454	1,07 0,27	385 113	1,35 1,35	491 491	9,60 0,60 8,70 2,08	3125 158 1797 567	0,32 0,02 0,29 0,07	104 5 60 19	85 4 78 36	79 3 33 22	0,22 0,01 0,18 0,07
Fűz-ELL ö	18,29	4658	1,34	498	1,35	491	20,98	5647	0,70	188	203	137	0,48
EF FF LF VF EGYF	11,36 17,51 	3142 4654 	7,81 6,92 	2765 2756 	30,18 21,13 	11600 7297 	49,35 45,56 	17507 14707 	1,64 1,52 	584 490 	981 791 1 	821 690 1 1 2	1,86 2,03 0,01 0,01
F össz	28,87	7796	14,73	5521	51,31	18897	94,91	32214	3,16	1.074	1775	1514	3,91
Összes	2.849,91	634041	2.166,26	426700	3.292,33	779650	8.308,50	1840391	276,95	61.346	74760	55225	271,39

Vágásos erdők teljes korlátozással

Faanyagtermelést nem szolgáló erdő –részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.A táblában

Nem vágásos (szálatló) üzemmódú erdő –részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.B táblában

Üres területből számított évi hozami terület

2,71

Záródás minősítése faállománytípusonként
Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Erdőterv 2.3.7.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Z á r ó d á s m i n ő s í t é s e

	Zárt	Felújítandó üres vágásterület	Bontási záródás- hiány	Természetes záródás- hiány	Erdősítési záródás- hiány	Gazdálko- dási hibából eredő záródás- hiány	Károsítások miatt bekövetke- zett záródás- hiány	Túltartott erdők záródás- hiánya	Túlzott záródás	Összesen
Bükkös										
Gy-Tölgyes										
Kt.tölgyes										
Ks.tölgyes	1.200,14	0,76		35,74	28,65	3,53	28,80		21,98	1.319,60
Cseres	43,48	0,92		0,64	13,66					58,70
Mo.tölgyes										
Akácos	2.499,12	43,70		66,24	207,80	23,36	51,56	8,35	1,59	2.901,72
Gyertyános										
Juharos	0,78									0,78
Kőrises	40,26			2,53	7,51	9,04				59,34
Ek.lombos	126,80	3,36		38,42	16,73	2,66		1,51		189,48
N.nyár - n. fűz	2.993,50	94,57		224,86	372,87	25,01	22,63	111,76	4,33	3.849,53
Hazai nyáras	179,84	2,02		79,05	10,32	3,80	4,07	0,32		279,42
Fűzes	1,92			3,85						5,77
Égeres										
Hársas	3,90					12,48				16,38
Nyíres										
El.lombos										
Erdeifenyves	97,71			14,01			2,06			113,78
Feketefenyves	87,60			22,47	0,88		7,00			117,95
Lucfenyves										
Egyéb fenyves	0,86									0,86
Összesen	7.275,91	145,33		487,81	658,42	79,88	116,12	121,94	27,90	8.913,31

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 8 Debreceni ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése			kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
				0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Bekorhadt sarjtuskó, egyéb tuskó károsodás	1,3	ha %				0,85 69,7			0,37 30,3				1,22 100,0		0,50	
Fenyő rontó tapló	2	ha %	12,91 76,3	4,00 23,7									16,91 100,0	0,7	1,20	
Törzstaplók, golyvák, rákos sebek, fekélyek	11-13	ha %	47,36 36,6	52,56 40,6	11,39 8,8	18,16 14,0							129,47 100,0	5,1	19,90	
Kéregtetűk, pajzstetűk, farontó bogarak	14-16	ha %	10,51 56,7	7,49 40,4	0,55 3,0								18,55 100,0	0,7	1,70	
Fagyléc, fagyrepedés	18	ha %	368,18 36,1	183,95 18,0	316,40 31,0	99,26 9,7	47,97 4,7	1,42 0,1		2,49 0,2			1.019,67 100,0	40,2	184,20	
Egyéb törzskárosodás	19	ha %			6,89 100,0								6,89 100,0	0,3	1,80	
Kéregsebzés	21,22	ha %														
Csúcsszáradás	31	ha %	246,13 43,9	183,11 32,7	62,85 11,2	32,28 5,8	15,24 2,7	11,42 2,0	4,05 0,7	0,91 0,2		4,28 0,8	560,27 100,0	22,1	86,60	
Lomb- és hajtás károsító rovarok, gombák, fagyöngy	32-36	ha %	95,93 44,6	82,18 38,2	26,43 12,3	9,49 4,4	0,56 0,3		0,42 0,2				215,01 100,0	8,5	27,60	
Immiszió, koronatörés, egyéb károsítás	37-39	ha %	1,41 14,7		8,21 85,3								9,62 100,0	0,4	2,10	

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 8 Debreceni ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése			Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint									Érintett terület		Károsodott terület(ha)	
	kódja		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Magas talajvíz, pangó víz	41,42	ha %	1,45 100,0										1,45 100,0	0,1	0,10
Erózió	43	ha %													
Egyéb talajkárosodás (talajvíz süllyedés stb.)	44-47	ha %	4,84 34,9		1,86 13,4	7,16 51,7							13,86 100,0	0,5	3,20
Tűzkár	51	ha %	10,94 75,4	3,56 24,6									14,50 100,0	0,6	1,00
Hervadásos pusztulás	52	ha %													
Széldöntés, kidőlés, törzstörés	53	ha %	48,95 80,0	8,39 13,7	2,25 3,7	1,61 2,6							61,20 100,0	2,4	4,90
Aszály, hőség okozta kár	54	ha %				0,69 24,7		2,10 75,3					2,79 100,0	0,1	1,40
Helytelen gazdálkodásból fakadó károsodás	55	ha	23,63 22,3	24,15 22,8	7,40 7,0	6,02 5,7	16,87 15,9	17,96 16,9	8,13 7,7	0,90 0,8		0,90 0,8	105,96 100,0	4,2	33,50
Egyéb károsodások	56	ha %	167,03 74,2	43,89 19,5	1,41 0,6	1,64 0,7	0,99 0,4	1,19 0,5		0,02	8,11 3,6	0,87 0,4	225,15 100,0	8,9	24,70
Vad által okozott kár	61-65	ha %	43,78 33,0	58,71 44,3	21,23 16,0	0,94 0,7		0,61 0,5	1,71 1,3		5,63 4,2		132,61 100,0	5,2	22,90

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 8 Debreceni ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Pajor és pocok által okozott kár	4	ha												
		%												
Összes érintett terület	1-64	1.083,05	651,99	466,87	178,10	81,63	34,70	14,68	4,32	13,74	6,05	2.535,13	100,0	417,30
		42,7	25,7	18,4	7,0	3,2	1,4	0,6	0,2	0,5	0,2	100,0		
Abiotikus károsodás 18, 22, 31, 38, 41-43, 47, 51, 53, 54	ha	677,06	379,01	381,50	133,84	63,21	14,94	4,05	3,40		4,28	1.661,29	65,5	278,20
Biotikus eredetű kár 1-4, 11-16, 19, 32-36, 39, 52, 61-65	ha	210,49	204,94	74,70	29,44	0,56	0,61	2,50		5,63		528,87	20,9	77,70
Emberi eredetű kár 21, 37, 44-46, 55, 56	ha	195,50	68,04	10,67	14,82	17,86	19,15	8,13	0,92	8,11	1,77	344,97	13,6	61,40

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

Erdőterv vonatkozási éve	Erdőterület	Fakészlet		Folyónövedék		Átl. v.é. kor	Évi átlagos végh. ter.
	ha	1 ha-on m ³	összesen m ³	1 ha-on m ³	összesen m ³	év	ha
2010. körzet erdőszet nélkül	7.217,00	118	849.527	8,4	60.453	29	240,11
2010. erdőszet	1.696,31	181	307.171	8,4	14.307	49	33,99
2010. KÖRZET ÖSSZES	8.913,31	130	1.156.698	8,4	74.760	32	274,10
2000. körzet erdőszet nélkül	6.826,8	88	597.602	8,0	54.384	29	210,0
2000. erdőszet	1.633,0	156	254.209	7,8	12.711	45	18,0
2000. KÖRZET ÖSSZES	8.459,8	101	851.811	7,9	67.095	32	228,0
2010-2000.* ÖSSZESEN VÁLTOZÁSA	453,51	29	304.887	0,5	7.665	0	46,10

* 2010-2000.: **előjelhelyesen** tartalmazza a két év adatainak különbségét.

2.3.11. Fafajok terület- és fakészlet adatainak változása

Fafaj	2000. évi állapot				2010. évi állapot			
	Terület		Fakészlet		Terület		Fakészlet	
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
KST	1.184,3	15,0	213.170	25,0	1.211,08	14,0	270.070	23,4
KTT	-	-	-	-	-	-	-	-
ET	15,9	0,2	1.778	0,2	25,34	0,3	4.765	0,4
CS	43,1	0,5	2.091	0,2	78,70	0,9	4.133	0,4
B	-	-	-	-	-	-	-	-
GY	-	-	-	-	-	-	-	-
A	2.205,1	28,0	189.730	22,3	2.681,76	31,0	242.038	20,9
J	13,5	0,2	2.368	0,3	29,90	0,3	4.354	0,4
SZ	38,4	0,5	2.635	0,3	73,12	0,8	5.191	0,5
K	78,3	1,0	14.007	1,6	104,89	1,2	16.038	1,4
EKL	67,0	0,8	4.048	0,5	68,44	0,8	4.966	0,4
NNY	3.616,9	45,9	334.396	39,5	3.705,08	42,8	484.997	41,9
HNY	351,8	4,5	46.104	5,4	431,48	5,0	68.236	5,9
FÜ	10,0	0,1	1.679	0,2	9,95	0,1	2.733	0,2
É	2,1	0,0	355	0,0	0,60	0,0	137	0,0
H	6,9	0,1	1.072	0,1	9,68	0,1	1.507	0,1
ELL	6,9	0,1	354	0,0	3,60	0,0	572	0,1
EF	116,2	1,5	19.046	2,2	109,83	1,3	24.760	2,1
FF	126,2	1,6	18.977	2,2	116,95	1,4	22.183	1,9
LF	-	-	-	-	0,39	0,0	7	0,0
VF	-	-	-	-	-	-	-	-
EGYF	0,6	0,0	1	0,0	0,59	0,0	11	0,0
Összes:	7.883,2	100,0	851.811	100,0	8.661,38	100,0	1.156.698	100,0
Üres terület:	576,6	-	-	-	228,55	-	-	-
Mind-össz.:	8.459,8	-	851.811	-	8.889,93	-	1.156.698	-

2.3.12. Fafajok átlagos vágásérettségi korának változása

Fafaj	2000. évi állapot		2010. évi állapot	
	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)
Kocsányos tölgy mag	1.184,3	80	1.210,90	88
Kocsányos tölgy sarj	-	-	0,18	70
Kocsánytalan tölgy mag	-	-	-	-
Kocsánytalan tölgy sarj	-	-	-	-
Egyéb tölgyek	15,9	80	25,34	83
Cser mag	43,1	50	78,70	81
Cser sarj	-	-	-	-
Bükk mag	-	-	-	-
Bükk sarj	-	-	-	-
Gyertyán	-	-	-	-
Akác mag	1.909,5	35	1.974,98	35
Akác sarj	295,6	33	706,78	33
Juharok	13,5	58	29,90	48
Szilek	38,4	50	73,12	52
Kőrisek	78,3	69	104,89	72
Egyéb kemény lombos fafajok	67,0	56	68,44	57
Nemes nyarak	3.616,9	24	3.705,08	23
Hazai nyarak	351,8	37	431,48	41
Füzek	10,0	40	9,95	43
Égerek	2,1	29	0,60	40
Hársak	6,9	55	9,68	53
Egyéb lágy lombos fafajok	6,9	36	3,60	47
Erdeifenyő	116,2	58	109,83	59
Feketeenyő	126,2	60	116,95	59
Lucfenyő	-	-	0,39	70
Vörösfenyő	-	-	-	-
Egyéb fenyő	0,6	70	0,59	63
Összes ter.* ill. átl. vé. kor:	7.883,2	32	8.661,38	32

* A táblázat értelemszerűen a faanyagtermelést nem szolgáló és a szálaló üzemmódú erdőrészek területét, valamint a felújítandó üres vágásterületek, és az erdősítések záródáshiányos területeit nem tartalmazza.

2.4. Tervadatok

Hosszú távú tervadatok a körzet teljes területére

2.4.1. Távlati erdőkép táblák:

2.4.1.A. Távlati célállománytípusok – jelenlegi faállománytípusok mátrix

2.4.1.B. Távlati célállománytípusok – erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix

2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

2.4.6. Erdőfelújítási mátrix

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.1.A.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Jelenlegi faállománytípusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																						Jelenlegi összesen	
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácós	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves		
Bükkös																								
Gy-tölgyes																								
Kt.tölgyes																								
Ks.tölgyes	1.301,80				0,94					1,69	3,61	1,46											1.309,50	
Cseres	0,64				54,01																		54,65	
Mo.tölgyes																								
Akácós	59,13				2.667,37				37,96				46,62									2.811,08		
Gyertyános																								
Juharos					0,28																		0,28	
Kőrises	9,04								33,47	15,33														57,84
Ek.lombos	75,83				5,63	6,02				0,44	68,19	0,75	24,95										181,81	
N.nyár - n. fűz	135,05				51,00	439,61				3,25	3.006,89				79,62	1,50					1,64	0,85	3.719,41	
Hazai nyáras	4,57				0,81	7,29				1,35				257,15	1,70					2,89			275,76	
Fűzes									1,29				4,48										5,77	
Égeres																								
Hársas	6,69																						16,38	
Nyíres																								
El.lombos																								
Erdeifenyves					16,65														93,65	3,48			113,78	
Feketefenyves					10,61				0,70								102,95						114,26	
Lucfenyves																								
Egyéb fenyves																							0,86	0,86
Üres	19,18				4,05	81,00				2,23	1,98	111,74	8,37										228,55	
Távlati összesen	1.611,93				116,44	3.228,83				41,08	89,11	3.160,85	418,00	6,18	1,50	9,69	98,18				107,28	0,86	8.889,93	

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix																						
Terület hektár																						
Erdősítési célállomány-típusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																					
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	Kórises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves
Bükkös																						
Gy-tölgyes																						
Kt.tölgyes																						
Ks.tölgyes				210,70								3,02										
Cseres					63,04																	
Mo.tölgyes																						
Akácos							875,82					4,73							0,30			
Gyertyános																						
Juharos																						
Kórises										3,25												
Ek.lombos																						
N.nyár - n. fűz							23,50					1.565,41										
H.nyáras							2,70						137,93									
Fűzes														6,18								
Égeres															1,50							
Hársas																5,79						
Nyíres																						
El.lombos																						
Erdeifenyves																			1,64			
Feketefenyves																						
Lucfenyves																						
Egyéb fenyves																						
Távlati összesen				210,70	63,04		902,02			3,25		1.573,16	137,93	6,18	1,50	5,79			1,94			2.905,51

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
25 KST	1.014,91	89,02	1.103,93	961,39	58,57	1.019,96
26 KST-CS	77,98		77,98	67,62		67,62
27 KST-HNY	17,27	20,50	37,77	33,43	24,58	58,01
29 KST-K	94,68	14,99	109,67	68,02	6,91	74,93
30 KST-EL	237,52	45,06	282,58	70,96	18,02	88,98
Kocsányos tölgyes	1.442,36	169,57	1.611,93	1.201,42	108,08	1.309,50
32 CS	96,32	8,47	104,79	46,20	6,74	52,94
34 CS-KST	12,09		12,09			
36 CS-EL	10,68		10,68	1,71		1,71
Cseres	119,09	8,47	127,56	47,91	6,74	54,65
44 A	1.805,73	30,81	1.836,54	1.735,74	40,09	1.775,83
45 A-NNY	42,34		42,34	64,22	3,10	67,32
46 A-HNY	1.300,72	35,48	1.336,20	840,98	21,66	862,64
47 A-EL	12,33	22,58	34,91	61,49	20,29	81,78
48 A-F				23,51		23,51
Akácos	3.161,12	88,87	3.249,99	2.725,94	85,14	2.811,08
52 J-E				0,28		0,28
53 K	4,00	3,74	7,74	12,03		12,03
54 K-T	10,67	5,80	16,47	3,86	2,99	6,85
55 K-E	20,17		20,17	15,03	23,93	38,96
56 VT				21,97		21,97
58 EKL	30,58	58,53	89,11	89,74	70,10	159,84
Egyéb kemény lombos	65,42	68,07	133,49	142,91	97,02	239,93
59 NNY	3.055,56	63,70	3.119,26	3.464,28	80,10	3.544,38
60 NNY-HNY	25,16	1,35	26,51	10,16	12,40	22,56
61 NNY-A	32,50		32,50	132,38	1,86	134,24
62 NNY-EL	0,55		0,55	4,64	9,29	13,93
63 NNY-F				2,15		2,15
65 NFÜ-E				2,15		2,15
N.nyáras és füzes	3.113,77	65,05	3.178,82	3.615,76	103,65	3.719,41
66 HNY	177,82	89,96	267,78	77,92	42,30	120,22
67 HNY-NNY		4,94	4,94	3,72	9,16	12,88
68 HNY-A	128,22	7,34	135,56	91,97	7,34	99,31
69 HNY-KST	5,52		5,52	1,50	2,51	4,01
70 HNY-EL	17,56	28,16	45,72	14,19	17,37	31,56
72 HNY-F		3,35	3,35	4,43	3,35	7,78
Hazai nyáras	329,12	133,75	462,87	193,73	82,03	275,76
73 FÜ	1,70		1,70	1,92	1,45	3,37
74 FÜ-E	3,03	1,45	4,48	2,40		2,40
76 MÉ-E	1,50		1,50			
78 H-E		9,69	9,69		16,38	16,38
81 ELL						
Egyéb lágy lombos	6,23	11,14	17,37	4,32	17,83	22,15
82 EF	69,24	3,62	72,86	66,92	8,61	75,53
87 EF-A	11,78		11,78	25,46		25,46
88 EF-EL	6,06		6,06	4,12		4,12

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
89 EF-F	7,48		7,48	8,67		8,67
Erdeifenyves	94,56	3,62	98,18	105,17	8,61	113,78
90 FF	63,36	4,45	67,81	70,29	4,45	74,74
92 FF-T	6,09		6,09	6,09		6,09
93 FF-EL	13,24	8,76	22,00	12,17	8,76	20,93
94 FF-F	11,38		11,38	12,50		12,50
Feketefenyves	94,07	13,21	107,28	101,05	13,21	114,26
100 EGYF	0,86		0,86	0,86		0,86
Egyéb fenyves	0,86		0,86	0,86		0,86
Összesen	8.426,60	561,75	8.988,35	8.139,07	522,31	8.661,38
Üres						304,70
Mindösszesen						8.966,08

Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.2.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

VÁGÁSOS ÜZEMMÓDÚ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi		42,25	
Talajvédelmi		228,96	
Egyéb védelmi		190,83	
Faanyagtermelő	8.3721,22		
Egyéb gazdasági	7,87		
Közjóléti		71,18	
Összesen: terület hektárban	8.380,09	533,22	
részletek száma	1878	173	

ÁTALAKÍTÁS ALATT ÁLLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi			
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közjóléti			
Összesen: terület hektárban			
részletek száma			

NEM VÁGÁSOS (SZÁLALÓ) ÜZEMMÓDÚ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi			
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közjóléti			
Összesen: terület hektárban			
részletek száma			

FAANYAGTERMELEST NEM SZOLGÁLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi			
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Közjóléti			
Összesen: terület hektárban			
részletek száma			

Nyomtatás ideje: 2010. 09. 20.

Erdőfelújítási mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.6.

Halmaz neve: Jászsági körzet-teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

1. erdősítési előírás célállománytípusai	J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k																						Összesen
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácós	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös																							
Gy-tölgyes																							
Kt.tölgyes																							
Ks.tölgyes	29,34 0,64 39,94 9,04 8,76 119,31 6,69																						213,72
Cseres	0,92 8,71 51,00 2,41																						63,04
Mo.tölgyes																							
Akácós	471,40 0,78 4,02 388,34 2,46 9,26 4,59																						880,85
Gyertyános																							
Juharos																							
Kőrises	3,25																						3,25
Ek.lombos																							
N.nyár - n. fűz	34,95 1.553,96																						1.588,91
Hazai nyáras	28,25 15,34 52,24 40,81 1,29 2,70																						140,63
Fűzes	1,70 4,48																						6,18
Égeres	1,50																						1,50
Hársas	5,79																						5,79
Nyíres																							
El.lombos																							
Erdeifenyves	1,64																						1,64
Feketefenyves																							
Lucfenyves																							
Egyéb fenyves																							
Összesen	29,34 1,56 583,25 0,78 9,04 28,12 2.171,24 44,97 5,77 12,48 11,96 7,00																						2.905,51

3. Szöveges értékelés

3.1. Területi adatok

3.1.1. Területi adatok ismertetése

A Jászsági erdészeti tervezési körzet (továbbiakban: ETK) Jász-Nagykun-Szolnok megye ÉNY-i részén helyezkedik el. 15 község határból áll, az összes erdőtervezett területe 9.312,55 ha. Ebben a körzetben található Jász-Nagykun-Szolnok megye erdőtervezett területének (34.996,99 ha) 26,6 %-a.

A körzet legnagyobb erdőgazdálkodójának, az állami területeket kezelő NEFAG Zrt. Szolnoki Erdészetének területei – ami a teljes ETK területének 21,0 %-a (1.952,09 ha) – a 2009. évi körzeti tervezés során nem kerültek felvételre. A NEFAG Zrt. Szolnoki Erdészetének Jászsági erdészeti tervezési körzetbe eső területére készült üzemterve jelenleg is érvényben van, felvétele 2004-ben volt.

A Szolnoki Erdészet helységenkénti, az Országos Erdészeti Adattárban (továbbiakban: Adattár) szereplő területét és az erdészeti területek arányát a következő táblázatban foglaljuk össze:

Az Erdészeti területek térfoglalása

Helység	Teljes ETK területe (ha)	Szolnoki Erdészet területe (ha)	Erdészet aránya (%)
Alattyán	77,49	31,68	40,9
Jánoshida	49,16	21,42	43,6
Jászapáti	245,14	111,03	45,3
Jászágó	312,40	-	0,0
Jászárokszállás	304,80	263,02	86,3
Jászberény	3.652,71	243,68	6,7
Jászdózsa	194,69	-	0,0
Jászfelsőszentgyörgy	848,00	373,00	44,0
Jászfényszaru	1.562,57	197,29	12,6
Jászivány	163,04	120,89	74,2
Jászfákóhalma	243,18	207,85	85,5
Jáskisér	665,98	204,98	30,8
Jászszentandrás	781,74	-	0,0
Jásztelek	69,69	36,53	52,4
Pusztamonostor	141,96	141,96	100,0
Összesen:	9.312,55	1.952,09	21,0

Az ETK három község határában – Jászágó, Jászdózsa és Jászszentandrás – nincs erdészeti kezelésben lévő terület. Pusztamonostoron viszont az összes Adattárban szereplő terület az erdészet kezelésében van.

A Jászsági ETK területének erdészeti aránya (21,0 %) 3,5 %-kal kevesebb, mint Jász-Nagykun-Szolnok megye adattári területének erdészeti aránya, mivel a NEFAG Zrt. a megyében összesen 8.543,86 ha (24,5 %) állami területet kezel.

Az erdészeti tervezési körzetben található egyéb állami területek (kezelők: HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt., Bükki-, Duna-Ipoly-, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Közép-Tiszavidéki Környezetvédelmi- és Vízügyi Igazgatóság) a körzetbe eső nem állami területekkel együtt, a 2009. évi körzeti tervezés során kerültek felvételre.

Az ETK 96.575,6986 ha közigazgatási területén összesen 9.312,55 ha erdő- és egyéb részlet található. A körzet erdősültsége az összes erdőtervezett erdőterületből (egyéb részletek

nélkül) számolva 9,2 %. Az erdősültség tehát alacsony, jóval kisebb az országos átlagnál (20,5 %), de lényegesen nagyobb, mint a megyei átlag (5,8 %). A körzetben található községhatárok erdősültségét a következő táblázatban foglaltuk össze:

Helység	Közigazgatási terület * (ha)	Erdőterület (ha)	Erdősültség (%)
Alattyán	3.428,6100	73,85	2,2
Jánoshida	3.479,1012	41,64	1,2
Jászapáti	7.815,5402	222,52	2,9
Jászágó	3.693,0441	306,04	8,3
Jászárokszállás	7.716,8012	228,77	3,0
Jászberény	22.135,0826	3.610,33	16,3
Jászdózsa	4.286,4456	174,54	4,1
Jászfelsőszentgyörgy	3.928,1479	794,45	20,2
Jászfényszaru	7.616,0313	1.548,54	20,3
Jászivány	3.950,7862	150,24	3,8
Jászfákóhalma	4.504,4902	229,46	5,1
Jáskisér	13.011,1456	587,35	4,5
Jászszentandrás	4.432,8035	758,78	17,1
Jásztelek	4.115,4062	67,26	1,6
Pusztamonostor	2.462,2628	119,54	4,9
Összesen:	96.575,6986	8.913,31	9,2

* A közigazgatási területi adatok a www.takarnet.hu honlapról származnak.

Az erdőterületek nagysága alapján két község emelkedik ki, ahol a faállományok döntően a Jászberénytől Jászfelsőszentgyörgyön keresztül húzódó, a körzetben Jászfényszaruban végződő homokvonulaton, két nagy tömbben helyezkednek el. Az egyik község Jászberény, az összes erdőterület 40,5 %-a (3.610,33 ha) található itt. A másik Jászfényszaru, ahol ez az arány 17,4 % (1.548,54 ha). Jelentős Jászfelsőszentgyörgy erdőterülete (8,9 %, 794,45 ha), ahol az erdők túlnyomó része a már említett homokterület mellett a kiszélesedett Zagyva árterében találhatóak. Említést érdemel még Jászszentandrás és Jáskisér 8,5 %-os (758,78 ha), illetve 6,6 %-os (587,35 ha) térfoglalása, ahol az erdők szintén nagyobb tömbökben helyezkednek el. A felsorolt öt község az összes erdőterület 81,9 %-át fedi le. A többi tíz helységben az erdők 8,1 %-a található és egyik helységben sem éri el a 3,5 %-os arányt.

A következő táblázatban a teljes Jászsági körzetre és a körzet erdőszet nélküli területére vonatkozó gazdasági beosztás legfontosabb adatait mutatjuk be:

	terület (ha)		részletszám (db)		átlag (ha)	
	ETK	Teljes ETK	ETK	Teljes ETK	ETK	Teljes ETK
Erdőrészletek	7.217,00	8.913,31	1.707	2.051	4,23	4,35
Egyéb részletek	143,46	399,24	125	282	1,15	1,42
Összesen:	7.360,46	9.312,55	1.832	2.333	4,02	3,99

A körzeti tervezés során helységhatáronként, a vonatkozó előírások figyelembe vételével alakítottuk ki az erdők térbeli rendjét, amely hosszú távon (a jövőbeli telepítések figyelembe vételével) biztosítja az erdőben való tájékozódást és tartós szerkezetbe foglalja a gazdálkodás alapegységeit. A körzeti tervezés során 329 tagot alakítottunk ki, lehetőség szerint az állami tulajdonban lévő területeket külön tagba sorolva. A 2009. évi körzeti

tervezés során elvégzett azonosító változásokat az erdőterv 2.1.9. Erdő és egyéb részlet jelének változása táblázatában szerepeltetjük. A körzet erdészeti nélküli részére vonatkozó gazdasági beosztás legfontosabb adatainak változását a következő táblázat tartalmazza:

	Tag (db)	Erdőrészlet (db)	Egyéb részlet (db)	Átl. erdő részlet nagyság (ha)
Új erdőterv	329	1.707	125	4,23
Lejárt erdőterv	278	1.518	101	4,5

A körzeti tervezés során, az előző évek tendenciájának megfelelően tovább csökkent (0,27 ha-ral) az erdő részletek átlagos terület nagysága, ami a kívánatosnak tekinthető 5 ha-nál még így sem lényegesen kisebb, viszont igen nagy a területek szórása. (A legkisebb erdő részlet területe 0,11 ha, a legnagyobb 34,74 ha.) Az erdő részletek területe 390,20 ha-ral (5,7 %), a darabszáma 189 db-bal (12,5 %) nőtt, ami az erdő részletek átlagos területének 6,0 %-os csökkenését eredményezte.

A teljes körzet és a körzet erdészeti nélküli területét összehasonlítva szembetűnő, hogy az erdészeti kezelésben lévő 1.952,09 ha terület nagyobb tömbökben helyezkedik el, és az erdő részletek területei nagyobbak. A teljes körzetben összesen 389 tagba rendezve 2.333 darab részletet találunk, ami azt jelenti, hogy a NEFAG Zrt. kezelésében lévő erdőknél 60 tag és 501 részlet lett kialakítva, amelyből 344 darab az erdő részlet és 157 darab az egyéb részlet. Az Erdészeti területén az átlagos tag nagyság 32,53 ha, a körzetben erdészeti nélküli területén pedig 22,37 ha. Erdőtest jellege szerint az erdészeti területek jellemzően a közepes erdő (30,1 – 300 ha) és a nagy erdő (300,1 – 1000 ha) kategóriákban találhatók.

A következő két táblázat az erdőterületek erdőtest jellege szerinti megoszlást mutatja be a teljes körzetre és a körzet erdészeti nélküli területére:

A teljes körzetre:

Erdőtest	Erdőség	Nagy erdő	Közepes erdő	Kis erdő	Erdőfolt	Erdősáv	Összesen
Terület (ha)	2.958,71	1.590,71	3.187,18	1.125,19	-	51,52	8.913,31
Részlet (db)	643	414	603	361	-	30	2.051
Terület %	33,2	17,8	35,8	12,6	-	0,6	100,0

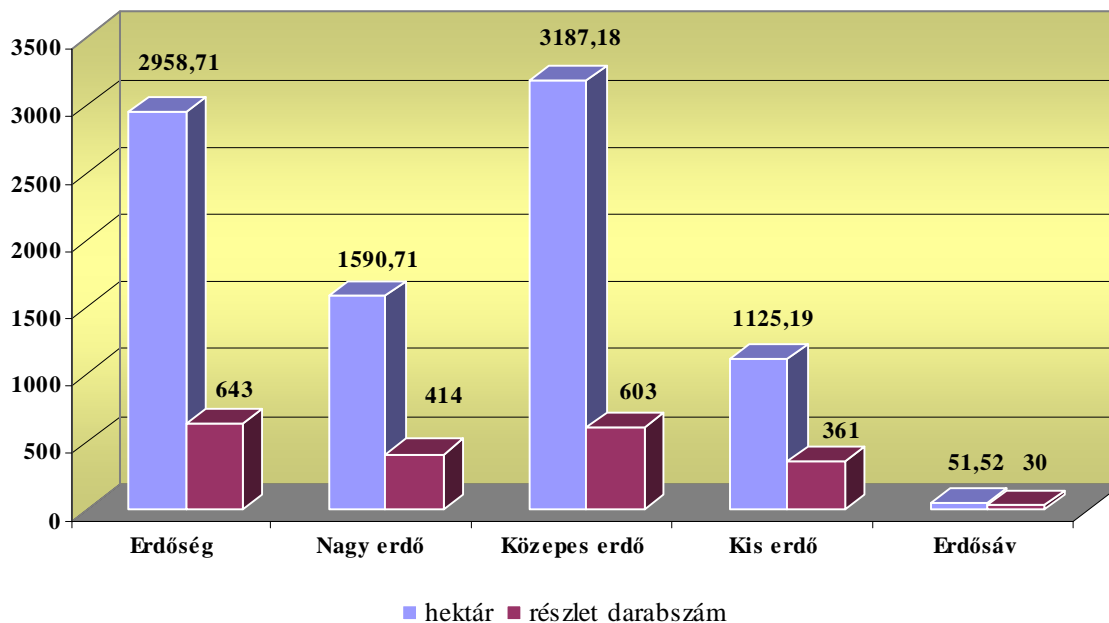
A körzet erdészeti nélküli területére:

Erdőtest	Erdőség	Nagy erdő	Közepes erdő	Kis erdő	Erdőfolt	Erdősáv	Összesen
Terület (ha)	2.958,71	992,10	2.108,52	1.106,15	-	51,52	7.217,00
Részlet (db)	643	267	411	356	-	30	1.707
Terület %	41,0	13,8	29,2	15,3	-	0,7	100,0

A Jászberényben, Jászfelsőszentgyörgyön és Jászfényszaruban elhelyezkedő 1.000 ha feletti tömbökben 2.958,71 ha erdőterület található, ami az összes erdőterület 33,2 %-a. A körzetre jellemző másik erdőtest jelleg a 30-300 ha közötti közepes erdők, amelyek az összes erdőterület 35,8 %-át adják. Erdőtervezési kötelezettség alá csak 30 db, összesen 51,52 ha (0,6 %) erdősáv esik, amely kategóriában szintén nincs erdészeti terület. A kiterjedt

mezőgazdasági területeken jelentős hasznát hajtják az erdősávrendszerek, a 20 méternél szélesebb úgynevezett hófogó erdősávok. Jelenlegi területük erdészeti, mezőgazdasági és ökológiai szempontokból is kevés.

Erdőterületek megoszlása erdőtest jellege szerint

A teljes erdőtervezési körzetben 22,8 % (2.121,21 ha) az állami tulajdonú erdők aránya. A legjellemzőbbek a magántulajdonú erdők (76,6 %). A körzet erdészeti területén az állami tulajdon aránya már nem jelentős (170,68 ha; 2,3 %). Kicsi a közösségi tulajdon (49,89 ha; 0,7 %) és a vegyes tulajdon (12,04 ha; 0,2 %) aránya is. Magán tulajdonban 7.127,85 ha (96,8 %) erdőtervezett terület van. Ezeket a területeket csak kis részben kezelik egyéni erdőgazdálkodók (1,8 %), a meghatározó a társult erdőgazdálkodási forma (98,2 %). Ezeket az erdőket főként mezőgazdasági szövetkezetek, erdőbirtokossági társulások és erdőgazdálkodási szövetkezetek kezelik. A körzetben jelenleg 114 magán tulajdonban lévő területet kezelő erdőgazdálkodó van nyilvántartva. Az összes működési területük 6.319,06 ha, amelyből 5.089,33 ha-t a már említett 23 társult erdőgazdálkodási szervezet, 1.229,73 ha-t a körzetben lévő 89 egyéni erdőgazdálkodó kezel.

A körzetben a legjelentősebb magángazdálkodó a Tőtevényi EBT Jászberény, amely több mint ezer hektáron gazdálkodik. A második legnagyobb erdőgazdálkodó, a közel ezer hektáron gazdálkodó Nyárfás EBT. Majdnem hatszáz hektár területen gazdálkodik a Jászszentandrásai Erdőbirtokosok Szövetsége és közel ötszáz hektáron a Kossuth Rt. Jászberény, valamint a Szelei úti EBSZ Jászberény.

A körzetben összesen 908,28 ha rendezetlen gazdálkodási viszonyú terület került erdőtervezésre, ami a körzet erdészeti területének 12,3 %-a! Az elmúlt 10 évben a rendezetlen gazdálkodási viszonyú terület nagysága csak kis mértékben csökkent, 2000-ben az Adattár 1.073,7 ha-t tartott nyilván, ami az akkori erdészeti területnek a 15,4 %-át jelentette. Itt kell megemlíteni, hogy a 2009. évi felvételek során talált erdőként felvett, mintegy 120 ha erdőterület megnövelte a rendezetlen erdők mennyiségét.

3.1.2. Területváltozások értékelése

3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)

Az elmúlt 10 év alatt az ETK összterülete 453,25 ha-ral, az ETK erdőszet nélküli terület 392,46 ha-ral nőtt a végbement területi változások (kivonás, erdőtervezési kötelezettség megszűnése, terület csökkenés/növekedés, erdőtelepítés, talált erdők erdőtervezése) eredményeképpen. A területi adatok a körzeti tervezés folyamán felülvizsgálatra kerültek az érvényes földhivatali adatok alapján.

A területnövekedés főként az erdőtelepítésekből adódik, ami megközelítően 300 ha, kisebb részt a beerdősült területek eredménye. Csekély mértékben a körzeti tervbe került olyan régi erdő is, amely korábban nem esett erdőtervezési kötelezettség alá, most pedig igen. Ilyen eset fordul elő akkor, amikor a létrehozott erdőtelepítéssel szomszédos faállománnyal borított terület a telepítés következtében megszűnik önálló erdőfolt lenni és mint egy nagyobb terület része erdőtervezési kötelezettség alá kerül. Keletkezhetett erdőtervezési kötelezettség úgy is, hogy a ligetes erdőterület záródása az előző körzeti tervezéskor még nem érte el az 50 %-ot, jelenleg pedig igen; vagy a tervidőszakban az üzemtervezett erdő mellett erdősült be a termőföld. A körzeti tervezés során összesen 79,73 ha talált erdőt vettünk nyilvántartásba. A talált erdők listája megtalálható a körzet erdőszet nélküli területére vonatkozó 2.1.10. táblázatban.

A körzetben nagyobb területű kivonások nem történtek, viszont ahol a jelenlegi jogszabályok alapján nem állt fent az erdőtervezési kötelezettség, azon erdőrészek törlésre kerültek az Adattárból.

A Jászsági erdőszeti tervezési körzetben előforduló tulajdonformák közötti változást a következő táblázatban foglaltuk össze:

Tulajdonforma	2000. évi állapot		2010. évi állapot	
	ha	%	ha	%
Állami	1.976,5	22,3	2.121,21	22,8
Közösségi	1.036,9	11,7	49,89	0,5
Magán	5.845,9	66,0	7.129,41	76,6
Vegyes	-	-	12,04	0,1
Összesen:	8.859,3	100,0	9.312,55	100,0

Az elmúlt ciklusban az állami tulajdon aránya alig változott, viszont jelentős nagyságrendű változás van a közösségi és a magán tulajdon forma között. Ennek az az oka, hogy az előző tervezési ciklusban – az akkor még létező – az egyéb közösségi tulajdon kategóriába soroltuk azokat a termelőszövetkezeti kezelésben lévő földterületeket, ahol a nevesítés még nem történt meg. Ezen területek tulajdonviszonya rendeződött, magán tulajdonba kerültek át.

3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)

A körzeti tervezés során az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) előírásait vettük figyelembe.

Az Evt. 27. § (1) bekezdése szerint: „Az erdő rendeltetésének, illetve rendeltetéseinek megváltoztatását az erdőgazdálkodó kérelmére az erdészeti hatóság engedélyezheti, melyhez a tulajdonos, illetve közös tulajdon esetén a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének hozzájárulása szükséges.” A körzeti tervezés során az erdőrészteltek rendeltetéseit csak jogerős rendeltetést megváltoztató határozat, illetve védetté nyilvánításról szóló jogszabály alapján változtattuk meg.

Az Evt. az erdők rendeltetésére vonatkozóan változtatásokat hozott a régi szabályozáshoz képest. Az új erdőtörvény kiemeli az elsődleges rendeltetést, így az erdőrészteltek elsődleges rendeltetése adja meg az erdőgazdálkodás hosszú távú célját. Többek között befolyásolja az erdők forgalomképességét, az előnyben részesített üzemmódokat, a fahasználati lehetőségeket, vagy a cserjeirtásra vonatkozó szabályokat is. Az erdő további rendeltetéseit ezentúl is figyelembe kell venni az elsődleges rendeltetés mellett.

Az erdőrészteltek esetében technikailag három különböző rendeltetést tudunk megjeleníteni. Háromnál több rendeltetés is adható, ebben az esetben a további rendeltetések a „Megjegyzések és tervelőírások részletezése” rovatban szövegesen tüntetendők fel.

A jogszabály változás alapján egyes régi rendeltetések összevonásra kerültek, mások megszűntek és szükségessé vált új rendeltetés bevezetése is az átalakult szabályozás eredményeképpen. A rendeltetésekben történt változások nagy része az Evt. fő céljaként megfogalmazott környezet- és természetvédelmi célok hatékony megvalósulását szolgálja. A következő táblázat az ETK erdészeti területén lévő erdőrészteltek rendeltetéseinek területi változását mutatja be a halmozott (elsődleges és további) rendeltetések alapján:

2000		2010	
rendeltetés	terület (ha)	rendeltetés	terület (ha)
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő	9,6	Természetvédelmi	7,00
Talajvédelmi erdő	130,1	Talajvédelmi	216,87
Mezővédő erdő	66,2	Mezővédő	49,34
Honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő	-	Honvédelmi	19,69
Határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló védőerdő	22,0	Határrendészeti – nemzetbiztonsági	-
Vadvédelmi erdő	61,3	-	-
Gát-, partvédelmi erdő	44,9	Partvédelmi	46,03
Településvédelmi és belterületi erdő	46,5	Településvédelmi	43,40
Tájképvédelmi erdő	25,3	Tájképvédelmi	12,14
-	-	Natura 2000	479,11
Faanyagtermelő erdő	6.417,1	Faanyagtermelő	6.804,90
Faültetvény	13,8	Faültetvény	10,27
Parkerdő	26,6	Parkerdő	25,42
Kísérleti erdő	44,2	Kísérleti	45,76
Összesen:	6.907,6	Összesen:	7.759,93

Lényeges változás az 1996. évi erdőtörvény szabályozásához képest, hogy természetvédelmi rendeltetésű (mely a jelenlegi szabályozás szerint magába foglalja a korábbi fokozottan védett-, védett természeti területen lévő erdő és az erdőrezervátum rendeltetéseket) erdőnél további rendeltetésnek gazdasági rendeltetés – faanyagtermelő, szaporítóanyag-termelő, vadaskert, földalatti gomba termelő – nem adható. A természetvédelmi rendeltetés csak elsődleges rendeltetésként szerepelhet.

A régi erdőtörvényben szereplő vadvédelmi erdő rendeltetés megszűnt. Az érintett erdőrészek (összesen 61,3 ha) esetében az erdészeti hatóság az új rendeltetéseket határozattal állapította meg.

A körzeti tervezés során új rendeltetésként jelentkezett a Natura 2000 rendeltetés. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján, a kihirdetett helyrajzi számokon található erdőrészek Natura 2000 rendeltetést kaptak. Az Erdészeti Igazgatóság a körzeti tervezéshez tartozó Natura 2000 rendeltetéseket megállapító határozatát a 18.3/11245/8/2010. ügyiratszámom hozta meg.

A Jászdózsa Község Önkormányzatának 17/2008. (X. 15.) számú rendelete alapján – külön jogszabály szerinti védetté nyilvánítás – a Jászdózsa 095/2 helyrajzi szám **helyi védett** természetvédelmi terület. Így a Jászdózsa 32 A erdőrészlet elsődleges rendeltetése természetvédelmi rendeltetés. Mivel az előző körzeti tervezés során az erdőrészlet előd erdőrészei (Jászdózsa 8 A, B) földhivatali bejegyzés alapján fokozottan védett erdő rendeltetést kaptak – ami az Evt. alapján természetvédelmi rendeltetésre változott –, itt rendeltetés változás nem történt, de a védettség jellege megváltozott.

A Határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló védőerdő rendeltetés hibás nyilvántartás eredményeként szerepelt az Adattárban, ezért a magyar állam tulajdonában és a HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt. kezelésében lévő Jászberény 34 A-F erdőrészek rendeltetése honvédelmi rendeltetésre változott.

Talajvédelmi rendeltetést a durva, futóhomokos, kötött, meszes, talajhibás termőhelyeken álló erdők kaptak, ahol a faanyagtermesztés gazdaságosan nem végezhető, azonban az erdő jelenléte képes megőrizni, vagy fokozni a talaj termőképességét. A mezővédelmi rendeltetés csökkenését az érintett területek erdőtervezési kötelezettségének megszűnése okozta. A tájképvédelmi rendeltetés elsősorban azon nemes nyár állományoknál szűnt meg, amelyek fafaj összetételükénél fogva nem töltik be ezt a szerepet (Jászágó 9 tag, 10 A). A faanyagtermelő rendeltetés növekedése a telepítések és talált erdők rendeltetéseiből adódik.

A többi rendeltetés területe nem változott, a csekély területi eltérések a pontosabb terület-elszámolás következtében előállt új részletterületek következménye.

A további rendeltetések csekély arányban fordulnak elő a körzet erdészeti nélküli területén. Mindössze 542,93 ha-on szerepel második rendeltetés, ami a terület 7,5 %-át jelenti. Harmadik rendeltetés nincs a körzetben.

A további rendeltetések döntő hányada (479,11 ha; 88,2 %) Natura 2000 rendeltetés. 63,82 ha (1,8 %) területen a faanyagtermelő rendeltetés szerepel második rendeltetésként, összesen 20 erdőrészleten. Faanyagtermelő második rendeltetés található a Jászapáti 46 A, Jászkisér 27 C, 28 E talajvédelmi; a Jászapáti 68 C, 71 A mezővédő; a Jászfényszaru 39 A-D partvédelmi; a Jászapáti 54 A, B, 66 A, Jászfényszaru 51 A, B, Jászivány 24 A településvédelmi; a Jászapáti 57 A-C parkerdő és a Jászszentandrás 9 E, 20 J kísérleti erdő elsődleges rendeltetésű erdőrészeknél.

3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)

A 2.1.7. és 2.1.8. táblák a 4. fejezetben "A körzet erdőszet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák" címszó alatt láthatók; a földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése (a részletes terület-elszámolás), valamint az erdő- és egyéb részlet lista a mellékletben található. A 2.1.7. táblázat a nem erdő művelési ágban nyilvántartott erdőrészeket tartalmazza az erdőszeti beosztás szerinti sorrendben. A 2.1.8. táblázat az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája községenként, helyrajzi szám szerinti sorrendben. A részletes terület-elszámolás részeként szereplő 5.2. táblázat a földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetését tartalmazza a földnyilvántartási eltérésekkel és az eltéréseket magyarázó kódokkal. Az 5.3. táblázat az erdő- és egyéb részlet lista, ami részletenként sorolja fel az adott részletbe eső helyrajzi számokat és az ehhez kapcsolódó, részletre eső úgynevezett elemi területet, 0,01 ha élességgel.

A terület-elszámolás a földnyilvántartási adatok és az erdőtervi térképek összevetésével készült. A hiteles földnyilvántartási adatokat (az erdő művelési ágú helyrajzi számok listáját) az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságán keresztül a FÖMI-től kaptuk meg. A helyrajzi számok adatainak a külterületi térképekkel való egybevetése során esetlegesen felszínre kerülő ellentmondásait TakarNet-es lekérdezés útján tisztáztuk. Az így aktualizált földnyilvántartás képezte a terület-elszámolás alapját.

Az erdőszeti területek részletes terület-elszámolását a NEFAG Rt. Szolnoki Erdőszetének 30/2005. törzskönyvi számú üzemterve tartalmazza.

3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk

Az erdőtervi térképeken az erdőtestek határait egyeztettük a földmérési térképekkel. A megengedettnél nagyobb eltéréseket a határazonosítás alkalmával ellenőriztük. Az erdő határait a valós állapotnak megfelelően térképeztük.

Az erdőtervezési körzet térképének alaplapjai digitális formában a DigiTerra MAP program alkalmazásával készültek el. Majd ezeket szelvényezve kinyomtattuk, melyek az erdőterv mellékletét képezik.

Az erdőszeti térkép szerkesztéséhez használt alapadatok:

- földmérési digitális külterületi térképek,
- GPS mérések,
- belterületi térképkiágatok, töréspont koordináták,
- lejárt érvényességű üzemtervi térképek,
- földmérési topográfiai térképek,
- szakhatósági dokumentációk,
- ortofotók.

A földmérési digitális külterületi térképeket jogelődünk, az Állami Erdészeti Szolgálat (ÁESZ) és a Nemzeti Kataszteri Program Kht. között létrejött szerződés értelmében kaptuk meg az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságától. A földmérési térképek EOVS rendszerben készültek. Az erdők belső vonalait, az állományhatárokat, az erdőrészek határokat az ortofotók segítségével ellenőriztük. A kiegészítő földi mérések műholdas helymeghatározó (GPS) műszer segítségével történtek. GPS méréseket ott kellett végezni, ahol az ortofotó az elavultsága (időközi véghasználatok, eltérő célállományú felújítások, erdőtelepítések), vagy az

állományviszonyok miatt nem adott megfelelő támpontot a részlethatárok kialakításához, illetőleg ott, ahol a részlethatárok az ortofotók minősége miatt nem voltak láthatóak.

GPS mérést végeztünk az alábbi tagokban: Jászágó 10, 22, 32, 43, 44, Jászapáti 71 Jászfelsőszentgyörgy 33, 66, Jászfényszaru 18, 23, 25, 26, 51, 58, 67, 70, 82, 89, 93, 94, 95, Jászszenandrás 10, 14, 26.

A területszámítást a DigiTerra MAP számítógépes program végezte. A művelet során területszámítási egységenként az állami földnyilvántartás adataira történt a kiegyenlítés. Ennek mértéke nem haladta meg az 1 %-ot, vagy a 0,1 ha-t. Ha a földmérési térképek felújítása során változott a földnyilvántartási terület, ennek megfelelően változtak az új erdőtervi területek is. Hasonlóan az új területmérésekkel kapcsolatosan is változhatott az egyes erdőrészek és egyéb részek korábbi területe.

A határoszlopok helyzete sajnos az egész körzetben egységes, néhány az Európai Unió által biztosított pénzügyi támogatás felhasználásával létesült erdőtelepítést leszámítva, sehol nem találni határoszlopot. Az erdőgazdálkodónak az erdőben végzett munkák során a hiányzó, esetleg elpusztult határjeleket pótolnia kell és gondoskodnia kell a folyamatos karbantartásukról is. A részlethatárok kifestése, jelölése a legtöbb esetben szintén hiányzik.

Az erdőtervhez mellékelt térképek 1:10.000 méretarányúak, EOVS rendszerben, szelvényezetten készülnek. Az EOVS szelvények megjelenítése minden irányban 2 cm, azaz 200 m átfedéssel, színezésük a tulajdonforma szerint történik.

A körzeti erdőtervből készülő erdőterv határozatok mellékleteként szereplő térkép kivágatok szintén 1:10.000 méretarányúak. Külön megrendelésre más méretarányú és tematikus (termőhelyi-, rendeltetésbeli-, használatok szerinti) csoportosításban is készítünk térképeket.

Az érintett térképszelvények

			76-443	76-444	77-333				
	66-211	66-212	66-221	66-222	67-111				
66-124	66-213	66-214	66-223	66-224	67-113	67-114	67-123	67-124	
	66-231	66-232	66-241	66-242	67-131	67-132	67-141	67-142	
	66-233	66-234	66-243	66-244	67-133	67-134	67-143	67-144	67-233
		66-412	66-421	66-422	67-311	67-312	67-321	67-322	67-411
		66-414	66-423	66-424	67-313	67-314	67-323	67-324	67-413
			66-441	66-442	67-331	67-332	67-341	37-342	67-431
				66-444	67-333	67-334		67-344	

3.2. A termőhelyi viszonyok értékelése

3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj

Az ETK Magyarország középső részén, az Alföld ÉNY-i részén, Jász-Nagykun-Szolnok megyében található. A területe az ÁESZ kiadásában 2006-ban megjelent Magyarország Erdészeti Tájai c. könyv alapján a Nagyalföld erdészeti tájcsoporthoz, dominánsan a Jász-Heves-Borsodi-síkság erdészeti tájba esik. Jászfényszaru D-i része a Gödöllői-dombság erdészeti tájba esik.

Az ETK a Jász-Heves-Borsodi-síkság erdészeti táj két tájrészletét, a Tápió-Zagyva-vidéket és a Gyöngyös-Hevesi-síkságot érinti. A Tápió-Zagyva-vidéken 5.315,70 ha (59,6 %), a Gyöngyös-Hevesi-síkságon 2.709,24 ha (30,4 %) és a Gödöllői-dombságon 888,37 ha (10,0 %) erdőterület található. Az erdészeti tájak – tájrészletek településenkénti érintettségét a következő táblázat szemlélteti.

ERDÉSZETI TÁJAK		
Erdészeti táj	Erdészeti tájrészlet	Település
Jász-Heves-Borsodi-síkság	Tápió-Zagyva-vidék	Alattyán
		Jászapáti
		Jánoshida
		Jászberény
		Jászfelsőszentgyörgy
		Jászfákóhalma
		Jáskisér
		Jásztelek
		Pusztamonostor
	Gyöngyös-Hevesi-síkság	Jászapáti
		Jászágó
		Jászárokszállás
		Jászberény
		Jászdózsa
		Jászfényszaru
		Jászivány
		Jáskisér
		Jászszentandrás
		Jásztelek
		Pusztamonostor
Gödöllői-dombság		Jászfényszaru

A Magyarország kistájainak katasztere (MTA Földrajztudományi Kutató Intézet 1990-es kiadványa) szerint, a körzetben lévő községhatárok a 1.7. Közép-Tiszavidék és a 1.9. Észak-Alföldi hordalékkúp tájakat, azon belül hat kistáj területét érintik.

FÖLDRAJZI TÁJAK	
Kistáj megnevezése	Település
1.7.13. Hevesi-ártér	Jászivány
	Jáskisér
1.7.14. Szolnoki-ártér	Jáskisér
1.7.15. Jászság	Alattyán
	Jánoshida
	Jászberény
	Jászdózsa
	Jászfákóhalma
	Jáskisér
	Jásztelek
1.9.11. Hatvani-sík	Jászágó
	Jászberény
	Jászfelsőlőszentgyörgy
	Jászfényszaru
	Pusztamonostor
1.9.21. Gyöngyösi-sík	Jászágó
	Jászárokszállás
	Jászberény
	Jászdózsa
1.9.22. Hevesi-sík	Alattyán
	Jászapáti
	Jászdózsa
	Jászivány
	Jászfákóhalma
	Jáskisér
	Jászszentandrás
	Jásztelek

3.2.2. Geológiai és domborzati viszonyok

Az újharmad-időszakban mintegy tízmillió évvel ezelőtt az Alföld és a Dunántúl jelentős részének aljzata egyre mélyebbre süllyedt és a kialakuló medencéket elborította a pannóniai beltenger vize. A kezdetben sós vizű tenger fokozatosan kiédesedve (hat-hét millió évvel ezelőtt) beltóvá alakult. A környező hegyek vízfolyásai által szállított hordalék feltöltő hatása eredményeként a felsőpannóniai emelet végére a beltó feltöltődött és a szárazzá vált felszínen megindult az új folyóhálózat kialakulása. Az akkori vízrajz azonban még jelentősen különbözött a maitól. Az Alföldnek az újharmad-időszak végén még csak egyetlen nagyobb folyója volt, a Tisza, amely északkelet-délnyugati irányban folyt.

A felsőpannon végi felszínt a több fázisú tektonikus mozgások átalakították. Főként az Alföld középső és délkeleti részén került sor nagyobb mértékű süllyedésre. A megsüllyedt medencékben a negyedidőszakig tekintélyes vastagságú üledéksor halmozódott fel, a folyók helyenként jelentős feltöltő munkájának eredményeként. A felső rétegekben sok az olyan agyag, amely a mainál jóval szárazabb és valamivel melegebb éghajlat idején rakódott le.

A pleisztocén elején (mintegy 2,5-2,3 millió évvel ezelőtt) megváltozott a felszínfejlődés iránya. Az éghajlat valamivel nedvesebb és mérsékeltlen meleg lett. Egyrészt emiatt, másrészt mert az Alföld jelentős kiterjedésű felszínei süllyedni kezdtek, megváltozott a folyók mechanizmusa. Az Alföldre érkező folyók a negyedidőszak első harmadában nagyon sok üledéket raktak le a megsüllyedt medencerészekben. A negyedidőszak közepén az Alföld tovább süllyedt. Ennek hatására a korábban magasabban fekvő felszíneken is megindult az üledék lerakódása. Erre a szakaszra is jellemző, hogy az Alföld egyes részei különböző mértékben süllyedtek.

A negyedidőszak utolsó harmadát az erőteljes kéregmozgások határozták meg. A hegységkeret emelkedése és az alföldi területek jelentős süllyedése miatt a folyók esésgörbéje megnőtt, és nagy mennyiségű (néhol 50-80 m vastag) üledék került a medencébe. A Bükkből és a Mátrából érkező vízfolyások hordalékkúpja már a Nagykunság területéig nyomult előre. Az Alföld északkeleti részében fekvő és az Északi-Középhegység előterében, délkeleti irányban elnyúló hordalékkúp között már ekkor is mélyebben fekvő felszín volt a Hortobágy területe, ahová már csak a finom szemű üledék jutott el. A pleisztocén vége felé az üledékképződés fontos jellemzője, hogy a hordalékkúpokon nagyon sok folyóvízi homok rakódott le, amely később a futóhomok-képződés forrása lett.

Az Alföld folyói a negyedidőszak folyamán gyakran változtatták futásukat. A fő lefolyási irányok azonban mintegy kétmillió éven keresztül változatlanok maradtak. Ez a maitól sokban különböző sajátos vízrajz az utolsó jégkorszakban kezdett átalakulni. Ekkor az Alföld északnyugati részében is fontos változások következtek be, amelyeknek hatásai a mai domborzatban is jól tükröződnek. A Zagyva-medence folyamatos süllyedése következtében egyre növekedett az elláposodott mocsaras-vizenyős terület, így aztán az éghajlati klímaváltozásokkal összhangban szinte háborítatlanul alakulhattak ki azok a zonális és extrazonális növénytársulások, amelyekkel a jászok betelepedésükkor végül is találkozhattak.

A terület felszíni kialakulásában a Zagyva, a Galga, és a Tarna törmeléklejtői, – kúpjai játszották a fő szerepet, de igen sok hordalékot szállított a gödöllői pannon hátságból a Tápió, a Mátrából a Gyöngyös, a Bene és a Tarnóca patak a mindinkább süllyedő középtájba. A hordalékra a szél kisebb részben futóhomokot (főleg helyi, mederkifúvásból származó), a táj nagyobb részében lösz rakott (Würm glaciális). Ebből a hulló porból szinte egységes felszíni lösztakaró képződött.

A Zagyva-medence felszínén, amelynek tehát a legnagyobb része a Mátra lábához támaszkodó és a Tisza felé egyenletesen lejtő hatalmas lösztábla volt, a pleisztocén végén, de

főként az óholocénban rendkívül jelentős változások következtek be: az északkelet-alföldi részekkel egyidejűleg (Szatmár-beregi síkság, Bodrog- és Rétköz) a Jászság közepe is mindinkább megsüllyedt. Ez azzal a törvényszerű következménnyel járt, hogy az addig a kistáj szélső peremén leszaladó Zagyvát és Tarnát az összes mellékfolyásaikkal együtt fokozatosan a kistájba vonzotta. Ettől kezdve a Jászberény-térségi mélyponton egyesült vizek lefolyási viszonya – az igen csekély lejtés miatt – annyira rosszabbá vált, hogy megrekedve „szerte-csatangolni” kényszerültek, s miközben óriási területeket időszakosan, vagy állandó jelleggel víz alatt tartottak, medreikkel és morotváikkal beszórták az alluviumot, telehintve ó- és újholocéni hordalékaikkal.

A gyakori mederváltoztatások és az elvizesedett környezet természetesen az infúziós lösz kialakulásának kedvezett. Valódi lösz ma már csak kevés helyen (pl.: a Hajtában és attól NY-DNY-ra) foltokban található a felszínen, a peremi részekben. Mészben szegény, ázott (aggyagosodott), átmosott löszféleség borítja most a terület legjelentősebb részét, de a mélyebb részeket már vastag holocéni öntés- és réti agyagok fedik (pl.: Zagyvarékas térsége), amelyek a tekervényes kanyarulatokra kényszerült lusta folyók finom, lebegtetett üledékeiből keletkeztek. A vízjárta lösz vályogosodása, a mélyedésekbe löszös iszap és folyóhomokos agyaglerakódás során meglehetősen egységes, szerkezetes, csernozjom-szerű fekete felszíni talajtakaró képződött.

A magasabb térszintű, medence-peremi részeket futóhomok, löszös homok, és homokos lösz takarja be. Ezek keletkezését a geográfusok szinte egyöntetűen az óholocén mogyorófázis időszakára teszik (pl.: Balla: 1958.; Bulla: 1964.; Székely: 1969.), mint a pleisztocéni futóhomok-képződmények fiatalabb kori származékait, számos jelenség azonban egyértelműen arra utal, hogy zömükben – főleg az ős-Zagyva (Hajta) vonalától nyugatra – ennél jóval idősebbek lehetnek. A NY-ÉNY-on még sárga, DK felé haladva azonban fokozatosan elszürkülő, erősen legömbölyített szemű és majdnem pormentes, meszes-szódás finom futóhomok eléggé szegényes vegetációjú, jobbára erdősávokkal, szőlő- és gyümölcsös kultúrákkal megkötött, lassan humuszosodó. Az elmúlt évtizedekben a szőlő- és gyümölcsös ültetvényeket számos helyen felszámolták és a gyenge termőképességű talajra erdőt telepítettek.

Ez az igen gyenge domborzati tagoltságú alacsony, egyenletes síkság átlag 87-95 méter tengerszint feletti magasságú, csak a lösz- és homok takarta peremén emelkedik kissé száz méter fölé.

3.2.3. Klíma (2.2.2. tábla)

A Jászság éghajlatára – mint az Alföld egészére – a kontinentalitás a jellemző. A fátlansággal összhangban mezo- és mikroklimában szegényes, mérsékeltén száraz. Hőmérséklet-járása igen szélsőséges. Az évi hőingadozás 1901-1950 között mért adatok tanúsága szerint meghaladja a 24 °C-ot. A téli hőmérséklet átlaga 3,2 °C, a nyáriaké megközelíti a plusz 22 °C-ot. A leghidegebb téli napokon azonban mértek már -26 °C-ot is, míg a nyári napi maximumok értékei olykor 35 °C fölé képesek emelkedni. Az évi középhőmérséklet 10,4 °C.

A felhőzet évi átlaga 50-51 % közötti, legkevesebb felhő természetesen a nyári (június-július-augusztus) hónapokban fordul elő. A tenyészidőszakra tehát sok napsütés, ám kevés csapadék jut. A napsütéses órák száma éves átlagban kb.: 2.000 óra.

A Jászság hazánk egyik leg csapadék szegényebb területe. A csapadékmennyiség évi átlaga 520 mm. Az eddig mért szélső csapadéértékek 263, illetve 789 mm. Legkevesebb csapadék ugyancsak a nyári hónapokban fordul elő: volt olyan július is a XX. század első évtizedében, amikor egész hónapban csupán 2 mm eső hullott a tájra.

Mivel az évi csapadékmennyiség állandó vízhiányra utal, ebből egyértelműen következik, hogy a letűnt vízi világot nem az éghajlati tényezők, hanem a környező domborzati viszonyok, vagyis a Jászság vízgyűjtő területéről a kistáj középső, mély behorpadásába leszaladó vizek, a terület igen kicsi lejtősödéséből származó nehéz lefolyási lehetőség, valamint a talajok egy részének rossz vízháztartású átnemeresztő-képességei tartották fenn. Ugyancsak ezekben rejlik a magyarázata a vízrendezések utáni gyors, és nagymérvű vegetáció változásoknak is, amely a terület növénytakarójában bekövetkezett.

A Jászság – egészében véve – nem tartozik a széljárásoktól erősebben háborgatott vidékek közé. A leggyakrabban előforduló szélirányok ÉNY-, és DNY-iak. Ezeket az uralkodó szélirányokat egyébként igen jellemzően szemléltetik a körzet délnyugati peremén fölhalmozódott és északnyugat-délkeleti irányú hátakba rendeződött homokbucka-sorozatok is.

Jellemző meteorológiai adatok

	Jászsági körzet	Országos átlag adatok (1961-99)
átlagos évi csapadék	526 mm	612 mm
- a tenyészidőszak csapadéka	312 mm	450 mm
a hőmérséklet évi átlaga	10,4 °C	9,96 °C
a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga	19,8 °C	15 °C
a hőmérséklet téli átlaga	3,2 °C	0,38 °C
az évi napsütéses órák száma	2.000 óra	2.107 óra
jellemző szélirány	ÉNY	ÉNY

Az erdőállományokban előforduló klímakategória a kontinentális erdőssztyep.

3.2.4. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)

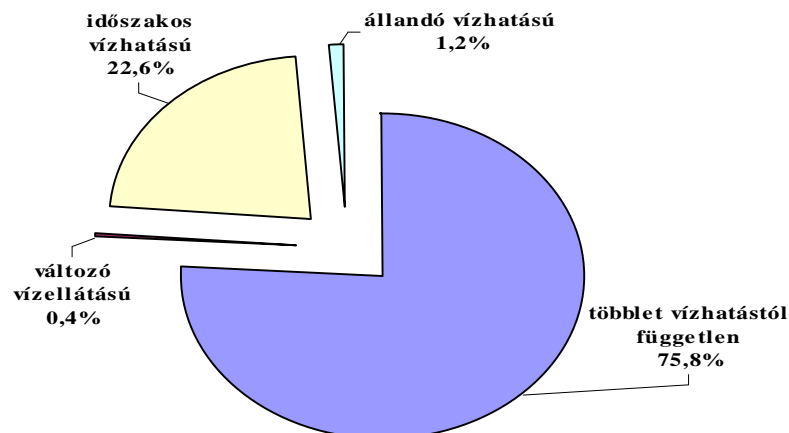
A jászsági folyóvizek életének a mozgalmas időszakát igen szemléletesen részletezi Fodor Ferenc, míg a jász lakosság küzdelmeit a vizekkel Nemes Gerzson tollából ismerhetjük meg leginkább.

Az ősbibb, pleisztocénvégi-óholocén vízhálózati kép kialakulásában a Zagyva folyónak van kiemelkedő jelentősége – ugyanis a Hajta mocsárvilágát az ős-Zagyva alakította ki, és tartotta fenn még a lefűződése után is az áradásai révén hosszú századokon át.

Az előző fejezetekben leírtaknak megfelelően a terület vízrajzi hálózata a holocén kezdetétől (kb.: 10-12.000 évvel ezelőttől) igencsak megváltozott: a jászsági táj peremszélein kanyargó önálló életű folyóvizeket a medence középtájának erőteljes megsüllyedése szinte derékban térítette el az eredeti folyási irányaikból, és a Berényi-süllyedéknek nevezett mélyedésbe vonzotta. Útjaik során bekalandozták a vidéket és nagy kiterjedésű, állandóan vizes laposokat és mocsaras részeket hagytak hátra, illetve áradásaikkal időszakosan vizes réteket táplálva, valóságos vadvízországot tartottak fenn, egészen a múlt században intenzíven megindult, nagyszabású vízrendezésig.

A sekély tavacskákkal, lápos mélyedésekkel tarkított igazi mocsári-élővízi rendszer a XIX. századi szabályozási és lecsapolási munkálatok nyomán rohamosan szűkült, kisebb-nagyobb holtágakat, nedves, félmocsaras és tocsogós helyeket hagyva hátra, amelyek nyomai még a XX. század közepén is láthatók voltak. Az azóta eltelt több mint fél évszázad alatt a földművelő ember területhódító-tájátalakító tevékenysége ezeket a nyomokat szinte teljesen eltüntette, és ma már csak a népnyelvben ma is használatos néhány területi elnevezés őrzi emlékeit.

A Jászsági erdészeti tervezési körzet erdőállományaira jellemző hidrológiai viszonyokat a következő oldalon található ábra mutatja be. A grafikon jól szemlélteti, hogy a körzetben az erdőállományok általában száraz, többletvízhatástól független termőhelyen állnak (75,8 %; 6.761,31 ha). A kevés csapadék és a többletvízhatástól független termőhely a szárazságtűrő fafajok alkalmazását igényli az erdőgazdálkodás során. (Itt kell megemlíteni, hogy erdőrésztlet szinten csak a jellemző vízhatást tudjuk megjeleníteni, ami nem feltétlenül érvényesül az erdőrésztletek teljes területén.) Jelentősebb területet képviselnek még az időszakos vízhatású termőhelyek is (2.012,20 ha; 22,6 %). Az időszakos vízhatás már jobb feltételeket biztosít az erdőgazdálkodás számára, így olyan vízigényesebb fafajok számára is, mint a kocsányos tölgy és a nemes nyár. A körzetben kis területen előfordul még az állandó vízhatású, valamint a változó vízellátású termőhely is.

3.2.5. Talajviszonyok

A pleisztocén-holocén határán végbement jelentős szerkezeti mozgások (süllyedés-sorozatok) és következményeik alapján a Jászság területe négy kisebb morfológiai tájrészre bontható: a *Zagyva újpleisztocéni hordalékkúpja* (ennek része a Hajta is), a *Tarna újpleisztocéni hordalékkúpja* (Jászszentandrás-Heves környéke), az *Északi-jászsági infúziós lösztábla* (Jászárokszállás térsége), és a *Dél-jászsági holocén üledékekkel feltöltött süllyedék* – (úgynevezett vápa) – területre (kb.: a Jászberény-Jászapáti vonaltól Szolnokig). Ha a Jászságot madártávlatból nézzük, azt láthatjuk, hogy a medence peremein a száraztérzíni lösz és löszhomok a terület belsejében fokozatosan agyagos, majd iszapos térszíni löszben folytatódik, de a NY-DNY-i részét a Tápiószőlőből mélyen benyomult, átlag 4-5 méter magas futóhomok buckasorok borítják be. Végül a Zagyva óholocéni teraszára áttelepített löszanyag borul, nagy foltokon kiszikesezve (a szolonyec típusú szikesek Jászberény-, Jászkísér- és Jászládány térségében jelentősek), amelyek területei a XIX. századi nagy folyószabályozások és lecsapolások után bekövetkezett másodlagos szikesezési folyamatok során jelentősen megnövekedtek.

Az ETK erdőállományaiban 15 genetikai talajtípust különítettünk el. A következő táblázatban a genetikai talajtípusok területi megoszlását tüntettük fel.

Genetikai talajtípus	Terület	
	ha	%
Humuszos homoktalaj és kombináció	5.786,06	64,9
Humuszos öntéstalaj	113,63	1,3
Mészlepedékes csernozjom talaj	8,72	0,1
Réti csernozjom talaj	1.139,8	12,8
Csernozjom jellegű homoktalaj és kombináció	359,37	4,0
Szoloncsák talaj	3,19	-
Réti szolonyec talaj	28,69	0,3
Sztyeppesedő réti szolonyec talaj	294,42	3,3
Típusos réti talaj	915,88	10,3
Mélyben sós réti talaj	9,64	0,1
Szoloncsákos réti talaj	25,18	0,3
Szolonyeces réti talaj	6,89	0,1
Öntés réti talaj	218,28	2,5
Csernozjom réti talaj	0,52	-
Mesterséges talajképződmény	3,04	-

A körzet erdőterületének 88,0 %-án (7.841,74 ha) három talajtípus – a humuszos homok talaj, a réti csernozjom talaj és a típusos réti talaj – található. A többi, 12 talajtípus összesen 1.071,57 ha-on (12,0 %) fordul elő, amelyek közül a legnagyobb arányú (4 %-os) a csernozjom jellegű homoktalaj és kombináció. A következőkben röviden ismertetjük az ETK három legjelentősebb genetikai talajtípusát.

A körzet meghatározó talajtípusa a váztalajok főtípusába tartozó karbonátos **humuszos homoktalaj és kombináció**. Sokszor kialakult, vagy kialakulóban lévő réti erdő és mezősegi talajokat takar le. Jellemző, hogy vékonyabb-vastagabb (20-40 cm) humuszrétegük van, amely gyakran több rétegben is előfordul egymás felett. A humuszosodási folyamat felülről indul. A humuszréteget gyökérzet szövi át, mivel ez a fő víz és tápanyagforrás. A vízgazdálkodásuk értéke egyrészt a humuszrétegek humusztartalmától, rétegvastagságától, másrészt a közjük zárt homokrétegek szemcseösszetételétől függ. Többnyire többletvízhatástól függetlenek, de 482,14 ha-on időszakos vízhatással is találkozunk. Vízvezetésük nagy, a víztartókéességük azonban csekély, csak a humuszos rétegé jobb valamivel. A fásítások során nagy jelentősége van a talajforgatásnak, mert így a humuszréteg a fás növényzet gyökereihez kerül, másrészt a felülre kerülő nyers homok gyomosodásra kevésbé hajlamos.

A termőképességük megítélésében a termőréteg vastagsága a döntő, különösen a többletvízhatástól független területeken. Többnyire közepes, ritkábban jó fatermőképességű állományokat találunk rajta. A humuszos homok talajok 45,9 %-át (2.655,04 ha) nemes nyár 44,5 %-át (2.574,99 ha) akác állomány borítja. A gyengébb termőképességű területeken erdeifenyves 113,78 ha-os (2,0 %), illetve feketefenyves 115,54 ha-os (2,0 %) állományok állnak. Kedvező víz- és tápanyaggazdálkodás lehetővé teszi az éghajlati tényezőknek megfelelő legigényesebb állománytípus kialakítását. Ilyenkor értékes őshonos állományokkal is találkozhatunk (kocsányos tölgyes 140,18 ha; 2,4 %; hazai nyarasok 151,08 ha; 2,6 %). Jelentéktelen mértékben előfordulnak még cseres, juharos, kőrises, egyéb kemény lombos, és hársas állományok is.

A csernozjom talajok hazánk erdős-sztyepp klímájának taljai, alföldi területeinken nagy kiterjedésben fordulnak elő. Létrejöttük előfeltétele az erdőtalajok övezetéhez képest szerényebb csapadékkal rendelkező klíma, az ezen megtelepedő gyepek, főleg pázsitfűvekből álló növényzet, végül nem mindig, de leggyakrabban a meszes alapkőzet. Ez utóbbi egyes esetekben hiányzik, a többi feltételnek azonban meg kell lennie a csernozjom talajok kialakulásához. Az elmondottakból is következik, hogy klímazonális talajokról van szó, amelynek létrejöttében a klíma játssza a legfontosabb szerepet.

A **régi csernozjomok** főleg az Alföld mélyebb fekvésű részein találhatóak. Alapkőzete az ásott, vízbehullott lösz. Kialakulására és tulajdonságára jellemző, hogy a csernozjom jellegű humusz-felhalmozódást gyenge vízhatás kíséri. Ez adódhat közeli talajvízszintből, de adódhat a felszínen összefutó vizekből is. Mindkettőnek hatására vízzel telített állapot és redukciós folyamatok jöhetnek létre. (A korábban lényegesen magasabban lévő talajvíz a lecsapolások eredményeként mélyebbre süllyedt, ezzel megszűnt a réti talaj képződés feltétele.) A redukció jelenlétéről a rozsdás foltok megjelenése árulkodik. A víz hatására a humuszos szint színe sokkal sötétebb, barna árnyalat helyett inkább feketésbe játszó. A jellegzetes morzsás szerkezet helyett pedig poliéderes szerkezet is megjelenik. A humuszos réteg átmeneti szintje, a B szint, sokkal vékonyabb, mint más csernozjomok esetén és eltérően alakulnak a mésztartalmak is. A felszíntől számítva gyorsan növekszik a mésztartalom, eléri a maximumát, majd utána az alapkőzetnek megfelelő mértékűre csökken. Jellemző még az, hogy a kicserélhető kationok között a kalciumon kívül jelentős aránnyal megjelenik a magnézium is. Az egyes szintek egymás közötti átmenete élesebb és rövidebb.

A régi csernozjomok természetes növénytakaróját pázsitfűvek képviselik, jelentős szerepet kap közöttük az *Alopecurus pratensis*, tehát a réti ecsetpázsit. Ez már a réti hatásra utal, ugyanakkor a szárazabb talajállapotra mutató *Festuca-félék* is bőven megjelennek itt.

Vízgazdálkodása kissé gyengébb, mint az 1.-3. csernozjomok, ennek oka a víz hatására fellépő tömörödés a talajban, tápanyag-háztartása még kedvező. Kora tavasszal

túlnedvesedésre hajlamos. Erdészeti hasznosításra ritkán kerül sor. Amennyiben mégis erdőt létesítünk ilyen talajon, akkor első helyen a kocsányos tölgyet és a fehér nyarat jelölhetjük meg. Nemes nyarak is ültethetők, ha a vízellátottság a csapadékon kívül egyéb vízforrásból (talajvíz, összefutó vizek) kiegészül.

Altípusai a következők:

- nem karbonátos réti csernozjom
- karbonátos réti csernozjom
- mélyben sós réti csernozjom.

Mélyebb rétegeiben, de a fagyökerek számára már veszélyes helyen sófelhalmozódás tapasztalható, ezért ilyenkor gondos laborvizsgálatokkal kell a sótartalom mennyiségét meghatározni, és ennek alapján dönteni. Amennyiben a sóféleség nátriumkarbonát (szóda), akkor itt a veszélyes határérték a 0,05%. Az állományok növekedése azonban ilyenkor erősen letörpül, tehát a védő funkció kielégítését sem tudja jól szolgálni, a fatermesztési érték pedig jelentéktelen.

A körzetben a réti csernozjom talaj azokon a helyeken alakult ki, ahol a domboldalokról és a Zagyva hordalékkúp-síkság magasabb részeiről lefolyó erek, patakok szétterülnek, de komolyabb öntést nem végeznek, inkább csak a talajvízszintet emelik.

A réti csernozjom talajokon legnagyobb részben, 678,97 ha-on kocsányos tölgyesek állnak (59,6 %). 189,74 ha-on (16,6 %) nemes nyarasok, 104,11 ha-on akácok (9,1 %), 90,55 ha-on (7,9 %) pedig egyéb kemény lombos állományok találhatók. Jelentéktelen mértékben előfordulnak még cseres, kőrises, hazai nyaras és hársas állományok is.

A réti talajok kialakulásához mindig vízbőség szükséges, ez szabja meg a létrejött talajtípusok morfológiai bélyegeit is. Az időszakos vízbőség lehet a terepen összefutó vizek következménye, de – és ez a gyakoribb – lehet magasabban álló talajvízszint is. A vizek hatására a talaj felső részében a szerves anyagok levegő kizárásával képesek csak bomlani, ennek eredménye a fekete színű humuszos szint, amely igen gyakran poliéderes szerkezetű és éles határral válik el a C szintet képező alapkőzettől. Réti talaj általában árterületeken, buckaközi laposokban, dombközi völgyekben, mély fekvésű térszínen alakul ki. A réti talajokon nagyjából nádas, magassásos növényzet helyezkedik el, ezek elhalt torzsái, törészei jégcsap módjára visszamaradt szervesanyag-maradványokat képeznek, ezért az A és C szint határvonala ritkán egyenes vonalú, inkább V alakban a C szintbe benyúló vonalvezetésű. Eredetileg fátlanok, de a lecsapolások következtében erdősíthetőkké váltak a lefolyástalan és így elszikesedő mély teknők kivételével.

A réti talajok fizikai talajfélesége a homoktól a nehéz agyagig változhat. Jellegzetes kétszintes talajok. A hasonlóan A-C szintes csernozjomoktól a humuszos réteg feketés színe határolja el, valamint az, hogy a csernozjomokban a humuszos réteg fokozatosan megy át a C szintbe, míg a réti talaj esetén ez éles határral választódik el. A réti talaj két szintjének érintkezési vonalánál igen gyakran találunk mészkiválásokat, ezek alakja a csernozjomok löszbabáinak szabályosabb alakjához képest rendkívül szabálytalan, össze-vissza ágaskodó, vastagodó, vékonyodó.

A Típusos réti talaj 'A' szintje poliéderes szerkezetű, fekete színű. Alatta a felhalmozódási szint húzódik. Mélyebb részeiben vasborsók, rozsdás foltok és a C szint határvonala körül mészgöbcsék felhalmozódása jellemzi. A talajvíz mélysége felszínhez közeli, 1 m körüli, a C szint felső részén rendszerint megtaláljuk. A talajtípus termőértéke többnyire a fizikai talajféleségétől függ. Ha ez agyag, akkor kedvezőtlen levegő- és vízháztartású, ha homok, akkor ez már sokkal jobb. Altípusai: karbonátos és nem karbonátos, valamint mélyben sós altípusok. Utóbbiban a C szint felszínhez közelebb eső, a felszíntől számított kb. 150 cm-en belül 0,15 %-nál nagyobb mennyiségű, vízben oldható só található. A negyedik altípusban, a

mélyben szolonyeces réti talajban 150 cm-en belül, de már a C szintben 5-20 S% kicserélhető nátrium található. Természetes növénytakaró a típusos réti talajon a mocsárrét, többnyire *Alopecurus pratensis* és *Agrostis alba* uralkodó növényfajokkal. Erdészeti hasznosításra a kedvezőtlen víz- és levegőháztartásra tekintettel és a nemegyszer közeli talajvíz miatt leginkább a kocsányos tölgy javasolható. Nemes nyárnak legfeljebb tág hálózatu ültetés esetén van itt létjogosultsága. A mélyben sós altípusokban azonban jobb elhagyni. Inkább a fehér nyár jöhet szóba, ha mindenképpen nyarasítani kívánunk.

A réti talajokon legnagyobb arányban, 64,7 %-ban nemes nyarasok fordulnak elő (592,92 ha). Ezen túlmenően kocsányos tölgyesek (99,52 ha 10,9 %), akácosok (85,60 ha 9,3 %) és hazai nyarasok (78,93 ha 8,6 %), valamint kisebb mértékben cseresek, kőrisesek, egyéb kemény lombos állományok és füzesek foglalnak még helyet.

3.2.6. Természetes erdőtársulások

Az ETK a magyar flóratartomány (Pannonicum) alföldi flóraidékének (Eupannonicum) tisztántúli flórajárásába (Crisicum) tartozik és ennek megfelelően sík vidékén a flóraelemek megoszlása az egész tisztántúli flórajárásával egyezik. Ez a flórajárás az Alföld legtipikusabb, legkontinentálisabb tájegysége. A Szolnok-Szeged közötti Tisza ártéri szakasztól eltérően a flórajárás az erdészeti tervezési körzetre eső területén egyáltalán nem mutatható ki szubmediterrán hatás. A csapadék évi mennyisége helyenként alig haladja meg a 400 mm-t, amely a fás vegetáció kialakulását már csak épphogy lehetővé teszi. (Az ETK átlagos évi csapadék értéke 526 mm.)

Florisztikai-növényföldrajzi flóraelemei között az európai elemcsoport tagjai mellett sok a kontinentális lösz-sztyepp növény (pl.: *Agropyron cristatum*: Jászapáti) és az alkáli-sztyepp növény (pl.: *Suaeda maritima*: Jászberény, *Salsola soda*: Jászapáti, *Kochia prostrata*: Jászapáti, *Echinopsilon sedoides*: Jászapáti. Tar. *axacum bessarabicum*: Jászárokszállás), továbbá sok a pontusi elem homokon (pl.: *Polygonum arenarium*. Jászfényszaru, *Onosma arenaria*: Jászberény) és sziken (pl.: *Camphorosma annua*: Jászságban mindenütt). A pontus-mediterrán fajokat az érdekesebb *Verbena supina* (Jászberény), a pontus-pannóniaiakat a *Pholiurus pannonicus*, a mediterránokat az *Echium italicum*, a balkán-pannóniaiakat a *Polycnemum heufelii* (Jászberény) képviselik. Atlantikus és montán-erdei fajok (pl.: *Melica altissima*: Jászfényszaru) csak a táj északi részén jelennek meg, ahol a Magyar Középhegység északkeleti szárnyának (Matricum) mátrai (Agriense) és bükki (Borsodense) flórajárásai némileg már éreztetik hatásukat. Az alföldi endemikus (bennszülött) növényfajok közül a debreceni torma (*Armoracia macrocarpa*), a sziki őszirózsa (*Aster tripolium* ssp. *pannonicus*) és a homoki imola (*Centaurea arenaria* ssp. *tauscheri*) érdemelnek említést. Florisztikailag a viszonylag kis táj legérdekesebb helyei Jászberény, Jászfényszaru és Jászapáti. A Zagyvában (Jászfényszaru, Jászberény) szép vízi vegetáció díszlik *Nuphar*, *Salvinia*, *Potamogeton*, *Typha* és *Sagittaria* fajokkal, közelükben és a buckaközökben általában elterjedtek a szikjelző növények.

Cönológiai-növényföldrajzi vonatkozásban a táj nagyjából kultúrtáj, mezőgazdasági területekkel és legelőkkel. Jellegét elsősorban a szikes foltok adják meg, tócsákban a sziki boglárka hinárral (*Batrachio aquatili-Ranunculetum polyphyli*), a szolonyec szikfokon (*Puccinellion limosae*) *Myosurus minimus*, *Plantago tenuiflora*, *Camphorosma annua*, *Echinopsilon sedoides*, *Pholiurus pannonicus*, *Puccinellia limosa*, *Hordeum hystrix* fajokkal, a szolonyec-réteken (*Beckmannion eruciformis*) *Cardamine parviflora*, *Rorippa silvestris* ssp. *kernerii*, *Armoracia macrocarpa*, *Achillea asplenifolia* fajokkal. Különösen gyakori a hernyópázsitos sziki rét (*Agrosti-Beckmannietum*), *Ranunculus lateriflorus*-szal, *Plantago maritima*-val, *Aster tripolium* ssp. *pannonicus*-szal, *Matricaria chamomilla* var. *Salina*-val, *Cerastium dubium*-mal, *Atriplex litoralis*-szal stb. Szoloncsák szikfok (*Puccinellion peisonis*) és szoloncsák rétek (*Juncion gerardi*) a tájban nem találhatók. A szikes pusztákat (*Festucion pseudovinae*) a III. osztályú füves (*Achilleo-Festucetum pseudovinae*) és ürmös szikespuszta (*Artemisio-Festucetum pseudovinae*) képviseli, elgyomosodott helyeken a cigánybúza-társulás (*Hordeum hystricis*) gyakori.

A szikesek mellett a táj másik jellemző termőhelye a szénsavas meszet tartalmazó homok, amelyen homoki legelők (*Potentillo-Festucetum pseudovinae*) alakulnak ki, vagy homokpusztarétek (*Astragalo-Festucetum sulcatae*) maradtak fenn. A Tisza partján és a Zagyvánál jellegzetes iszaptársulás a *Dichostyli-Gnaphalietum*, amely a kissé szikes *Heliotropio-Verbenatum supinae* társulásba megy át (Jászberény, Szászberek). Hullámtéri hordalékokon itt-ott partmenti bokorfüzes (*Salicetum triandrae*) jelenik meg, azonban

erdészetiileg sokkal jelentősebb a síkvidék valamennyi folyóvíze mentén fellépő fűz (nyár-éger) liget (*Salicetum albae-fragilis*). Jelenlegi és korábbi hullámterek és árterek magasabb térszintjein alakultak ki a tölgy-kőris-szil ligeterdők (*Quercus-Ulmum hungaricum*). Ezek állományai gyakran átmenetet képeznek az alföldi gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum*) felé. A homoki erdők ezen zártabb, nedvesebb típusára, valamint a nyílt sztyepptölgyesre (*Festuco-Quercetum*) ma már csak maradványfoltokból következtethetünk. Az ETK természeténél fogva fátlan vidék. Sem a talaj, sem a klíma nem kedvez természetes erdők kialakulásának.

Jellemző erdőtársulás nincs, ritkán előfordul a fűz (nyár-éger) liget erdő (*Salicetum albae-fragilis*).

Az erdőgazdálkodás számára legfontosabb őshonos állományalkotó fafajok területük szerint csökkenő sorrendben: kocsányos tölgy, fehér nyár, cser, magas kőris, magyar kőris, vénic szil, fehér fűz, fekete nyár, hegyi juhar, mezei juhar, mezei szil, kislevelű hárs, közönséges nyír, mézgás éger, vadkörte, rezgőnyár, tatár juhar.

Az előforduló idegenföldi (nem őshonos), illetve nemesített fafajok: nemes nyárok, akác, fekete fenyő, erdei fenyő, turkesztáni szil, ezüstfa, amerikai kőris, vörös tölgy, zöld juhar, ezüst hárs, bálványfa, ezüst juhar, bédai egyenes fűz, korai juhar, lepényfa, nyugati osterfa, fekete dió, fehér eper, vadgesztenye, kései meggy, egyéb fenyők, juharlevelű platán, narancs eper.

3.2.7. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben előforduló termőhelytípus-változatokat a 2.2.1.-es erdőtervi táblázat tartalmazza klímánként és genetikai talajtípusonként, azon belül termőréteg mélység, fizikai talajféleség és hidrológiai viszony szerinti bontásban. Az erdőssztyepp klímában található erdészeti körzetben 94 féle termőhelytípus-változat fordul elő. A leggyakoribb termőhelytípus-változat az ESZTY-TVFLEN-HH-KMÉ-H, amely 2.828,73 ha-on, a legkisebb területű termőhelytípus-változat pedig az ESZTY-IDŐSZ-CSR-MÉ-A, amely 0,52 ha-on fordul elő.

Összesen 20 termőhelytípus-változat éri el az 1 %-os, ezek közül csak 6 termőhelytípus-változat éri el a 2 %-os területarányt. A 2 % területarány feletti termőhelytípus-változatok főbb jellemzőit az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

Termőhelytípus-változat	Vízgazd. fok	Területarány (%)	Célállomány	Elegyfajok
ESZTY-TVFLEN-HH-KMÉ-H	isz-sz	31,7	A, FRNY, EF, CS	KST, MJ,TJ, MSZ, KT, EH
ESZTY-TVFLEN-HH-SE-H	igen száraz	21,9	A, FRNY, EF, FF	-
ESZTY-TVFLEN-HH-MÉ-H	száraz	5,4	KST,FRNY, A	MJ,TJ, MSZ, KT, EH
ESZTY-IDŐSZ-HH-KMÉ-H	sz-fsz	3,9	KST,FRNY, A, NNY	MJ,TJ, MSZ, KT, NYI
ESZTY-IDŐSZ-RCS-KMÉ-V	félszáraz	2,7	KST,FRNY, A, NNY	CS, MJ, TJ, MSZ, AL
ESZTY-TVFLEN-RCS-KMÉ-V	isz	2,5	KST,FRNY, A, CS	MJ,TJ, MSZ

A táblázatban nem szereplő 2 %-os terület aránynál nagyobb termőhelytípus-változatok összterület aránya 68,1 %, a táblázatban nem szereplő 2 %-os területarányánál kisebb (88 db) termőhelytípus-változat összterület aránya: 31,9 %.

ESZTY-TVFLEN-HH-KMÉ-H termőhelytípus-változat a leggyakoribb a körzetben. Igen száraz-száraz típus. A talaj vízmegtartó képessége kicsi, a világos homok pedig könnyen felforrósodik, így főként szárazságtűrő fajok természetűek rajta. Többnyire kultúrerőket találhatunk ezen a típuson, döntően nemes nyarasokat és akácokat. Kisebb részben hazai nyarasokkal, kocsányos tölgyesekkel és erdeifenyvesekkel találkozunk még itt.

ESZTY-TVFLEN-HH-SE-H termőhelytípus-változat a leggyengébb adottságú a fenti táblázatban szereplők között. Az igen száraz vízgazdálkodás fok jellemzi. Főleg akác és nemes nyár állományok találhatóak ezen a változaton is, de erdeifenyvesekkel, hazai nyarasokkal és elegyes állományokkal is találkoztunk. Az állományok növekedése gyenge. Amennyiben a termőhelytípus-változaton állomány még gazdaságosan nevelhető, úgy alacsony vágásérettségi kort érdemes alkalmazni, ha viszont a növekedése olyan gyenge, hogy a gazdaságossági küszöböt nem éri el, úgy védelmi rendeltetést tölt be. Ekkor a biológiai vágásérettségi korhoz közeli kort célszerű megállapítani.

Annak ellenére, hogy nemes nyár termesztés szempontjából határtermőhelynek számít ez a termőhelytípus-változat, a körzetben jelentős állami támogatással létesült nemes nyarassal találkoztunk. Az állományok hozama kicsi, sokszor éppen hogy vegetálnak.

ESZTY-TVFLEN-HH-MÉ-H termőhelytípus-változat a harmadik leggyakoribb, de már lényegesen kisebb aránnyal forduló elő a Jászsági körzetben, mint az előző két termőhelytípus-változat. Mély termőrétege miatt kedvező tápanyag- és vízgazdálkodási tulajdonságokkal rendelkezik, ami a nemes nyár, az akác és a kocsányos tölgy számára is megfelelő élőhelyet biztosít.

ESZTY-IDŐSZ-HH-KMÉ-H termőhelytípus-változat szintén csekély területarányal fordul elő. A gyenge tápanyag-gazdálkodású talaj időszakosan a talajvízből származó többletvíz következtében a többletvízhatástól független típusoknál kedvezőbb vízgazdálkodással rendelkezik. Ilyen termőhelyen a nemes nyár és az akác mellett már közepes növekedésű kocsányos tölgy termesztésére is lehetőség nyílik. Az akác közepes növekedésű és jól elegyíthető a hazai nyárral, mivel vágásérettségi koruk – ami 30-35 év lehet – egymással összhangban van. A nemes nyár számára tápanyagban szegény ez a változat, így hosszú távon csak akkor termesztethető igazán eredményesen, ha tápanyagutánpótlásról is gondoskodunk.

ESZTY-IDŐSZ-RCS-KMÉ-V és az ESZTY-TVFLEN-RCS-KMÉ-V termőhelytípus-változatok bár humuszban általában gazdagabbak, mint a humuszos homok talajok, de közepes termőrétegük miatt csak gyenge-közepes termőhelyeknek számítanak. Az időszakos vízhatású talajon jobb állományok találhatóak. Főként közepes fatermőképességű kocsányos tölgyesekkel találkozhatunk ezeken a termőhelyeken. A fatermőképességet az altalaj tulajdonságai befolyásolják, elsősorban a mészfelhalmozódás és a szikesség.

A teljes erdészeti tervezési körzetben 94 termőhelyfeltárásról van felhasználható adatsor (T-lap), ebből 77-hez nemcsak helyszíni, hanem laboratóriumi vizsgálatok is készültek. A jelenlegi felvételhez kapcsolódóan nem készült részletes feltárás. A vizsgálatok átlagos sűrűsége: 99 ha-onként egy talajgödör, illetve fúrás.

Az erdőrészletenkénti termőhelyi adatok az előforduló termőhelytípus-változatok közül a legnagyobb területűt tartalmazzák.

3.3. Az erdő állapotának értékelése

3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése

A jászok betelepülését megelőzően számottevő népes település nem volt ezen a tájon. Az élővilág felszínföldrajzi-vízi-tájképi megváltozása ezen harcias és az élőhelyi körülményekhez nagyon jól alkalmazkodni tudó népcsoport ide telepítésével vette kezdetét, és folytatódott a török hódoltság hatalmas erdőpusztításain keresztül a lecsapolásokkal, majd a szárazulatra jutott részek feltörésével, művelés alá fogásával.

A törökvilág után a félgymarmati állapotúvá süllyesztett országrész hajdan erdő fedte részei viszonylag gyorsan átalakultak legelőkké és kultúrmezőségekké. De a művelt földterületek összmenyisége még ekkor is elenyésző volt a vadvizekkel borított, árvizekkel sújtott, és a szabadon kószáló futóhomokkal szemben. A XVIII. század utolsó évtizedeiben indultak meg a komolyabb árvízvédelmi és folyószabályozási, majd belvízelvezetési tevékenységek. A Jász-föld természeti világára ezek a vízrendezési munkálatok mérték a legnagyobb csapást.

A már addig is fátlanná tett mocsaras-ligetes szikesréti vidék ekkor vált csak igazán pusztává. Az ármentesítési munkák lassan teljesen eltüntették az ősi vízivilágot, a jellegzetes növényi- és állati életközösségeivel együtt. A szabályozást-lecsapolást követő időszakban a tájképnek már csak három fő eleme maradt. A fehérynáras és tamariska-(=jászfenyő)-bokros száraz, terméketlen homok; a szikesedő pusztalegelő és az egykori mocsárrészek száradása folyamán átalakulóban levő vizenyős rét. Az egész terület jóformán csupa legelő-kaszálóvá lett, igen csekély mennyiségű szil-, vadkörte-, kocsányos tölgyes-, és ártéri nyárfás-füzes maradványaival.

A XX. században ugyan felismervén a fásítás fontosságát és gazdasági szükségességét, többfelé hozzá is fogtak a telepítésekhez. Ezek a munkálatok azonban sem területükben, sem az összetételükben megközelítőleg sem állíthatták vissza az eredeti állapotokat. A mai fás vegetációk majdnem teljes egészükben a XX. században telepített erdők, illetve azok utódállományjaiból és a napjaink telepítéseiből állnak.

Az állami erdészeti a Jászságban nagyüzemi módon – tömbösen – alakított ki új erdőterületeket. Az „úttörő” időben jöttek létre a jász-kíséri, a jász-jákóhalmai, a jászfelsőszentgyörgyi és a jászberényi erdészeti erdőtömbök, majd 1957-58-ban Jászfényszaru és Jászárokszállás határában új erdészkerület alakult a 200-300 hektáros területű erdőtömbök létesítésével.

A kispárcellás szőlők, gyümölcsösök lassú felszámolásával kialakult szántótömbökön eredménytelen, gazdaságtalan rozstermelés után az Állami Erdészeti szakirányításával és kivitelezésében már 1964-65-ben telepítettek kisebb erdőket az ETK nyugati, homokos részén a termelőszövetkezetek megbízásából. 1966-67-ben az állami támogatással megvalósítható cellulóz-nyár telepítés felé irányult a termelőszövetkezetek vezetőinek figyelve. Erre jó példa, hogy a Szolnok Megyei Tanács a jászberényi „Vörös Csillag” MgTSz távlati fejlesztési tervében nagyarányú erdőtelepítési célt, nyártermelési programot hagyott jóvá és irányzott elő. Az erdősítési program végrehajtásának fő helye a Jászberény határában lévő homoki terület – Tőtevény, Újerdő – volt. (A körzet erdőterületének növekedését ld. a 3.5.1.2. Erdőtelepítések távlati lehetőségei fejezetben.)

A termelőszövetkezetek célja az volt, hogy egy nagyüzemi méretű gépesíthető erdőtömböt, vagy tömböket alakítsanak ki. Ezzel kívánták gazdaságossá tenni a TSz-ek homoki területén folyó gazdálkodást. Egyértelműen gazdasági érdekből olyan fafajokat (nemes nyár, akác, erdeifenyő) telepítettek, melyek ezen a talajon a legjobban fejlődtek és a leggyorsabban a legtöbb eredményt produkálták. A cellulóz-nyár telepítési program túlzott erőltetése miatt,

számos helyen a nemes nyár határtermőhelyre került. Az erdőkben üzemterv által előírt gazdálkodást folytattak.

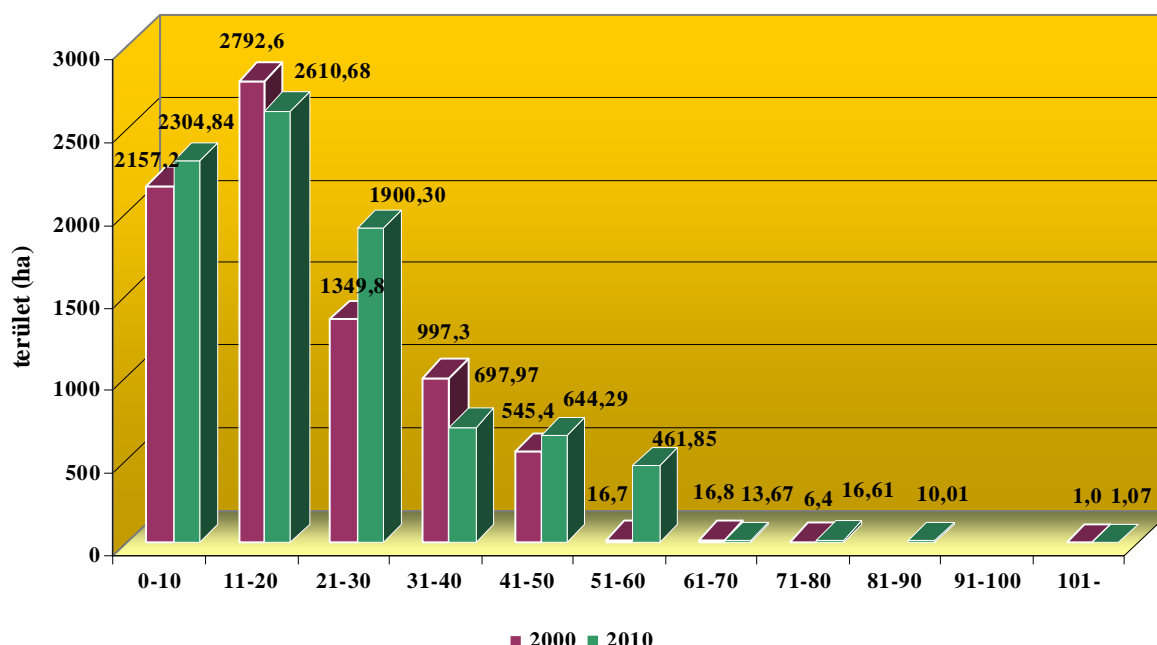
Az 1992-93-ban lefolyt árveréseken és részaránytulajdon képzések során az Állami Gazdasági és szövetkezeti erdők magánkézbe kerültek. A részaránytulajdonú erdők esetében eleinte a megmaradó szövetkezetek, vagy jogutódjaik, míg az árverezett erdők esetében erdőbirtokossági szövetkezetek, vagy erdőbirtokossági társulatok kezelik az erdőket. Sajnos a Jászságban a kárpótlási folyamat után jelentős erdőterület állt éveken át kezeletlenül, jelenleg összesen 908,28 ha rendezetlen gazdálkodási viszonyú terület került erdőtervezésre.

3.3.2. Az erdő állapotának értékelése

3.3.2.1. Faállományviszonyok

Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben 8.661,38 ha az állománnyal borított terület és 228,55 ha az üres terület, ahol az „üres” terület az üres vágásterületeket és a folyamatban lévő erdőfelújítások záródáshiányos területeit foglalja magában. A következő ábra a Jászsági körzet 2000. és 2010. évi korosztályviszonyait szemlélteti.

A körzetben a rövid vágáskorú faállományok a meghatározóak, a nemes nyarasok és az akácok alkotják az összes erdővel borított terület 73,8 %-át. A rövid vágáskorú állományok magas arányából következik, hogy az első három korosztály együttes területe igen nagy, az erdővel borított terület 78,7 %-át teszik ki. A korosztálymegoszlás kicsit kedvezőtlen képet mutat, hiszen az első korosztály területe több mint 300 ha-ral kisebb, mint a második korosztály területe. A jelenlegi korosztályok megoszlása azonban a 10 évvel korábbi állapothoz képest javult, hiszen ott az előbb említett különbség a duplája, a 11-20 éves korosztály területe túlságosan nagy és a 21-30 éves korosztály területe pedig a kívánatosnál alacsonyabb volt. Az erdőtelepítéseknek köszönhetően az 1-10 éves korosztály területe közelített a 11-20 éves korosztály területéhez és a 21-30 éves korosztály területe a növekvő akác aránynak megfelelően jelentősen növekedett. A 61-70 éves korosztályig változó mértékben, de folyamatosan csökken a korosztályok területe. Az idősebb korosztályok lefutása sem egyenletes, a 31-60 éves korosztályok kissé csökkenő területei után éles eséssel jutunk a 61-70 éves korosztályhoz, amelytől kezdve elhanyagolható nagyságú területekkel találkozunk. A 101 évnél idősebb korosztály 1,07 ha-os területét egy erdőrészt, a helyi védettségű természetvédelmi területen található Jászdózsa 32 A erdőrészt 120 éves kocsányos tölgy fafajsort adja. A természetvédelmi igényeknek megfelelően az idős, már túltartott erdő hosszabb ideig is fennmarad, az idős állományrész az előhasználat során nem lesz érintve.

A Jászsági ETK faállománnyal borított területének 95,4 %-án öt fafaj, illetve fafajcsoport található (2.3.11. táblázat). Mindezek közül a legjelentősebb három a fentebb már említett nemes nyár (42,8 % területarány) és az akác (31,0 %), illetve a kocsányos tölgy (14,0 %), amelyek meghatározzák a körzet erdőállományának korosztályviszonyát. A nemes nyarak korosztályainak területi megoszlását a következő táblázat tartalmazza:

1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	Összesen	Területarány
1.257,71	1.191,19	1.067,53	169,99	16,62	2,04	3.705,08	42,8 %

A nemes nyár korosztályviszonya megfelelő. Az első három korosztály területe alig különbözik. A 21-30 éves korosztály egy jelentős része, az e fölöttiek pedig mind vagy túltartott állományok, vagy magasabb vágásfordulóval kezelt állományokban elegyként előforduló egyedeinek összessége. A túltartott állományok egy része a különleges rendeltetescsoportba tartozó (leginkább talajvédelmi rendeltetésű) területeken fordulnak elő, ahol a gyenge termőhelyen álló állományok felújítása jelentős gondot okoz a gazdálkodóknak (pl.: Jászágó 9 A, B, D).

Az akác eredet és korosztály szerinti területi megoszlását a következő táblázat tartalmazza:

Eredet	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	Összesen	Területarány
mag	492,75	749,29	455,89	203,35	69,32	4,01	0,37	1.974,98	22,8 %
sarj	343,16	267,92	39,65	51,57	4,48	-	-	706,78	8,2 %
összesen	835,91	1.017,21	495,54	254,92	73,80	4,01	0,37	2.681,76	31,0 %

A fafaj korszerkezete kedvezőtlenebb képet nyújt, mint 10 évvel ezelőtt, mivel az első korosztály területe 17,8 %-kal kisebb, mint a második korosztály területe. Az első két korosztály területe a telepítések és az állomány átalakítások miatt magasabb. Ebben a két korosztályban magasabb a sarj eredet aránya, ami a gazdálkodók felújítással kapcsolatos irányultságát mutatja. A sarj eredetű akácosok összterületben (295,6 ha-ról 706,78 ha-ra) és terület arányukban is (3,7 %-ról 8,2 %-ra) jelentősen előretörtek az előző ciklus adataihoz képest. A 40 évnél idősebb akácosok vagy túltartott állományok, vagy magas vágásfordulóval kezelt állományokban lévő elegyfajok.

A kocsányos tölgy esetében az előző ciklussal megegyezően a kedvezőtlen korszerkezet továbbra is fennáll, csak – értelemszerűen – tíz évvel magasabb sávba (41-60 év) esik a fafaj területének 71,2 %-a. Ennek kiegyenlítése az előző erdőtervben megfogalmazottnak megfelelően az állományok vágáséretté válásával kezdődhet majd el. Sajnos az előző ciklusban az erdőgazdálkodók csak 38,67 ha kocsányos tölgy állományt hoztak létre, ami az összes kocsányos tölgy 3,2 %-a. Ez jelentős visszaesés, hiszen az előző korosztályokban 100 ha nagyságrendű kocsányos tölgy található.

Vágásérettségi viszonyok (2.3.4. - 2.3.6. és 2.3.12. táblák)

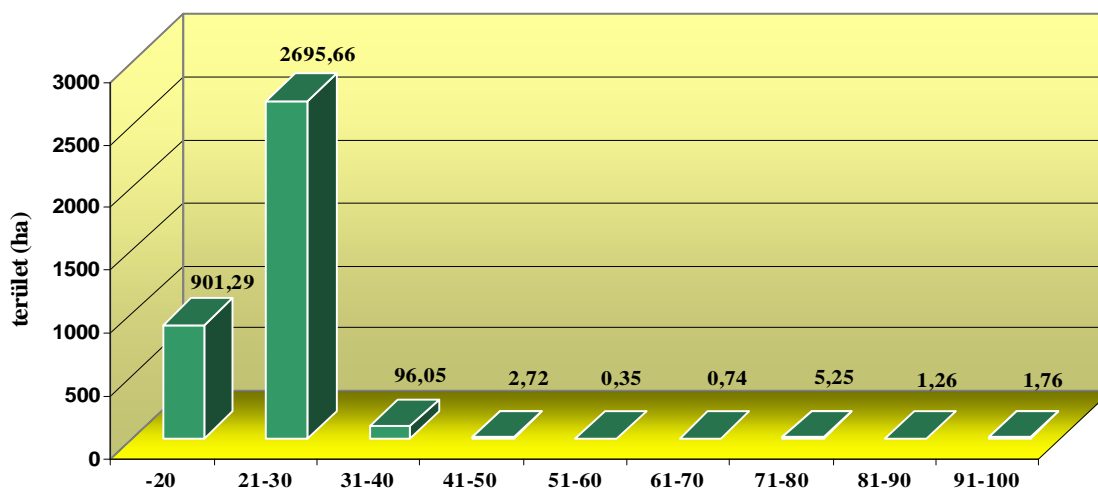
A 2.3.4. táblázat a vágásérettségi korokhoz tartozó területet fafajok szerint tartalmazza. Az adatok alapján megállapítható, hogy az egyes fafajok vágásérettségi korcsoportokhoz tartozó területei jellemzően az előzetes jegyzőkönyvben megadott vágásérettségi szakaszok közé esnek. A vágásérettségi korok felülvizsgálatánál elsődleges szempont az erdőrészlet rendeltetése, az állomány növekedése és egészségi állapota volt, csak

ezt követte a modelltablák adta lehetőségek és korlátok figyelembevétele. Természetesen hatással van a vágásérettségi kor meghatározására az elegyesség módja és mértéke is.

Az előzetes jegyzőkönyv vágásérettségi szakaszainál kisebb vágásérettségi kort az egyes fafajok a rontott erdőkben kaptak (pl.: Jászapáti 57 C), vagy elegyfajként ott, ahol a főfafaj vágásérettségi szakasza alacsonyabb volt. (pl.: Alattyán 22 D, Jászárokszállás 3 B, Jászberény 2 H). Magasabb vágásérettségi kort az egyes fafajok jellemzően elegyfajként kaptak ott, ahol a főfafaj vágásérettségi szakasza magasabb volt (pl.: Jászberény 3 B, 57 P, 71 C, 96 B, Jászfelsőszentgyörgy 5 V). Ahol az elegyes állományokban a fafajok vágáskora között viszonylag nagy eltérés mutatkozott és az elegyarány közel azonos, ott a két fafaj optimális vágásérettségi korát vettük figyelembe (pl.: Alattyán 22 D, Jászárokszállás 90 A, Jászberény 2 B, Jászkisér 60 C).

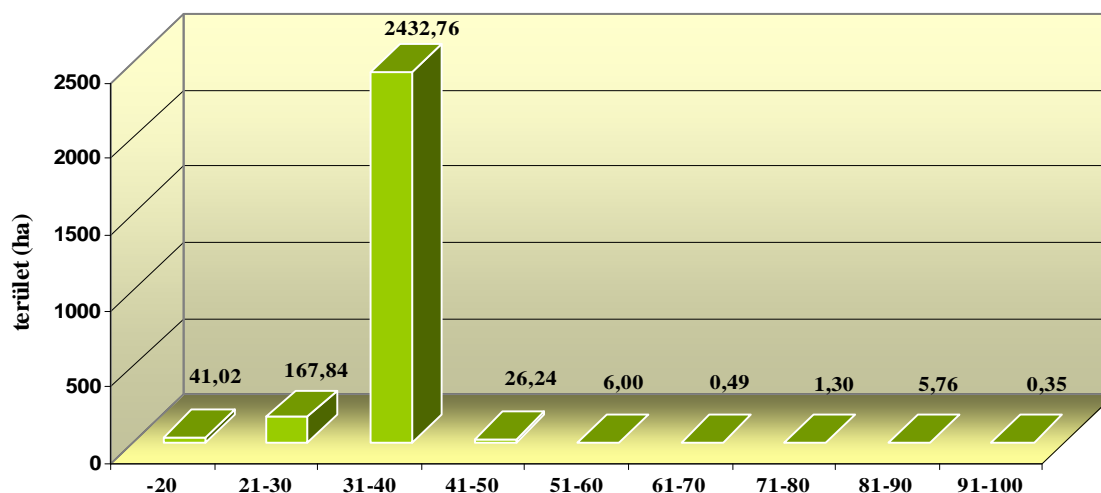
A vágásérettségi korok eloszlását célszerű a három meghatározó fafajra, a nemes nyárra, az akácra és a kocsányos tölgyre külön vizsgálni. A nemes nyár a legalacsonyabb vágásfordulóval kezelt fafaj, az átlagos vágásérettségi kor 23 év. A körzetben a vágásérettségi kor többnyire 20-25 év között változik, a 25 év számít a jellemző értéknek, ami megfelel az előzetes jegyzőkönyv iránymutatásának. A következő ábra a nemes nyárra szemlélteti a vágásérettségi korok megoszlását:

Nemes nyarak vágásérettségi korának megoszlása

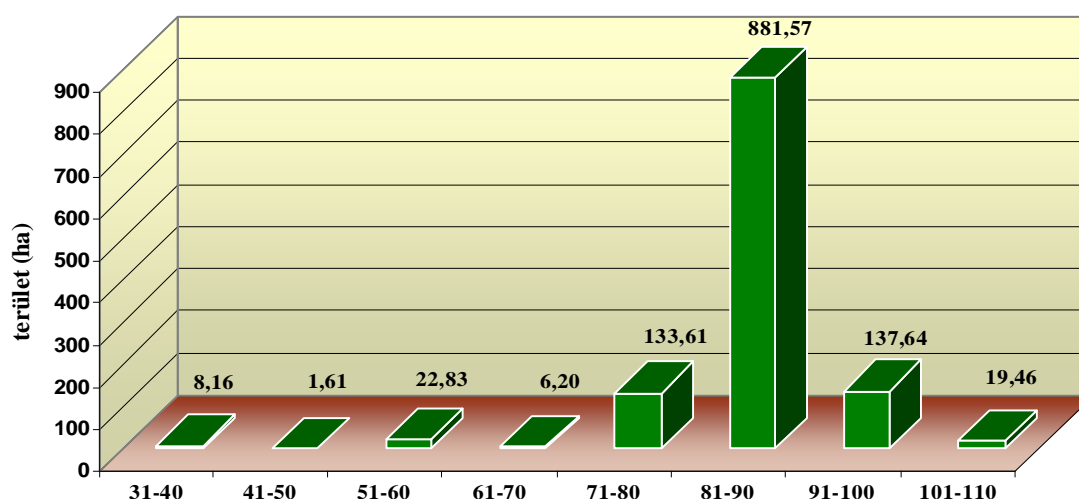
Az akác szintén alacsony vágásfordulóval kezelt fafaj. A vágásérettségi kora a körzetben többnyire 30-40 év között változik. Az akácra alkalmazott vágásérettségi korokon belül a 35 év számít a jellemző értéknek, az átlagos vágásérettségi kor 34 év, ami megfelel az előzetes jegyzőkönyv iránymutatásának. A mag és a sarj eredetű akácosok átlagos vágásérettségi kora kissé eltér 35, illetve 33 év. Magasabb vágásérettségi kort az akác elegyfajként ott kapott, ahol a főfafaj vágásérettségi szakasza magasabb. Elsősorban az idősebb tölgyesekben, hazai nyarasokban, fenyvesekben felsarjadt, vagy a felújítások során pótlásként bevitt akác elegy került ezekbe a kategóriákba. Alacsonyabb vágásérettségi kort jellemzően a magas tuskósarj arányú állományoknál állapítottunk meg. A következő ábrán az akác vágásérettségi koreloszlását láthatjuk:

Akác vágásérettségi korának megoszlása

A kocsányos tölgy magas vágásfordulóval kezelt fafaj. A vágásérettségi kora a körzetben többnyire 80-100 év között változik. A kocsányos tölgyre alkalmazott vágásérettségi korokon belül a 90 év számít a jellemző értéknek, ami szintén megfelel az előzetes jegyzőkönyv iránymutatásának. Az átlagos vágásérettségi kor 88 év. Alacsonyabb vágásérettségi kor azokban az erdőrészekben szerepel, ahol kis elegyaránnyal fordul elő és a főfafaj vágásérettségi kora alacsonyabb, valamint rontott erdőkben (pl.: Jásztelek 13 A). Természetvédelmi rendeltetés miatt 110 éves vágásérettségi kort kapott négy erdőrészletben (Jászdózsa 32 A, Jásztelek 2 F, G és 3 A). A következő ábra a kocsányos tölgy vágásérettségi koreloszlását mutatja be:

Kocsányos tölgy vágásérettségi korának megoszlása

A Jászsági körzetben található erdők fafajonkénti átlagos vágásérettségi korainak 2000-hez képest bekövetkezett változását a 2.3.12. táblázatban követhetjük nyomon. A körzet átlagos vágásérettségi kora nem változott, 32 év maradt. A fafajok közül csak az akác vágásérettségi kora nem változott, sem a mag, sem a sarj eredet esetén. A nemes nyár és a feketefenyő állományok vágásérettségi kora egy évvel csökkent, az egyéb kemény lombos és az erdeifenyő állományok vágásérettségi kora egy évvel növekedett.

Az őshonos fafajok közül a kocsányos tölgy és a hazai nyarak vágásérettségi kora erőteljesen megemelkedett, nemcsak a védelmi, hanem a fatermelési rendeltetésnél is, mivel a körzeti tervezés során az erdőrészek egészségi állapotának megfelelően lehetőleg az előzetes jegyzőkönyvezéskor megállapított vágásszakasz felső sávjában állapítottuk meg a vágásérettségi kort. A kocsányos tölgyek átlagos vágásérettségi kora 80 évről 88 évre, a hazai nyarak vágásérettségi kora 37-ről 41 évre emelkedett.

A „Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre” című 2.3.5. számú táblázat 10 évenkénti csoportosításban mutatja meg azt, hogy a jelenlegi állományok hány év múlva válnak vágáséretté. Ez a táblázat nem veszi figyelembe, hogy a véghasznált és felújított állományok 100 év alatt újra vágáséretté válhatnak. Ebben a táblázatban szerepelnek a túltartott erdők is, melyek területe a körzetben 511,79 ha, ami az összes vágásérett állomány 18,0 %-a. Főként a gyenge fatermőképességű állományok és a rendezetlen gazdálkodói viszonyú erdők véghasználata maradt el. Egyes erdőrészeknél a túltartottság keletkezhetett a vágáskor felülvizsgálatából is.

A 2.3.6. táblázat a vágásérettségi csoportok területét mutatja a következő 30 évre úgy, hogy figyelembe veszi, hogy a rövid vágásfordulóval kezelt állományok a 30 év alatt újra vágáséretté válhatnak. A következő táblázatban a legfontosabb adatokat emeltük ki a körzet összterületére vonatkozóan:

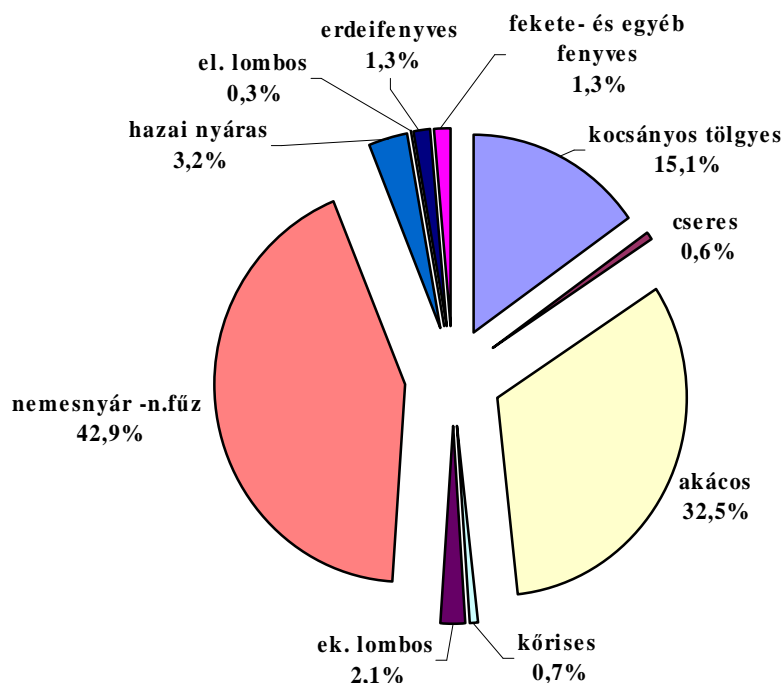
Vágásérettségi csoport (év)	Terület (ha)	Fatérfogat	
		m ³	m ³ /ha
0-9	2.849,91	634.041	222
10-19	2.166,26	426.700	197
20-29	3.292,33	779.650	237

A táblázat adataiból látható, hogy a vágásérettségi csoportok területében jelentős hullámlás tapasztalható. Ennek egyik oka a fafajcserés felújítások, ami során csökkent a második vágásérettségi csoportban vágáséretté váló nemes nyarasok aránya. Másrészt az elmúlt 20 év erdőtelepítéseinek túlnyomó része nemes nyárral és akáccal történt, amely állományok többsége 0-9 és 20-29 év múlva válnak vágáséretté.

Az első vágásérettségi csoport területe nagyobb a 30 év átlagánál (276,95 ha/év), és a hozami terület (274,10 ha/év) tíz évre vetített területénél is. (Részletesebben lásd a 3.5.1.3. Tartamosság – hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés fejezetben.)

Faállománytípusok, fafajösszetétel (2.3.3. és 2.3.11. táblák)

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben az erdészeti osztályozásnak megfelelően 43 különböző faállománytípust különítünk el. A faállománytípusok megoszlását a következő ábra szemlélteti, a könnyebb áttekinthetőség érdekében egyes faállománytípusok esetében összevonásokat végeztünk:

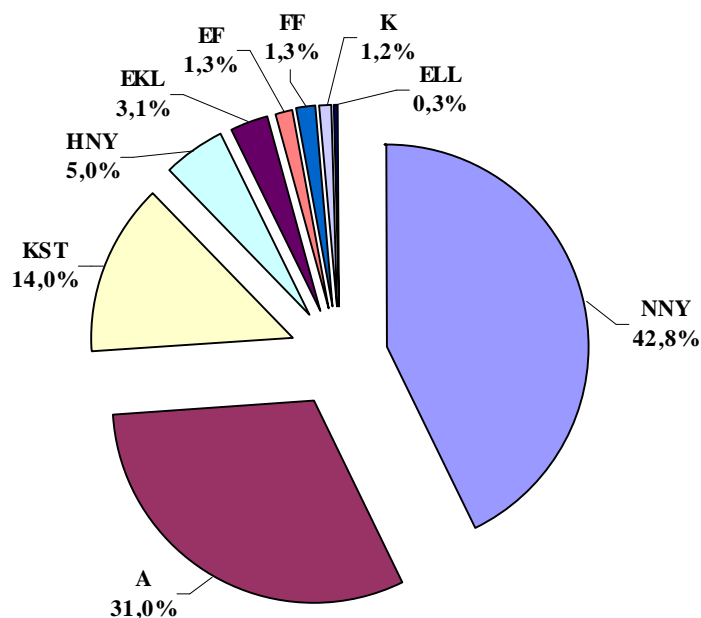
A faállományok területe a nemes nyarasok, az erdei- és a feketefenyvesek esetében közel azonosak a hozzá tartozó főfafajok területével. Ez azért van így, mert ezek a faállományok többnyire elegyetlen monokultúrák. A legkevésbé a nemes nyaras állományok elegyesek. Az elegyítések ezen állományokban többnyire csak rontanak az intenzív fatermesztésen. A fontosabb faállományok közül a kocsányos tölgyesek, az akácok és a hazai nyarasok területe azonban már nagyobb, mint a hozzájuk tartozó főfafajnak a területe. Az eltérések 1,1 %, 1,5 % illetve 1,8 % területarány, ami már kismértékű elegyességre utal.

A körzet erdeire alapvetően az elegyetlenség a jellemző. Leginkább a korábbi fafajpolitika eredményezte az elegyetlen monokultúrák létrejöttét. Az elegyesség hiánya a faállományok egészségi állapotára is kedvezőtlen lehet. Az erdőrésztetek 70,6 %-ában egy fafajsort írtunk le, 22,8 %-ában alacsony elegyaránnal fordul elő némi elegyfaj és csak 6,6 %-ában írtunk le jelentős elegyfajt. Az elegyetlen faállományok területe 67,7 %-a az erdőrésztetek összterületének.

Az elegyes faállományok közül kiemelkedően legmagasabb arányú a hazai nyár elegyes akác (862,64 ha), jelentősebbek még az akác elegyes nemes nyaras (134,24 ha), az akác elegyes hazai nyaras (99,31 ha), az egyéb lomb elegyes kocsányos tölgyes (88,98 ha), az egyéb lomb elegyes akác (81,78 ha), a kőrises kocsányos tölgyes (74,93 ha), a cseres kocsányos tölgyes (67,62 ha), a nemes nyár elegyes akác (67,32 ha) és a hazai nyár elegyes kocsányos tölgyes.

Az állományok elegyességének módja és mértéke az előző tervezési ciklushoz képest lényegileg nem változott. Az akácok esetében, az azonos vágáskorral kezelhető hazai nyárral történő elegyítés kedvezően hat az állományok növekedésére és a termőhely termőképességének kihasználására, avagy a gyenge termőhelyű területek talajvédelmére. Ezen túl az idegenföldi akácokban lehetőség nyílik az őshonos szürke, fehér és rezgő nyár megőrzésére.

A következő ábra a körzetben található fontosabb fajok arányát szemlélteti:

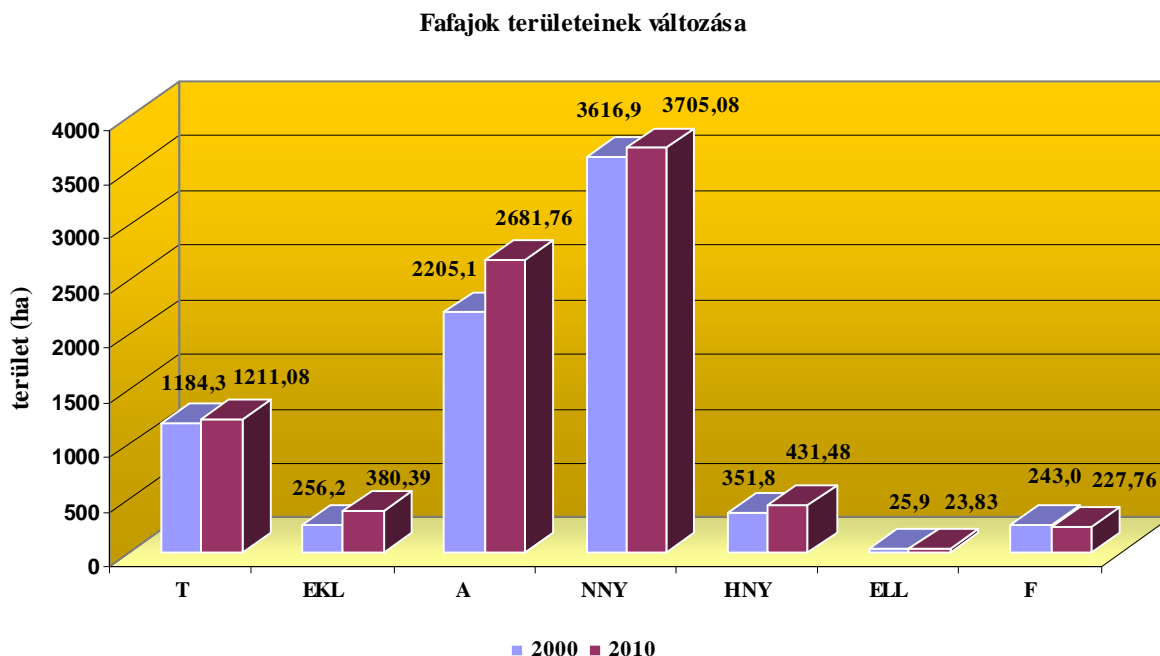

A körzetet három faj, a nemes nyár, az akác és a kocsányos tölgy jellemzi, ezek az összes erdőterület 87,8 %-át teszik ki. A hazai nyár 5 %-os aránya érdemel még említést, főleg ha arányának növekvő tendenciáját is figyelembe vesszük. A többi faj aránya elhanyagolható. A nemes nyarak térfoglalása – az előző ciklushoz hasonlóan – nagyobb, mint azt a termőhely indokolná. Ez az állapot a korábbi időszak öröksége. A körzetben az Olasznyár (OLNY; 1197,42 ha) a legjellemzőbb nemes nyár fajta, ezt követi az OP-229 (OPNY; 894,01 ha), a Pannónia (PANY; 636,01 ha), az egyéb nemes nyarak (ENNY; 515,01 ha), az Óriás (ÓNY; 196,85 ha) és a Kopecky (KYN; 102,73 ha) nyár. Jelentősebb még az I-58/57 nyár (I5NY) 83,59 ha-os területe is. Kicsi, 45 ha alatti területen megtalálható még a BL (BLNY), a Tripló (TRNY), a Korai (KONY), a Blanc du Poitou (BPNY), a Koltay (KLNY) és az I-273 nyár (I2NY).

Az erdőterületek 94,0 %-a faanyagtermelést szolgál – faanyagtermelés elsődleges rendeltetésű –, melynek 97,4 %-át (8.139,07 ha) erdő borítja. A legnagyobb területet 44,2 %-kal a nemes nyarak foglalják el, az akác területaránya 32,0 %, a kocsányos tölgyé 13,7 %, a hazai nyaraké 4,3 %, és az erdei-, valamint a feketefenyőé 1,2, illetve 1,3 %. A többi faj területaránya 3,3 %.

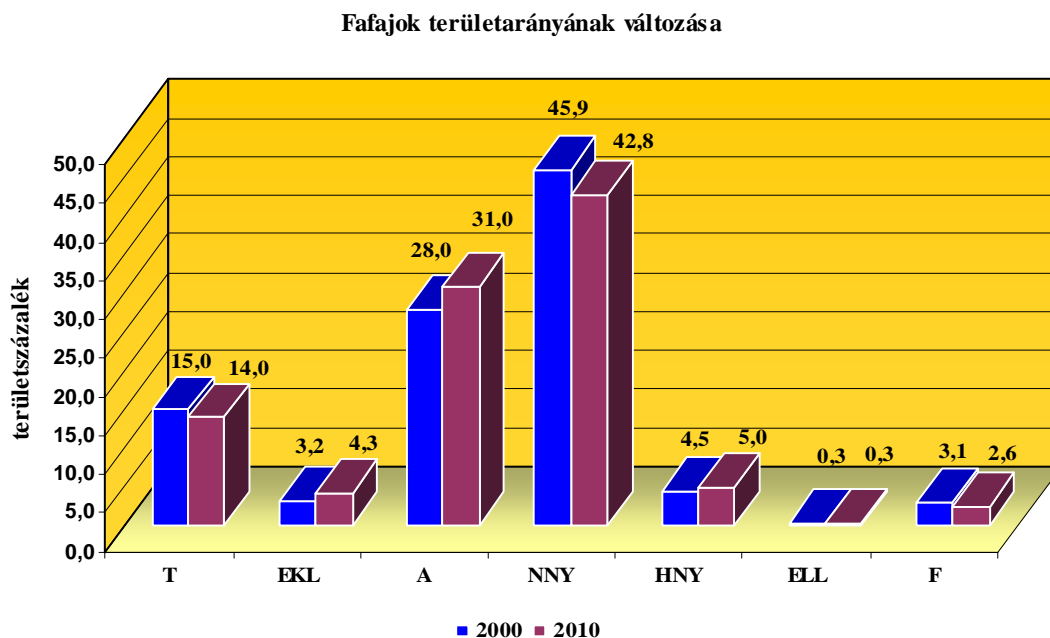
Az összes erdőterület 6,0 %-át a különleges rendeltetésű erdők alkotják, amelyek 97,6 %-át (522,31 ha) borítja erdő. A legnagyobb területet (105,13 ha) itt is a nemes nyarak foglalják el, de jóval kisebb területarányal – 20,1 %. A kocsányos tölgy területaránya 18,8 %, a hazai nyaraké 16,1 %, az akácé 14,1 %, az egyéb kemény lombos állományoké 9,9 %, a szileké 5,5 %, a kőrisé 5,0 %, a fenyőké 4,2 %, a juharoké pedig 2,2 %. A többi lombos faj területaránya 4,1 %.

A következő oldalon található ábrán az előző és jelen erdőterv érvénybe lépésekor meglévő legfontosabb fajok területének változását tanulmányozhatjuk.

A 2.3.11. táblázat részletesebben mutatja be a fafajok területeinek változását. A meghatározó fafajok közül az akác területe nőtt kiemelkedően, 21,6 %-kal (2.205,1 ha-ról 2.681,76 ha-ra) az erdőtelepítések és fafajcserés erdőfelújítások eredményeként. A nemes nyarasok összterülete 2,3 %-kal (3.616,9 ha-ról 3.705,08 ha-ra) nőtt. A nemes nyarasok 57,3 %-a (2.121,33 ha) esik az első vágásérettségi csoportba. A tervidőszakban tovább folytatódik a gyenge, nem megfelelő termőhelyre ültetett nemes nyarasok szerkezetátalakítása. Az így bekövetkező területcsökkenést legfeljebb a nemes nyár telepítések tudják kompenzálni. (Az első felújítási terv csak 1.588,91 ha nemes nyár felújítást tartalmaz, a második pedig 665,58 ha-t.) Kis mértékben növekedett a kocsányos tölgy, az egyéb kemény lombos állományok és a hazai nyarasok területe, míg az egyéb lágy lombos állományok és a fenyvesek területe csökkent.

A fafajösszetétel tekintetében sincs lényegi változás az előző ciklus állapotához képest, vagyis a körzetet továbbra is alapvetően ugyanaz a három fafaj, illetve fafajcsoport jellemzi.

Az akác területaránya 3,0 %-kal, az egyéb kemény lombos állományok területaránya 1,1 %-kal, míg a hazai nyár területe 0,5 %-kal növekedett. A 88,18 ha-os területnövekedés ellenére a nemes nyarak területaránya jelentősen, 3,1 %-kal, a kocsányos tölgy területaránya pedig a 26,78 ha-os területnövekedés ellenére 1,0 %-kal csökkent. A fenyők területe és területaránya is csökkent (15,24 ha, illetve 0,5 %). Mivel a körzetet a középkorú fenyvesek jellemzik, a következő időszakban a körzetben nem fog jelentősen csökkenni a fenyők területe, de a körzet területének növekedésével, további területarány csökkenés várható.

Fakészlet adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben a faállománnyal borított terület 8.661,38 ha, az üres terület 228,55 ha, ami az üres vágásterületek és a folyamatban lévő erdősítések záródáshiányos területeinek összegéből adódik. A fakészlet 1.156.698 m³. Az erdők fakészletéből 1.085.188 m³ (93,8 %-a) a faanyagtermelést szolgáló erdőkben, 71.510 m³ (6,2 %-a) a különleges erdőkben van. A körzet erdőrészeinek összes területére (8.913,31 ha) vonatkoztatva az 1 ha-ra jutó fakészlet 130 m³/ha. Ez lényegesen, 28,7 %-kal magasabb az előző erdőtervben megállapított 1 hektárra jutó 101 m³/ha fakészletnél.

A folyónövedék 74.760 m³/év (8,4 m³/év/ha), az átlagnövedék 55.225 m³/év (6,2 m³/év/ha). Az 1 hektárra eső folyónövedék a fatérfogat növekedéséhez képest kisebb mértékben, 6,3 %-kal nőtt. A folyónövedék minden fafajcsoport esetében magasabb az átlagnövedéknél. A termőhelyi viszonyokhoz képest a fatérfogat és növedék adatok megfelelőek.

Az előző ciklusban az összefakészlet 851.811 m³-ről 35,8 %-kal, 1.156.698 m³-re növekedett.

Az ETK négy meghatározó fafaja közül nemes nyár területaránya 3,1 %-kal csökkent, fakészlet aránya viszont 2,4 %-kal nőtt. A viszonylag kis területnövekedés (88,18 ha) melletti jelentős fakészlet növekedés (150.601 m³) egyrészt a fafaj korosztályviszonyának megváltozásából, másrészt abból adódott, hogy a tervidőszakban már elkezdődött a korábban határtermőhelyekre ültetett, küszöb alatti nemes nyarasok szerkezetátalakítása.

NNY	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
2000	982,8	1.882,8	671,6	69,6	6,8	3,3
2010	1.257,71	1.191,19	1.067,53	169,99	16,62	2,04

A nagy fatömeget adó 11-30 éves nemes nyarasok túlsúlya miatt – az összes nemes nyaras 61,0 %-a található ebben a korosztályban – jelentősen növekedett a nemes nyarasok egy hektárra eső fatérfogata. A tervidőszakban bekövetkezett növekedés – 92 m³/ha-ról 131 m³/ha-ra – 42,4 %-os változást jelent.

Az akác területaránya 3,0 %-kal növekedett, fakészlet aránya viszont 1,4 %-kal csökkent. Az 1 ha-ra jutó fakészlet viszont kis mértékben, 86 m³/ha-ról 90 m³/ha-ra növekedett. A jelentős, 476,66 ha, azaz 21,6 %-os területnövekedéssel mellett a fakészlet 52.308 m³-rel, 27,6 %-kal növekedett. A fakészlet növekedését rontotta, hogy a körzetben jóval kevesebb a harminc évnél idősebb akácos mint tíz évvel korábban volt, és az a tény, hogy a nemes nyár határtermőhelyen létrejött szerkezetátalakításokkal gyenge termőképességű területekre is számos akác állomány került.

A	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-70
2000	858,5	544,4	425,2	318,7	57,3	1,0
2010	835,91	1.017,21	495,54	254,92	73,80	4,38

A kocsányos tölgyesek egy hektárra eső fakészlete, a középkorú tölgyeseknek köszönhetően 23,9 %-kal, 43 m³/ha-ral nőtt, jelenleg 223 m³/ha. (A 30-60 éves kocsányos tölgyesek (916,89 ha) adják a kocsányos tölgyesek 75,7 %-át.) Az elmúlt ciklusban minimális kocsányos tölgyes telepítés valósult meg, így területarányuk 1,0 %-kal csökkent. A nemes nyarak nagyarányú fakészlet növekedésének is köszönhetően a fakészlet arányuk 1,6 %-kal csökkent.

A hazai nyarak terület és fakészlet aránya is kis mértékben növekedett (0,5 %, 0,4 %). Kis terület növekedés mellett (79,68 ha) jelentős a fakészlet növekedés (22.132 m³), ami az idősebb korosztályok területeinek növekedésével magyarázható. Megjegyzendő, hogy a nemes nyár határtermőhelyen létrejött szerkezetátalakításokkal gyenge termőképességű területekre is számos hazai nyár állomány került. A tervidőszakban a hazai nyár egy hektárra eső fakészlete 131 m³/ha-ról 158 m³/ha-ra növekedett.

HNY	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-70
2000	123,7	109,5	43,4	44,5	26,6	4,1
2010	106,67	135,16	99,21	56,00	20,98	13,46

Szintén a jelentős mennyiségű középkorú állomány miatt növekedett az erdeifenyvesek (5.714 m³; 30,0 %) és a feketefenyvesek (3.206 m³; 16,9 %) fakészlete úgy, hogy területük kis mértékben csökkent. Kis területük miatt azonban mind a terület, mind a fakészlet arányuk (0,1%-0,3%) csökkent.

A körzetben az elmúlt ciklus során bekövetkezett kedvező fakészlet és folyónövedék változások oka a két meghatározó fafaj, illetve fafajcsoport, az akác és a nemes nyár korszerkezetének változása, valamint az elmúlt évtizedek erdőtelepítései és felújításai során a termőhelyeknek jobban megfelelő célállományok alkalmazása.

Fatérfogat-meghatározás módja, fatermési táblák:

A fatérfogat számításához a Sopp László féle fatömegszámítási táblázatokat, illetve az azokból készült fatérfogat függvényeket, és az 1971-72-es fatermési nomogramokból manuális leolvasással készített fatermési tábla-mátrixokat (tömböket) használjuk. Ez utóbbiak a következők, illetve a következő fafajokra kerültek alkalmazásra:

1. KST (Kiss R.) kocsányos és szlavón tölgy, juharok, magyar kőris, diók, platánok, vadgesztenye, bálványfa
2. KTT_{mag} (Sopp) szilek, magas és amerikai kőris; vadgyümölcsök, EKEM, hársak
3. KTT_{sarj} (Sopp) sarj eredet esetén a kocsánytalan tölgyhöz sorolt fafajok
4. VT (Sopp) vörös tölgy
5. Cser_{mag} (Sopp) cser
6. Akác_{mag} (Sopp) akácok
7. Akác_{sarj} (Sopp) sarj eredetű akácok
8. ONY (Szodtfridt) összes nemes nyár

9. NNY (Magyar J.)	választott fatermési tábla=2 esetén egyenlő NNY
10. FRNY (Szodfridt)	hazai nyarak
11. Fűz (Palotás)	fűzek
12. Éger (Adorján)	éger
13. Nyír (Greiner)	nyírek
14. EF (Solymos)	erdeifenyő
15. FF (Solymos)	feketefenyő
16. LF (Solymos)	lucfenyő és a fel nem sorolt egyéb fenyők

A 2009. évi felvételű körzet erdészeten kívüli gazdálkodóinál a következő arányban oszlottak meg a fakészlet felvételi módok:

Fakészletfelvételi módok terület-kimutatása (2.5.5. tábla)

F a k é s z l e t f e l v é t e l m ó d j a	rövidítése	Erdőrészlet		T e r ü l e t	
		db	%	ha	%
Fatérfogat nincs (üresvágás is)	FN	41	2,4	145,33	2,0
Törzsenkénti felvétel	TF				
Körös mintavétel	KM				
Szögszámláló mintavétel a leszámolt törzsek átlalásával	SZ				
Sávossal mintavétellel kombinált szögszámláló felvétel	SK				
Változó mintakörös becslés (Prodan módszer)	VM				
Átlagfás becslés törzsszám meghatározással	ÁT	1	0,1	1,21	
Egyszerű körlevegő mérés	EK	52	3,0	247,71	3,5
Fatermési táblás mérés	FT	1.269	74,3	4.676,87	65,5
Egyszerűsített átlagfás eljárás	EÁ	144	8,4	759,49	10,7
Egyéb becslés	EB	200	11,7	1.307,13	18,3
Összesen		1.707	100,0	7.137,74	100,0
Felújítások záródásihiánya:				79,26	

Az ETK erdészeten kívüli területén a legáltalánosabb felvételi mód – az erdőleltározás követelményeinek megfelelően – a kisebb pontosságot biztosító fatermési táblás mérés volt. Az egyéb becslés jellemzően nemes nyaras állományokban alkalmazott módszer, ezekben ugyanis a fatermési táblás becslés általában lényegesen nagyobb tőszámot ad meg, mint ami a nemes nyár állomány hálózataiból következik. Az egyéb becslésnél a nemes nyár hálózatot vettük alapul, majd szembecsléssel határoztuk meg az Erdőtervezési Útmutató szerinti

záródást, ezután a hálózatról visszaszámoltuk a tényleges tőszámot, majd az átlagátmérő felhasználásával a körlapot, ami alapján a számítógép adta meg a fatérfogatot.

Szintén a nemes nyár állományokban alkalmaztuk a szabályos hálózatban ültetett, mintateres egyedszámlálásra alkalmas állományokban alkalmazható egyszerűsített átlagfán alapuló becslési módot. Ezen eljárás a fafaj átlagos magasság és átmérő adata alapján fatömeg számítási függvény alkalmazásával megadja az átlagos faegyed fatérfogatát, amit beszorozva az erdőtervező által meghatározott törzsszámmal kapjuk a hektáronkénti fakészlet értékét. Ennél az eljárásnál nagyon fontos a pontos törzsszám (és elegyarány) becslése.

A véghasználatra tervezett akác, kocsányos tölgy, hazai nyár és fenyő állományok többségében, valamint ezen állományok kétséges gyérítési előírásainak alátámasztása érdekében egyszerű körlapösszeg mérést alkalmaztunk. Az egyszerű körlapösszeg mérések 13 %-át mértük az előhasználatok tervezésének alátámasztására. Az eddig felsorolt becslési módszerek pontossága 20 % alatti. A Jászberény 74 I kis területű, keskeny erdőrészletnél alkalmaztuk az átlagfás becslést törzsszám meghatározással, mivel az erdőrészletben megtalálható összes törzsszám könnyen számolható volt. Itt az állományfelvétel pontossága 15 % feletti.

3.3.2.2. *Fatermőképesség (2.3.3. tábla)*

Fatermőképesség az összfatermés fatermési modell szerinti hektáronkénti átlagnövedéke 100 % sűrűség és elegyarány feltételezésével, adott – fafajonként megállapított – korban. Meghatározása az állomány-összetevő fafajok kora és átlagmagassága alapján történik. Dimenziója: $m^3/év/ha$.

A Jászsági körzetben a faállományok 88,4 %-a (7.660,80 ha) közepes, 10,3 %-a (891,90 ha) jó fatermőképességű. Az erdő számára kedvezőtlen, eredendően fátlan tájban kedvező, hogy igen csekély a gyenge fatermőképességű állományok területe, illetve aránya (108,68 ha; 1,3 %).

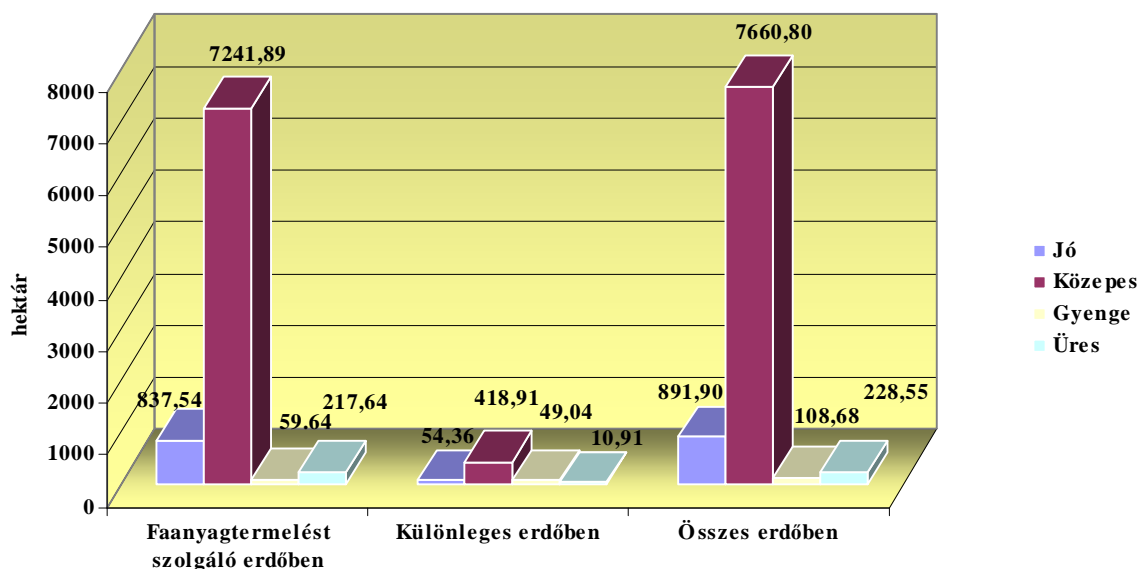
Jó fatermőképességű állomány található a kőrisesek 47,4 %-án, a hársasok 40,8 %-án, a fűzesek 25,1 %-án, a kocsányos tölgyesek 23,8 %-án, az erdeifenyvesek 16,0 %-án, az akácok 9,4 %-án, a hazai nyarasok 8,2 %-án, a nemes nyarasok 6,4 %-án és az egyéb kemény lombos állományok 0,5 %-án. Ezen állományok közül azonban csak a kocsányos tölgyes (311,31 ha), az akác (264,70 ha) és a nemes nyaras (238,74 ha) állományoknak van jelentős területe. A többi faállománytípus összterülete 77,15 ha.

A nemes nyarat elég gyakran ültetik számára nem ideális vízháztartású és tápanyag ellátást biztosító humuszos homok talajokra, emiatt meghatározó a közepes fatermőképességű állományok aránya (3.463,66 ha; 93,1 %). Bár a körzetben csak 17,01 ha gyenge fatermőképességű nemes nyár található, de a közepes kategória alsó részébe eső nemes nyár állományok is határtermőhelyen állnak, így véghasználatuk után kívánatos a szerkezetátalakításuk.

A homoki termőhelyeken a szárazságtűrő akác többnyire eléri a közepes fatermőképességet, ritka a gyenge állomány. Az erdeifenyő és a feketefenyő állományok többnyire a jó és a közepes fatermőképesség határán mozognak, az erdeifenyvesek 84,0 %-a (95,62 ha) és a feketefenyvesek 100,0 %-a (114,26 ha) közepes fatermőképességű. A kocsányos tölgyes állományok túlnyomó része is közepes fatermőképességű (968,15 ha; 73,9 %).

A körzetben található erdőállományok fatermőképességi csoportjainak elsődleges rendeltetés szerinti megoszlását a következő grafikon mutatja be.

Faállományok megoszlása a fatermőképességi csoportok szerint

Az előző erdőtervezéshez viszonyítva az állományok fatermőképessége szempontjából összességében kedvezőbb a kép. 10 éve 25,0 % (1.974,0 ha) volt a jó, 64,3 % (5.069,0 ha) a közepes, és 10,7 % (840,2 ha) a gyenge fatermőképességű állományok aránya. A fatermőképességek közötti eltéréseket egyrészt az erdőtelepítések közepes fatermőképessége, másrészt a fafajcserék/szerkezetátalakítások, harmadrészt az eltérő pontosságú magasságmérések okozzák. Tíz évvel ezelőtt a jelentős területű gyenge fatermőképességű állományok 83,0 %-át (693,7 ha) a nem megfelelő termőhelyre ültetett nemes nyarasok adták. Napjainkra a gyenge fatermőképességű nemes nyarasok területe 17,01 ha-ra, területaránya pedig 8,8 %-ról 0,2 %-ra csökkent. Ez a jelentős változás a körzet erdőgazdálkodásának egyik pozitív visszajelzése, mivel a gyenge állományok véghasználatát jellemzően fafajcserés erdőfelújítás követte. A tervidőszakban a rontott felújításokat szakszerűen megismételték.

A tíz évvel ezelőtt gyenge fatermőképességű, középkorú akácos állomány (98,5 ha) jelentős része az új felvétel mérései alapján a közepes fatermőképesség alsó sávjába esett, így a gyenge fatermőképességű akácosok területe 55,41 ha-ral csökkent. Az előző erdőterv kiemelkedőnek tekintett adata, a kocsányos tölgyesek 79,7 %-os jó fatermőképességi aránya (1.009,9 ha) – az akáccal ellentétes irányban változott – 23,8 %-ra csökkent az új felmérés szerint (311,31 ha) úgy, hogy területe szinte nem változott. Ennek oka egyrészt a két felvételezés magasság mérései közti különbségből adódik, másrészt az adja, hogy a telepített kocsányos tölgyesek fiatal korukban jól kihasználják az előzőleg mezőgazdaságilag hasznosított terület termőértékét. A talajban maradt plusz tápanyagoktól intenzívebben nőnek, így a talaj fatermőképessége is jobbnak tűnik. A középkorú állományok növekedése azonban lelassul és az állományok elkezdik a talaj valós fatermőképességét mutatni.

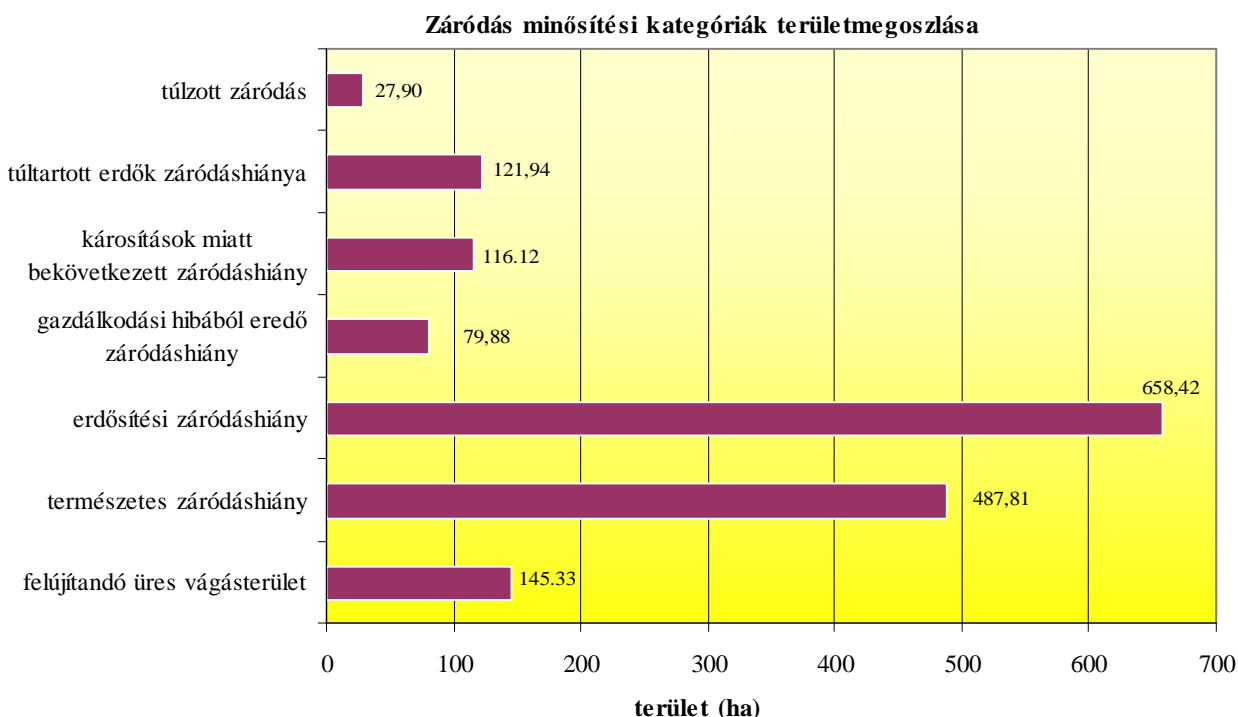
A körzetben a leromlott állapotú illetve „rontott erdők” jellegzetes típusai a következők:

- 1 Az elmaradt ápolások és a vadkár elleni megfelelő védekezés hiánya miatt kiritkult, fejlődésében visszamaradt erdősítések. Ilyen erdőrészlet például a Jászberény 79 L-P, Jászfelsőszentgyörgy 32 B, Jászfényszaru 33 A, 60 C, F, I, 94 J, Jászszentandrás 34 C.
- 2 Az elmaradt véghasználat miatt túltartott, száradó erdő. Ilyen erdőrészlet például a Jászapáti 45 A, B, 46 A, Jászágó 9 A, B, D, E, Jászárokszállás 21 A, 23 A, Jászberény 33 B, 49 G, 80 H, 87 B, Jászfelsőszentgyörgy 1 G, 27 A, 28 B.

- 3 A túlzott előhasználat, vagy az engedély nélküli fakitermelések miatt kiligetesedett faállományok. Ilyen erdőrészlet például a Jászapáti 26 A, 45 B, Jászárokszállás 23 A, Jászberény 76 B, 133 F, Jászfelsőszentgyörgy 32 A, 36 C, E, Jászfényszaru 57 D, 72 A, 92 H, 93 J, Jászkisér 15 C, 21 A, C, 59 A, Jásztelek 2 A, C, 13 A.
- 4 A nem megfelelő fafajmegválasztás miatt sínylődő állományok. Ilyen erdőrészlet például a Jászapáti 68 B, 77 A, Jászágó 10 C, 38 B, 40 G, H, Jászberény 2 N, 39 F, 52 A, 71 A, 78 E, 79 F, 90 H, 101 A, Jászdózsa 35 C, Jászfelsőszentgyörgy 1 D, H, 62 B, Jászfényszaru 6 C, 40 A, 56 A, Jászkisér 11 A.
- 5 Akác, nemes nyár tuskósarjasok. Ilyen erdőrészlet például a Jászapáti 26 A, Jászberény 70 F, 83 C, Jászfényszaru 32 B, 51 A, 79 D, 88 C, Jászkisér 59 A, Jászszentandrás 8 L, 34 B.
- 6 A nem megfelelő erdőfelújítás, erdőnevelés miatt az invazív fafaj vált az erdőrészletek főfafajává, elnyomva ezzel az őshonos fafajokat. Ilyen erdőrészletek például a Jászberény 27 A, C, 92 D, 93 J, 130 I, 131 E, 150 F, 208 A, Jászfelsőszentgyörgy 27 E, F, 69 A.

3.3.2.3. Záródás minősítése (2.3.7. tábla)

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben a megfelelő záródású faállományok területi aránya 81,6 % (7.275,91 ha), ami a többi körzethez képest kedvező értéknek számít. Az ETK záródásminősítésének összképét tovább javítja az a tény, hogy nem megfelelő záródású területek (összesen 1.637,40 ha; 18,4 %) csaknem felét (40,2 %) az erdősítési záródáshiány okozza. A nem megfelelő záródású területek típus szerinti megoszlását a következő ábra szemlélteti.

Az erdősítési záródáshiány magas aránya jórészt a nagyarányú erdőtelepítéseknek köszönhető, de akadnak nagyon alacsony (40 % alatti) záródású erdőfelújítások is. Ilyen

erdőrészlet a Jászberény 79 L-P, a Jászfelsőszentgyörgy 32 B, a Jászfényszaru 60 C, F, 94 J, és a Jászszentandrás 34 C.

Jelentős a természetes záródáshiány mértéke is (487,81 ha), az összes nem megfelelő záródású terület 29,8 %-át képviseli. Beerdősült, 50-65 %-os záródású talált erdőknél, pangó vizes területeken, igen gyenge homokbuckákon fekvő erdőknél állapítottuk meg ezt a záródáshiányt. Ilyen részlet például a Jászágó 9 D, a Jászárokszállás 90 A, a Jászberény 33 A, B, 70 A, 130 B, 208 B, 301 A, a Jászfelsőszentgyörgy 27 F, 28 A, C, a Jászfényszaru 40 A-E, a Jászjákóhalma 15 B, 16 B, a Jászkisér 15 A, 21 A, B és a Jászszentandrás 2 M, O, 18 H.

A felújítandó üres vágások területe a nem megfelelően záródott területek 8,9 %-a. Az üres vágás 145,33 ha területe kedvező érték, hiszen az elmúlt tervidőszakban az egy évre eső tervezett véghasználati terület 227,9 ha volt, a körzet hozami területe pedig jelenleg 274,10 ha.

A túltartott erdők záródáshiánya a gazdaságosság szempontjából optimális kor fölött fokozottan jelentkező öngyérülés eredményeképpen jön létre, az összes nem megfelelő záródású terület 7,4 %-át képviseli. Ilyen részletek általában a rendezetlen gazdálkodási viszonyú részletek között találhatók, mint a Jászapáti 68 C, a Jászfelsőszentgyörgy 27 A, 28 B, E, 36 A, a Jászjákóhalma 38 A, a Jászkisér 17 A, 27 A, B, D, 28 D, G, 45 A és a Jászszentandrás 5 Q erdő részlet, de ezzel a záródáshiánnyal bejegyzett erdőgazdálkodóval rendelkező erdő részlet esetében is találkoztunk: Jászapáti 45 A, 46 A, Jászfelsőszentgyörgy 27 I 65 B, 67 B, Jászivány 39 A, Jászkisér 45 E, M, O, P és 46 B. A túltartott erdők záródáshiányát elsősorban nemes nyár (111,76 ha; 91,7 %) állományoknál regisztráltuk.

A károsítások miatt bekövetkezett záródáshiány területe az összes nem megfelelő záródású terület 7,1 %-a. Legjellemzőbb a lakott területek közelében sok helyen jelentkező falopás miatti záródás csökkenés (pl.: Jászárokszállás 23 A, Jászberény 76 B, 133 F, Jászfényszaru 57 D, 72 A, 93 J, Jásztelek 2 A, C), de széldöntés miatti záródáshiányt is észleltünk (Jászberény 72 G, 150 I, Jászfényszaru 84 Q). Falopás miatti záródás csökkenést a jó hőértékű kocsányos tölgyes (28,80 ha) és akác (51,56 ha) állományokban, hótörést az erdei- (2,06 ha) és a feketefenyves (7,00 ha) állományokban regisztráltunk.

A gazdálkodási hibából eredő záródáshiány, ami a rossz ápolás miatt kiritkult erdősítéseket, valamint a túlzott gyérítésű erdő részleteket tartalmazza, az összes nem megfelelő záródású terület 4,9 %-át teszi ki. Ilyen részlet például a Jászapáti 66 A, a Jászberény 150 J, a Jászfelsőszentgyörgy 36 D, 62 A, B, 66 F, a Jászfényszaru 39 D, 82 I, 94 L, a Jászkisér 20 A és a Jászszentandrás 9 G, 34 B. A kismértékben záródáshiányos erdő részletekben a tervezési ciklusban helyreállhat a záródás, mivel a tervidőszakban nem terveztünk bennük előhasználatot.

A túlzott záródású erdők az elmaradt gyérítések nyomán keletkeztek, területük a nem megfelelő záródású állományok 1,7 %-a. Ezek az erdő részlet a Jászapáti 15 A, a Jászivány 10 B, D és a Jászszentandrás 8 K, 37 C. Elsősorban a fiatal-középkorú kocsányos tölgyesek (21,98 ha) esetében találkoztunk túlzott záródással, ami a tervidőszakban szakszerű előhasználat elvégzésével helyre hozható. A Jászszentandrás 8 K, 37 C erdő részletekben található akác állományok záródása a tervidőszakban két szakszerű előhasználat – tisztítás és TKGY – hozható helyre. A Jászivány 10 D erdő részletben 25 éves nemes nyaras található, ahol a túlzott záródás már előhasználat nélkül nem hozható helyre. Az állományt a tervidőszak elején véghasználni kell.

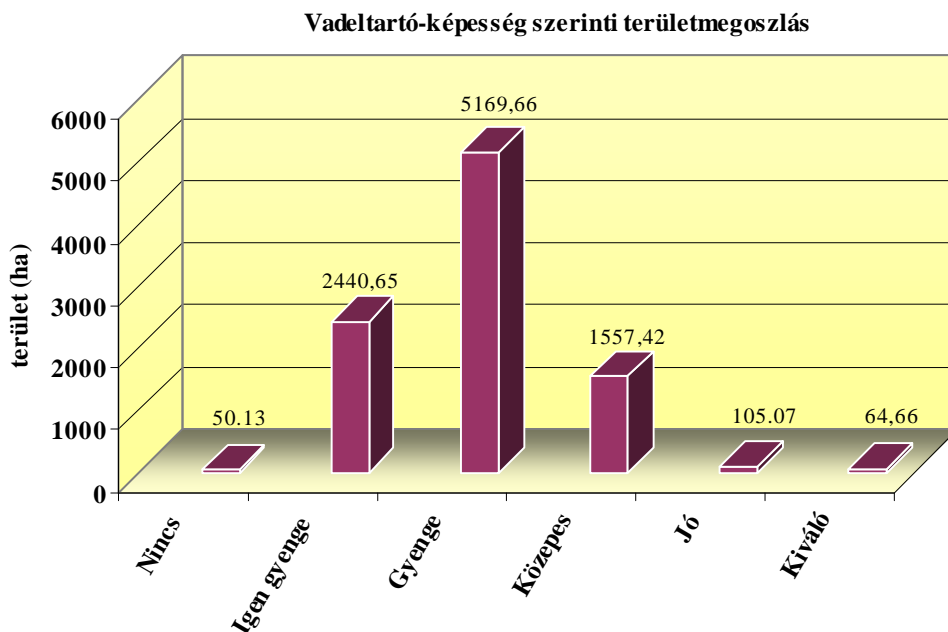
3.3.2.4. Vadeltartó-képesség, vadállomány

A Jászsági ETK a Jász-Nagykun-Szolnok és Dél-Hevesi vadgazdálkodási körzetbe esik. Fő jellemzőiben homogén apróvadas területnek tekinthető. A vadgazdálkodási körzet kiemelkedő mezei nyulas, fácános és őzes területeket tartalmaz. Az őz esetében főleg a szolnoki részek kiemelkedőek, de az egész körzetre jellemző a jó minőség. Fácán esetében meghatározó a magas kibocsátás. A mezei nyúl állományok igen jók, gazdálkodási szempontból hagyományosan az élő befogás volt a meghatározó. A körzet területén több helyen maradt fenn jelentős fogolypopuláció. A vaddisznó megjelenése folyamatos, de tartós megtelepülése nem következett be. A 2009. évi csapadékos időjárás azonban erőteljesen megtizedelte a mezei nyúl állományt. A vadgazdálkodók észrevétele alapján az elmúlt ciklusban a körzetben – mint az egész megyében – jelentősen megnőtt a ragadozó madár állomány, amely kedvezőtlenül befolyásolja a jó minőségű apróvad állományt. Ezen állatok nem csak táplálékul szolgálnak a ragadozó madaraknak, hanem számos esetben megfigyelték, hogy csak a zsákmányszerzés technikáját gyakorolják rajtuk, halálos sebet ejtve rajtuk.

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben 2007. január 1-től az alábbi táblázatban szereplő 15 vadásztársaság gyakorolja a vadászati jogot:

Kód	Vadásztársaság neve
750110	Jászfényszarui Földtulajdonosok Vadászati Közössége
750120	Jászfényszaru Vadásztársaság
750210	"Kossuth" 2006. Zrt.; Jászárokszállás
750220	Jászágói Földtulajdonosok Közössége
750310	Jászfelsőszentgyörgyi "Vörös Sarok" Vadásztársaság
750410	Jászberényi "Lehel" Vadásztársaság
750420	Jászberényi Erdőbirtokossági Vadásztársaság
750510	Tarnamenti-2000. Zrt.; Jászdózsa
750610	Jászapáti 2000. MgZrt.
750710	Jászfákóhalmi "Béke" Vadásztársaság
750810	Alattyáni "Úttörő" Vadásztársaság
750910	Jászkiséri "Széchenyi" Vadásztársaság
751210	Boldogházi Földtulajdonosok Közössége
755510	Palotás MgZrt.

A körzeti tervezés során részletenként minősítésre kerül az erdő vadeltartó-képessége egy 0-5 közötti érték megadásával, miszerint nincs vadeltartó képessége az erdőnek, illetve kiváló ez a tulajdonsága. Az egyes vadeltartó-képességi csoportok arányát a következő grafikon mutatja be:

A grafikon jól szemlélteti, hogy a gyenge vadeltartó-képességű erdők túlsúlya jellemzi a körzetet, de számottevő az igen gyenge és a közepes vadeltartó-képesség területe is. A többi vadeltartó-képességi foknak kicsi a területe, az összterületük 219,86 ha (2,3 %). A vadeltartó-képesség jól visszatükrözi a körzet faállományviszonyát, hiszen a monokultúrák vadeltartó-képessége alacsony, legfeljebb közepes.

A vadgazdálkodás az erdőgazdálkodásra elsősorban az erdősitésekben okozott rágáskárral volt hatással az elmúlt 10 évben. A károsítással szemben a nemes nyarasok érzékenyek a leginkább, védekezni egyedi védelemmel célszerű. A felduzzadó őzállomány a hajtások rágásával számottevő vadkárt okoz a kocsányos tölgy erdősitésekben és fiatalosokban, ami ellen a vadkárelhárító kerítések létesítése jelenthet védelmet. Ezeken túlmenően az akácokban és a hazai nyarasokban is észleltünk vadkárt.

3.3.2.5. Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)

Az állományok egészségi állapotának ismerete igen fontos az erdőállomány-gazdálkodás során. Az erdőket ért jellemző károsításokat és kórokozókat erdőrészletenként és fafajonként 10 %-os kárfokozatos pontossággal vettük fel. Ez az információ rövidnévvel és az erélyre utaló kóddal az erdőrészlet lapokon is megjelenik. Az egészségi állapotot leírni hivatott statisztikák hiányossága, hogy fafajsonként csak egy (a legnagyobb erélyű) kár/károsítás kódolható, míg gyakori – főleg kárláncolatoknál –, hogy akár három-négy kár/károsító figyelhető meg a terepi felvételek során. Emiatt a statisztikák helyesebben úgy értelmezendők, hogy a legnagyobb eréllyel jelentkező egészségi gondok kivonatai.

A kárfokozatok értékelésénél fontos mérlegelni, hogy az erdőállományok a faanyagtermelés mellett, a bennük élő növény és állatvilág életterét, táplálékát is jelentik, némelyek táplálkozása pedig kizárólagos módon a fához kötődik (fakín, tapló félek, lombrágó- és farontó rovarok). Ezért az alig és a gyengén károsodott állapot (15 %-os kárfokozatig) a kárfajták többségében megengedhető fokozat és csak jelzésértékű.

A erdészeti tervezési körzetben gazdálkodó Szolnoki Erdészet erdőtervének felvételi éve 2004-ben volt. Az öt éves terepi adatok az egészségi állapot értékelését nem teszik lehetővé, ezért a fejezet csak a 2009. évi terepi felvételű területek egészségi állapotának vizsgálatával foglalkozik.

A Jászágó körzetben 2.332,08 ha területen észleltünk különféle típusú és fokozatú károkat, amelynek 16,6 %-a (387,60 ha) a károsodott (redukált) terület. A károsítással érintett terület az összes erdőrészlet területének 32,3 %-a, ami elég magas érték, a károsodott terület mértéke viszont alacsony, az összes erdőrészlet területének 5,4 %-a. A jelentős %-os arány eltérés arra utal, hogy a körzet területén sok a kis károsítási fokozattal érintett erdő. A kárfokozatok területei és százalékos aránya a következő táblázatban látható:

fokozat	terület (ha)	%
0-10	1.044,52	44,8
11-20	513,84	22,0
21-30	443,63	19,0
31-40	176,46	7,6
41-50	80,64	3,5
51-60	34,31	1,5
61-70	14,57	0,6
71-80	4,32	0,2
81-90	13,74	0,6
90-100	6,05	0,3
összesen:	2.332,08	100,0

Abiotikus eredetű károsodást 1.539,16 ha-on (a károsodott terület: 261,90 ha, az összes károsodott terület 67,6 %-a), biotikus eredetű kárt 469,87 ha-on (67,70 ha, 17,4 %) és emberi eredetű károsítást 323,05 ha-on (58,00 ha, 15,0 %) észleltünk.

A körzeti tervezéskor 21 kárképet különítettünk el, amelyekből a terepi felvétel során 17 kárképben észleltünk károsítást. Ezek közül 8 emelhető ki, amelynél a károsítással érintett terület eléri a 2,5 %-ot az összes érintett területhez viszonyítva. Ez a nyolc károsítás együttesen a károsítással érintett területek 96,6 %-át (2.251,88 ha) adja. A következőkben ezek a károsítások kerülnek a károsodott területek nagyságrendje szerinti sorrendben ismertetésre.

A körzetben a nemes nyaras állományok nagy területének megfelelően a legnagyobb aránnyal a fagyléc, fagyrepedés kársoport van jelen (1006,03 ha, 43,1 %). Általában nemes nyár állományokban előforduló kárkép – az 1.006,03 ha érintett területből 998,75 ha nemes nyár állományban figyelhető meg –, de a Jászberény 66 E részletben akác (1,44 ha), a Jászágó 32 A részletben kocsányos tölgy (1,02 ha), a Jászfelsőszentgyörgy 28 C részletben cseres (0,64 ha) állományban, a Jászfényszaru 57 D, 84 J és 89 P részletekben pedig a hazai nyár fafajon (4,18 ha) jegyeztük ezt a kárt. A fagylécességet nagyságuk és nyitottságuk alapján soroljuk be. Jellemző a kis élettani hatású 0-10 %-os (368,18 ha, 36,6 %) és a közepes 21-30 %-os (305,66 ha, 30,4 %) erélyű fagylécesség. Erős, 40 % feletti fagyléc, fagyrepedés kárképet csak 51,49 ha-on (5,1 %) tapasztaltunk. A károsodás mértéke a 2,49 ha területű Jászágó 9 A erdőrészletben található idős olasznyár állomány esetében kiemelkedően magas, 71-80 %-os.

A második leggyakoribb kárkép a csúcshátrahagyás, a károsítással érintett területek 19,4 %-át teszi ki. A károsítás erőssége jellemzően itt is kismértékű, a 0-10 és 11-20 %-os erélyű károsítások nagysága (214,16 ha – 47,4 %, illetve 108,13 ha – 23,9 %) a meghatározó. Az akácokban 221,20 ha, a nemes nyarasokban 141,55 ha, a tölgyekben 56,40 ha, a hazai

nyarasokban 17,44 ha, az egyéb kemény lombos állományokban pedig 13,53 ha a károsítással érintett terület. A száraz homoki termőhelyeken a csúcsszáradás az akácosokban már fiatal állományokban is megjelenik. A 20 év feletti nemes nyarasokban és a 25 év feletti akácosokban gyakori a csúcsszáradás, ami a 40 év feletti kocsányos tölgyesekben is sokszor már megjelenik. Azok az állományok, amelyekben a csúcsszáradást regisztráltuk egyrészt már túltartottsági szakaszba jutott állományok, másrészt olyan állományok, amelyek fiatal, intenzív ápolást igénylő időszakba, a kárpótlási időszakokkal esett egybe. A hosszabb-rövidebb ideig rendezetlen gazdálkodási viszonyban szereplő erdőterületeknél éppen a legfontosabb periódusban maradtak el az erdőnevelési munkák.

Lomb- és hajtás károsító rovarok, gombák, fagyöngy károsítás csoport károsítással érintett területe az összes érintett terület 9,2 %-a. A kárkép jellemzően kismértékű, a 0-10 %-os erélyű károsítás nagysága 44,6 % (95,93 ha), a 11-20 %-os erélyű károsítás nagysága pedig 38,2 % (82,18 ha), ahol éppen csak megfigyelhető ez a kárkép. 40 %-osnál nagyobb kárképet 0,98 ha-on (0,5 %) regisztráltunk. A kárkép szinte minden fafajon előfordul, de alapvetően a fiatal, 1-10 éves nemes nyarokat jellemzi. Leginkább a gyapjaslepke, a nyár rozsdagomba, a nyárfalevélsodró, a kis és a nagy nyárfacincér, az akác aknázómoly, az akác hólyagos moly az akác gubacsatka és a fehér fagyöngy károsításával találkoztunk. Erdeifenyves állományokban nagy gyakorisággal fordul elő hajtástorzulás, amelyet a leggyakrabban a fenyőilonca és a hajtásgörbítő gomba okoz. A tölgyesek levélfelületén leginkább a tölgy földibolha és a tölgy lisztharmat károsítása megfigyelhető meg.

Az egyéb károsodások (203,23 ha; 8,7 %) a következő leggyakoribb károsítási csoport a körzetben, ami mindenképp az engedély nélküli fakitermelés – falopás miatt bekövetkezett károkat takarja. A kárkép főleg akácosokban, illetve elegyes állományokban az akác elegyet érintően jelenik meg. Az érintett erdőrészek a Jászárokszállás 23 A és a Jászberény 76 B és 133 F részletek kivételével mind Jászfényszaru határában találhatók, elsősorban lakott területek közelében. A legsúlyosabb mértékű károsodást Jászárokszállás 23 A, Jászfényszaru 72 A és 93 J erdőrészekben regisztráltuk. Az első esetben 50 % fölötti, a másik két esetben 90 %-ban ellopott állománnyal találkoztunk. Az Adattárban szereplő középkorú-idős állomány helyén a természetben vegyes korú és magasságú, fiatalabb állományt találtunk, nem egyszer egy méter körüli tuskókról növő tuskósarj állományt. Ezen károsodás a kiváltó ok megszüntetése esetén nemegyszer csak maradandó záródáshiány keletkezése mellett, vagy súlyosabb esetben a rontott állomány véghasználatát követő erdőfelújítással szüntethető meg.

Törzstaplók, golyvák, rákos sebek, fekélyek károsítás csoport érintett területe az összes érintett terület 5,5 %-a (127,72 ha). Harmincöt részletben kódoltunk ilyen károsítást Jászberény, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jászkisér és Jászszentandrás községekben, általában nemes nyár, erdei- és feketefenyő fafajokhoz köthetően. A nemes nyarasokban gyakori a kéregfekély, míg a fenyőkben a golyva, rákos seb kárkép a gyakoribb.

A helytelen gazdálkodásból fakadó károsítás (105,96 ha; 4,5 %) az egyéb károsítás mellett szintén nagyrészt az engedély nélküli fakitermelést takarja. Ez a következetlenség az erdőtervezés szubjektivitása miatt terheli az adatállományt. A kárkép itt is nagyrészt akácosokban, de jelentős arányban kocsányos tölgy, kis mértékben pedig egyéb kemény lombos és nemes nyaras állományokban fordul elő.

A vadkár a hetedik leggyakoribb károsítási csoport (80,95 ha; 3,5 %). A vadkár elsősorban akácos és nemes nyaras erdősítésekben és fiatalosokban fordul elő. A vadkár jellemzően a hajtások rágásában, kis részben töréskárban, kocsányos tölgy esetén az elvetett makkok felszedésében ölt testet. A térségben a vadkárt vélhetőleg a túltartott vadlétszám okozza, illetve az, hogy meglátásunk szerint a vadlétszámhoz képest nem elégséges a vadetetés.

A széldöntés, kidőlés, törzstörés károsítás csoport érintett területe 61,20 ha (2,6 %). A károsítást Jászapáti, Jászberény és Jászfényszaru községekben 14 erdőrészletben észleltük. Ezek nagyrészt középkorú erdei- és feketefenyő, idős nemes nyár, kisereszt hazai nyár állományok, melyekben a károsítás következtében kisebb-nagyobb záródáshiányos terület keletkezett.

A terepi állományfelvételek során nem talákoztunk jelentős cserebogár károsítással, azonban ciklikusan, amikor a pajorok többsége harmadéves, rágásával nagy pusztításokat tud okozni, főleg a homoktalajokon lévő erdősítésekben. Az ezt követő évben a bogár károsít, lombrágása jelentős növedékkiesést, ismételt esetben pusztulást is okozhat a kocsányos-, és vörös tölgy állományokban és a pótlásokban. A záródáshiányos felújítások meleg homokjába petézve a gradáció tovább folytatódik, a felújítás foltos, vagy sikertelen lesz.

Az erdősítések gépi ápolása során gyakran előfordul, hogy sérül a törzs, ami kárlánc elindítója lehet. A tő- és törzssérüléseket fegyelmezett munkavégzéssel lehet megelőzni.

Az Egészségi állapot fajokcsoportonként (2.3.9. számú) táblázat a károsodások erélyét szintén 10 %-os csoportokban adja meg. A hét legjelentősebb térfoglalású faj(csoport) károsítással érintett területének nagyságát és arányát a következő táblázatban foglaltuk össze:

Fajokcsoport	Terület (ha)		Arány
	Károsodással érintett	Összesen	%
tölgyek	182,82	400,13	45,7
akácok	470,62	2.338,86	20,1
egyéb kemény lombosok	7,45	98,16	7,6
nemes nyarak	1.500,81	3.417,34	43,9
hazai nyarak	32,94	305,94	10,8
erdeifenyők	50,49	98,68	51,2
feketefenyők	26,88	105,42	25,5

A károsodással érintett terület aránya az erdeifenyők esetében a legmagasabb, de magas a tölgyek, a nemes nyarak, valamint a feketefenyők és az akácok aránya is. A fejezetben már említettük, hogy a körzet egészségi állapota ennél kedvezőbb, hiszen a kis károsítási csoportok vannak túlsúlyban.

Az erdővédelemmel kapcsolatban elsősorban annak klasszikus „biológiai” módjára, a termőhelynek megfelelő célállományok alkalmazására és lehetőség szerint az elegyes, többszintű erdőállományok létrehozására hívjuk fel a figyelmet.

3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben

A Jászsági ETK területén a Bükki, a Duna-Ipoly és a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságok a természetvédelmi kezelésért felelős szervek. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv és mint erdőgazdálkodó is jelen van. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság hatáskörébe tartozik a Hajta-mente (területkódja: HUDI20025) különleges természetmegőrzési terület és erdőgazdálkodóként Jászberény város déli részén van jelen.

A körzetben fokozottan védett természeti terület nincs. Védett természeti terület csak a 9/1993. (III. 9.) KTM rendelettel létrehozott és a 26/2008. (X. 22.) KvVM rendelettel bővített Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben található. A 2,72 ha összterületű Jászivány 35 A és 46 A erdőrészek a BNPI kezelésében vannak. Helyi jelentőségű Természetvédelmi Terület a Jászdózsai Pap-erdő, ami a HNPI kezelésében lévő Jászdózsa 32 A erdőrészlet és a Pusztamizsei Természetvédelmi Terület, ami a Szolnoki Erdészeti kezelésében lévő Jásztelek 2 és 3 tagjait érinti.

A *Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet* a Heves megye déli részén elhelyezkedő, ember által formált pusztai élőhelyek, illetve az itt élő életközösségek védelme érdekében hozták létre. A TK Jászivány község határban átnyúlik Jász-Nagykun-Szolnok megyébe is. A terület igen száraz, meleg klímájú, nagyfokú vízszegénység jellemzi. Csak néhány kisebb jelentőségű felszíni vízfolyás a Laskó-patak, a Hanyi-ér, a Bene-patak, a Tarna és a Tarnóca található itt, amelyek szinte teljes hosszukon gátak között, szabályozottan folynak. A számos csatorna a vízelvezetést szolgálja. A mélyedésekben, a régi holtágak helyén kisebb-nagyobb időszakos vízállások jelenhetnek meg a csapadék függvényében. A terület talajtani szempontból igen változatos, kilenc fő talajtípus található a térségben. A talajok jelentős része szikes, vagy sóhatás alatt áll. Legjellemzőbb a szolonyeces réti talaj. A térség nagyrészt szántóföldi művelés folyik, a gyepterületek aránya alacsony. Az erdőterületek szinte teljesen eltűntek, szétszórta néhány 10 ha maradt meg belőlük.

A Tarna folyó jobb partján található a *Pap-erdő Természetvédelmi Terület*. Az ország erdőiben egyik legszegényebb részén álló erdő a Tarnát egykoron végig kísérő tölgy-körisszil ligeterdők maradványa. Idős, kifejlett kocsányos tölgy, magyar kőris, mezei szil és tatárjuhar egyedek találhatók meg benne. A tisztások, áradásos szikes rétek ősz elején virágzó ernyőse a sziki kocsord, ami sajátos gazdanövénye a nagy szikibagoly lepkének. Jellegzetes növény még a macskahere és a változó gurgolya. Az erdő a ligeterdők hangulatát idézi, a füves tisztások a szikes puszták néhány szép fajtát őrizték meg napjainkig.

A Zagyva-holtágak által határolt mintegy 70 hektáros *Pusztamizsei Természetvédelmi Terület* az Alföld és a Jászság legmélyebb területe. A TT nagyobb része erdő, de nem csak erdőket találunk itt, hanem ártéri mocsárréteket, valamint nedves kaszálóréteket is. E terület a Holt-Zagyvával tájképileg is értékes, felidézi a folyamszabályozás előtti időket. Még egy érdekességet találunk itt: ez a Holt-Zagyva déli részénél az egykor Portelek felé menő lovasút hídján, melyen még a síneket is ott találjuk.

A főként keményfás ligeterdőkből és ártéri tölgyesekből álló erdők növény- és állatvilága gazdag. Növényei közül említést érdemelnek a "matuzsálemkorú" 300-400 éves tölgyfák, amelyek vélhetően még a Zagyvát kísérő út sorfái lehettek; törzskerületük a 4-5 m-t is meghaladja. A Holtágban sulyom, partján sárga és kockás lilium rejtezik. Az évszaknak megfelelően virágzik az ibolya, a boglárkafélék, a szagosmüge, a csalán. A füves parton réti iszalag, réti őszirozsa fordul elő, de találkozhatunk itt a vízi hídörrel, a békabuzogánnyal, és a réti füzénnyel is. Az erdők lágyszárúakban és cserjékben (kőköny, vadrózsa, galagonya,

fagyal, tatárjuhar, vadkörte) gazdagok. Változatos a rovarvilág is, szarvasbogár, orrszarvúbogár és különféle cincérfajok élnek itt. A szarvasbogár különösen kötődik a tölgyfákhoz. Jász-Nagykun-Szolnok megyében ez a vidék a legnagyobb ismert élőhelye. Számos lepkefaj mellett a holtágban csíbor, csíkbogár, szitakötők és molnárkák nyüzsögnek.

A madárvilág is igen gazdag. A változatos élőhely miatt 90-100 madárfaj figyelhető meg itt, mint például a vízicsibe, a jégmadár, a függőcinke, a vörös vércse, az egerészölyv, a karvaly, a galambászhéja, a szürke és a vörös gém, a bakcsó, a szárcsa, a csörgő és a tőkés réce és a bölömbika. Az odvasodó fákban nagy és kis fakopáncs, zöldküllő és nyaktekercs is előfordul. A sárgarigó ágvillákba szövi nyitott zacskó alakú fészket, míg a mezei poszáta, a barátka, a füzikék és a fülemülék a bokrosok lakói. A nyitottabb részek peremén töviszúró gébicsekkel találkozhatunk. Télen süvöltő, fenyőpinty, fenyőrigó és léprigó jelenik meg a területen.

A legváltozatosabb élővilág mindig a különböző típusú élőhelyek találkozásánál alakul ki. Így a vizes élőhelyek környékén találkozhatunk a tarajos és a pettyes gőtével, az erdei és a mocsári békával, a vöröshasú unkával. A hullók közül a vízisikló és a mocsári teknős a gyakori. A vízben az őshonos cigánykárász mellett, visszatérőben van a compó.

Az összes erdőtervezett terület 0,5 %-a (43,53 ha) a védett természeti területen lévő részletek összterülete. A védett természeti területen lévő erdőknél a Hortobágyi és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, mint a természetvédelmi kezelésért felelős szervek és egyben erdőgazdálkodók, valamint az erdészeti hatóság meghívásával tartott részletszintű tárgyalásokon külön megállapodás született az érintett erdőrészletek kialakításáról, az alkalmazott vágásérettségi korról, a fahasználatok módjáról és sürgősségéről, valamint az erdőfelújítás módjáról és a tervezett faállományáról.

Az erdészeti tervezési körzetben található különleges természet-megőrzési területek közül a Hajta-mente (területkódja: HUDI20025), a Jászdózsai Pap-erdő (területkódja: HUHN20044) a Jászárokszállási-szikesek (területkódja: HUHN20073), a Borsóhalmi-legelő (területkódja: HUHN20076), a Jászfényszarui-erdő (területkódja: HUHN20077), a Jászsági Zagyva-ártér (területkódja: HUHN20078), a Jászapáti-jászkiséri szikesek (területkódja: HUHN20085) és a Pélyi szikesek (területkódja: HUBN20041); a különleges madárvédelmi területek közül a Jászság (területkódja: HUHN10005) és a Hevesi-sík (területkódja: HUBN10004) Natura 2000 területeken található erdőtervezett részlet.

A Natura 2000 hálózatba tartozó területek esetében a Hortobágyi, a Bükki és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal részlet szintű egyeztetést tartottunk az érintett területek fahasználati és erdőfelújítási tervezésére, valamint a természetvédelmi vonatkozású szöveges megjegyzésekre vonatkozóan. Az egyeztetés során eltérő vélemény nem alakult ki.

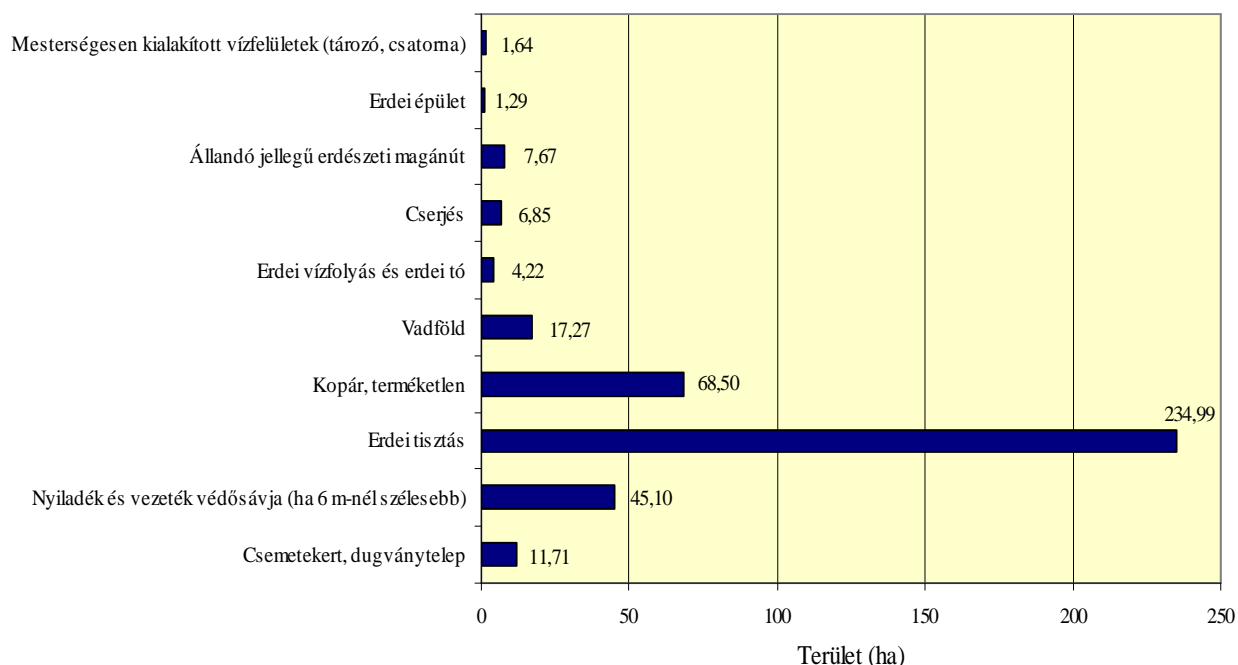
3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés

A körzetben mindössze négy parkerdő rendeltetésű erdőrészlet van, ebből három (Jászapáti 57 A, B, C) nem tölti be ezt a szerepet. Ezen erdőrészletek rendeltetésének megváltoztatására javaslatot tettünk a körzeti tervezés során. A negyedik, a Jászszentandrás 16 B erdőrészletben üdülhely kialakítása zajlott a körzeti tervezéskor (Romantic Park Camping).

A Jászsági ETK erdeinek nincs nagy közjóléti, turisztikai jelentősége. Az erdők látogatottsága alacsony, ilyen irányú feltártságuk, kiépítettségük csekély. Nagyobb túraútvonalak nem érintik a térséget, csak kisebb helyi túraútvonalak találhatók, mint a Zagyva menti ökotúra és a Tarna-Zagyva menti ökotúra útvonala. A helyi lakosság számára a horgászati tevékenység jelent kikapcsolódási (rekreációs) lehetőséget, mint például Jászfényszaruban (39 és 40 erdőtagok környéke), a jászkiséri horgásztavak a Tomi-erdő (1-4 tag) mellett és általában a lakott részekhez közeli csatornák, vízfolyások környéke. Üdülési lehetőséget jelentenek az egykor gazdag tanyavilág, ma tömberdők belsejébe ékelődött megmaradt épületei, amelyek gyakran távoli, nemegyszer külföldi lakosok tulajdonában ténylegesen üdülő épület funkcióját töltik be.

3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

A Jászsági erdészeti tervezési körzetben az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek, rövidebben az egyéb részletek területi adatait a 2.1.5. táblázat tartalmazza. A táblázatot a következő ábrán szemléltetjük:

Az összesen 399,24 ha területű egyéb részletek a körzet teljes területének 4,3 %-át teszik ki. Ebből kimagaslóan (58,8 %) az erdei tisztás a legnagyobb arányú. Méretüktől függően, kis terület esetén a tisztások az erdőrészletből nem kerültek leválasztásra, hanem záródáshiányként jelennek meg. A tisztások főként sikertelen erdősítek helyén keletkeztek, de a körzetben számos vadgazdálkodási, vagy rekreációs célt szolgáló legelővel, kaszálóval és egyes esetekben játszótérrel is találkoztunk. A tisztások 69,4 %-a (463,13 ha) az erdészeti területen található.

A kopár, terméketlen területek, a 17,2 %-os arányával a második leggyakrabban előforduló egyéb részlet. Ezek a termőhely adottságainál fogva fás növényzet termesztésére alkalmatlan, az erdőgazdálkodás szempontjából hasznosíthatatlan mocsaras, pangóvízes, illetve szikes területek. Ezen területeken víztűrő, illetve sziktűrő növényzet található. A tisztásokhoz hasonlóan, ha méretük kicsi, az erdőrészlet leírásában záródáshiányként jelennek csak meg. A kopár, terméketlen területek közel fele-fele arányban oszlanak meg az erdészeti és a nem erdészeti területek között.

A nyiladékok területe az egyéb részletek 11,3 %-a, főként vezetékek (villany és gáz) védősávjai tartoznak ide. Jellemzően a nagyobb erdészeti tömbökben (Jászberény, Jászfényszaru, Jászszentandrás, Jászfelsőszentgyörgy, Jászárokszállás) fordul elő olyan nyiladékrendszer, amely az erdőtömb feltárását és a térbeli rend kialakítását szolgálja. A 6 m-nél keskenyebb nyiladékokat térképi jellel ábrázoljuk. A nyiladékok területe 1/3 – 2/3 arányban oszlik meg az erdészeti és a nem erdészeti területek között.

Vadföld csak a Szolnoki Erdészet kezelésében, öt községben (Jászárokszállás 1 VF, Jászfelsőszentgyörgy 42 VF, Jászfákóhalma 2 VF, Jászkisér 1 VF és Pusztamonostor 2 VF) található, területük az egyéb részletek 4,3 %-a. Szintén csak az Erdészet kezelésében van (Jászkisér 5 CS) a körzetben található 11,71 ha-os (3,0 %) csemetekert is.

Állandó jellegű erdészeti magánút a kisebb-nagyobb erdészeti tömböket jellemzi. A körzetben található huszonhárom részletből egy (Jászszentandrás 2 ÚT) nem a Szolnoki Erdészet kezelésében lévő részlet. Összterületük az egyéb részletek 1,9 %-a.

A terepi felvételek alapján kevés cserjés került be a körzeti tervbe, így területük csupán az egyéb részletek területének 1,7 %-a. A körzetben cserjés lett a Jászapáti 15 CE, 38 CE, 63 CE, Jászárokszállás 8 CE, Jászfényszaru 57 CE, 91 CE, Jászszentandrás 8 CE és Jásztelek 2 CE1, CE2 részlet.

Az egyéb részletek 1,1 %-át kitevő erdei vízfolyás és tó (Jánoshida 14 VI, Jászfelsőszentgyörgy 1 VI, 2 VI és Jászkisér 3 VI, 4 VI – régi folyómedrek, holtágak), valamint a 0,4 %-ot kitevő mesterséges vízfelületek (Jászberény 68 MV) és a 0,3 %-ot jelentő erdei épület (Jászberény 3 ÉP, Jászkisér 5 ÉP és Pusztamonostor 2 ÉP) elenyésző arányt képviselnek az egyéb részletek között.

3.5. Átfogó tervezés

(A körzet teljes területére vonatkozóan)

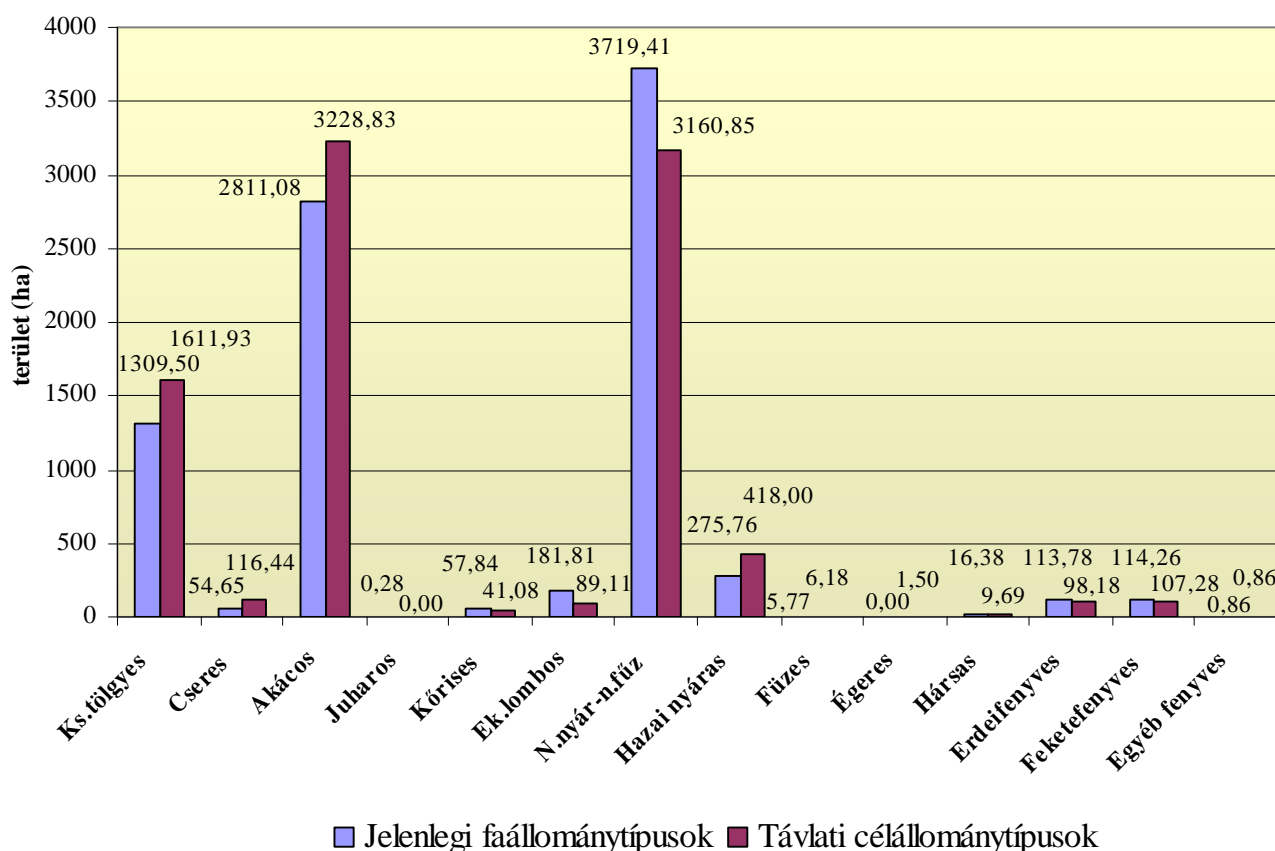
Az átfogó tervezés, a körzet teljes területére vonatkozó műveletek és hozamok tervszámainak kialakítása, az erdőrészlet szintű tervezés alapján történt.

3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére

3.5.1.1. Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)

A távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok közötti összefüggéseket a 2.4.1.A., B. és C. táblázatok tartalmazzák. Az erdőrészek távlati célállománytípusát elsősorban a termőhely és a rendeltetés határozza meg. Az erdőfelújítások tervezésekor azonban figyelembe vettük az Evt. 51. § (6) bekezdését is, mely szerint: „Származék-, természetes és természetyszerű erdővel közvetlenül határos erdőben idegenhonos fafajokkal az erdő mesterséges felújítása csak akkor végezhető, ha az a környező erdők természetességi állapotát nem rontja, nem veszélyezteti.” A jelenlegi felújítandó üres vágásterületeket (145,33 ha) úgy vettük számításba, mintha már megvalósult volna rajtuk a távlati célállománynak megfelelő erdőfelújítás.

A 2.4.1.A. táblázatban szereplő, a körzet állománytípusaira vonatkozó adatait az alábbi ábra szemlélteti:

A körzeti tervezés során törekedtünk az őshonos, elegyes célállománytípusok előtérbe helyezésére, ha azt a termőhely megengedte. A törekvésünk eredményeként a kocsányos tölgyes célállománytípus területe lényegesen, a hazai nyaras és a cseres célállománytípusok területe pedig arányaiban lényegesen magasabb a jelenlegi faállománytípusoknál.

Kocsányos tölgyes és cseres állományokat döntően jó termőhelyen álló nemes nyarasok helyére terveztünk. Ezen túlmenően számottevő területen terveztünk még kocsányos tölgyest egyéb kemény lombos és akácos állományok és elenyésző mértékben körises, hársas, hazai nyaras, valamint cseres állományok helyére. Hazai nyaras célállománytípust leginkább a gyenge termőhelyen álló nemes nyaras, de még jelentős területen akácos és egyéb kemény lombos, illetve minimális területen fűzes állományok helyett kívánunk létrehozni.

Az akác célállománytípus területe szintén magasabb a jelenlegi faállománytípusok területénél, ami főként annak köszönhető, hogy a nemes nyár számára száraz, gyenge termőhelyen számottevő mértékben (439,61 ha-on) szükséges a meglévő állomány akác állományra történő cserélése. Kismértékben fenyők, elenyésző mértékben meglévő hazai nyár, egyéb kemény lombos és juharos állományokat is akácos állománnyal célszerű felújítani.

Az előbb elmondottakból következik és a fenti ábrából is látható, hogy a nemes nyarak területe a meglévő erdőállományon belül jelentős mértékben csökkenni fog. Az egyéb kemény lombos célállománytípus fele a jelenlegi faállománytípus területének, de kis területe miatt nagyságrendi változást nem okoz. A kis területű faállomány- és célállománytípusok közül megemlítendő még az erdei- és a feketefenyvesek, amelyek a termőhelyükön – gyenge, homoki termőhely – találhatóak, így a célállománytípus területe alig kisebb a jelenlegi faállománytípus területénél.

A 2.4.1.B. táblázat jól szemlélteti, hogy az erdősítéseket a távlati célállománytípusoknak megfelelően terveztük. Az erdősítési célállománytípus csak 1,2 %-ban tér el a távlati célállománytípustól. Az eltéréseket általában a részletszintű tárgyalások okozták. (Az erdőfelújítások tervezése a 3.5.3.5. fejezetben található.)

3.5.1.2. Erdőtelepítések távlati lehetőségei

A 2010. szeptember 21-ei állapotnak megfelelően a körzet nyolc községhatárában, összesen 26 erdőrészletben 76,15 ha területű jóváhagyott erdőtelepítési terv volt. A legtöbb Jászfényszaruiban 30,01 ha, csökkenő területi sorrendben Jászberényben 16,21 ha, Jásztelken 13,52 ha, Jászszentandrásan 6,25 ha, Jászkiséren 5,37 ha, Jánoshidán 2,37 ha, Jászárokszálláson 1,32 és Jászfákalmán 1,10 ha. A körzeti tervezés zárásakor Alattyán, Jászapáti, Jászágó, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászivány és Pusztamonostor községhatárokon nem volt jóváhagyott erdőtelepítési terv. Az erdőtelepítések első kivitelét túlnyomó részben 2010-ben már elvégezték. A Szolnok Megyei Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály tájékoztatása szerint 2011-ben is hasonló nagyságrendű erdőtelepítés várható.

Az elmúlt 47 évben az ETK erdőterülete döntően az erdőtelepítések miatt 6.433,44 ha-ral nőtt. A növekedés üteme 1963 és 1992 között 188 ha/év; 1992 és 2010 között 55 ha/év. A Jászsági ETK és Jász-Nagykun-Szolnok megye erdőtervezett területének növekedését a következő táblázat szemlélteti:

	1963	1992	2000	2010
Jászsági ETK (terület ha)	2.878	8.324,9	8.875,3	9.311,44
J-N-Sz megye (terület ha)	15.282	30.877,9	33.428,5	34.996,99
Megyei arány (%)	18,8	27,0	26,6	26,6

Érdemes megvizsgálni az erdőtervezett terület növekedésének elhelyezkedését is az 1963-ban Danszky István szerkesztésében megjelentetett Magyarország erdőgazdasági tájainak erdőfelújítási, erdőtelepítési irányelvei és eljárásai című kiadványa szerinti erdőgazdasági tájak és a már említett Magyarország Erdészeti Tájai c. könyv erdészeti tájankénti besorolásának segítségével.

1963		2010	
Erdőgazdasági táj	Terület (ha)	Terület (ha)	Erdészeti táj/tájrészlet
Jászság	1.710	888,37	Gödöllői-dombság
		5.315,70	Tápió-Zagyva-vidék
Mátra-Bükkalja	1.168	2.709,24	Gyöngyös-Hevesi-síkság

A táblázat jól szemlélteti a körzeti terv előző fejezeteiben említett tényt, miszerint a körzetben az erdőtelepítések túlnyomó részét a körzet nyugati, homok talajain létesítették.

A körzetben a következő tervidőszakban létrejövő erdőtelepítések területét a jelenlegi telepítési ütem alapján 500-800 ha-ra lehet becsülni, amit nagymértékben befolyásolni fog a mezőgazdaság helyzete és a pénzügyi támogatások mértéke.

3.5.1.3. Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés

A hozamvizsgálat célja annak a megállapítása, hogy a körzetben az erdőállományok jelenlegi szerkezete, bennük rejlő távlati lehetőségek mennyiben biztosítják hosszú távon a tartamos erdőgazdálkodás feltételeit, az erdőben rejlő hozam egyenletes hasznosíthatóságát. Ebből fakadóan a körzeti erdőtervben a véghasználati előírások összesített terület és fatömeg adatai, mint fahasználati lehetőség jelennek meg. A hozamvizsgálat eredménye az üzemtervekben a hozamszabályozás feltételrendszerében érvényesül.

A hozamszabályozás feladata a véghasználati előírásokban rejlő hozadék és a hozamvizsgálat során megfogalmazott korlátok, mutatók összehangolása. Eredménye az erdőrészlet szintű tervelőírásokban jelenik meg.

A hozadék megállapítása az erdőállomány gazdálkodás alapvető kérdése, megmutatja a jelenlegi – üzemtervben rögzített – lehetőségeket, s egyben előre vetíti – a hozamvizsgálat tükrében – a jövőben várható feladatokat.

A hozamszabályozás során vizsgált legfontosabb mutatók az évi átlagos véghasználati hozami terület, a folyónövedék és az átlagnövedék az előhasználati fatömeggel és 5 % mortalitással csökkentve, illetve ezek viszonya a véghasználati előírásokhoz.

A körzeti erdőtervezés során az erdőrészlet szintű szakmai elvárások megfogalmazására, illetve az erdőállományok hozamvizsgálatára van csak mód, a hozadékszabályozás és az ennek megfelelő tervelőírások adása már az erdőgazdálkodási üzemterv feladata.

Hozamvizsgálat táblázatai

	Egy évre eső átlagos T E R Ü L E T			
	ha/év			
	véghasználatra tervezett	0 - 9 éven belül vágásérett	30 éven belül vágásérett átlaga	hozami terület
fatermelés	259,05	269,44	264,04	262,02
különleges	14,65	15,55	12,91	12,08
összes	273,70	284,99	276,95	274,10

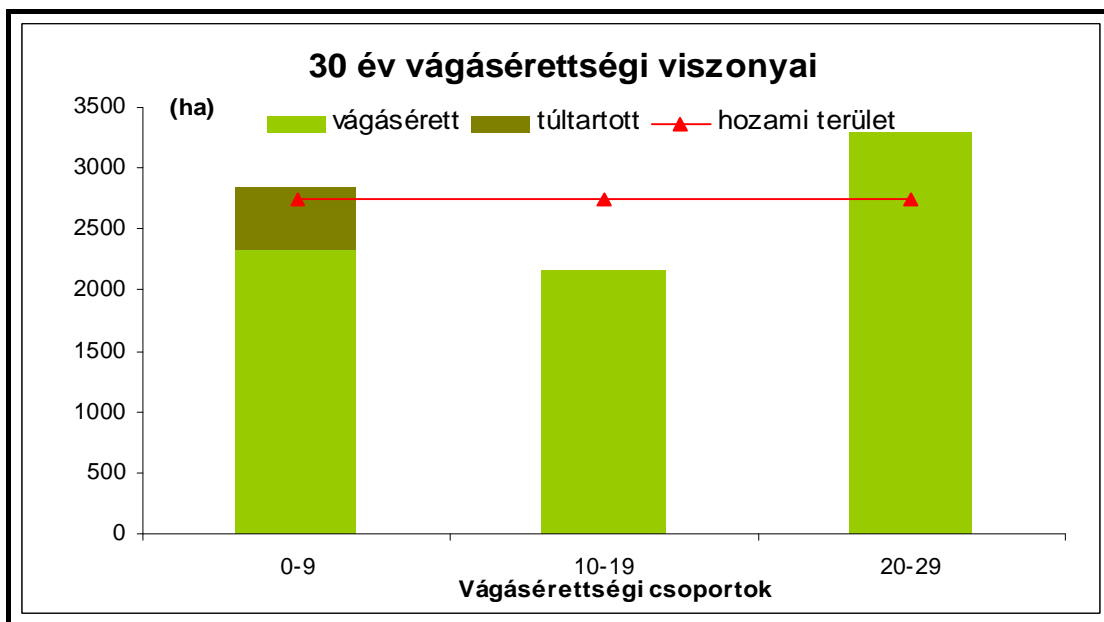
	Egy évre eső átlagos F A K É S Z L E T				
	m ³ /év				
	redukált folyónövedék	redukált átlagnövedék	véghasználatra tervezett fakészlet		
			mennyisége	a folyónöv. %-ában	az átlagnöv. %-ában
fatermelés	52.035	34.541	55.994	108	162
különleges	2.833	1.769	2.847	100	161
összes	54.868	36.310	58.841	107	162

A táblázatokból megállapítható, hogy a tervidőszakban vágáséretté váló állományokból 112,90 ha nincs véghasználatra tervezve. Ennek az előző körzeti tervezésnek megfelelően döntően az az oka, hogy a 2004-es felvételű Szolnoki Erdészeti erdőtervében szereplő erdők egy részének a vágásérettségi mutatója 10 év alá csökkent. Mivel ezen erdőrészeket nem érintette a 2009. évi körzeti tervezés, sem a vágásérettségi kor, sem a szükségessé váló fahasználat tervezése nem lett felülvizsgálva. A véghasználatra tervezett állományok egy évre eső területe (273,70 ha) csekély elmaradást mutat a 30 éven belül vágásérett állományok átlag területétől (276,95 ha) és lényegében megegyezik a hozami területtel (274,10 ha).

A körzeti terv 10 évre szóló terve, terület szempontjából tehát megfelel a hozami elvárásnak. Fakészlet szempontjából, viszont 'túltervezés' történt, az egy évre eső véghasználati fakészlet (58.841 m³/év), nagyobb, mint a redukált folyónövedék (54.868 m³/év) és lényegesen nagyobb a redukált átlagnövedéknél (36.310 m³/év). A jelentős eltérésnek egyrészt az az oka, hogy a véghasználatra tervezett állományok egy hektárra jutó fakészlete (215 m³/ha) a 75,3 %-os nemes nyár arány miatt jóval nagyobb, mint a körzet összes erdőterületének egy hektárra jutó fakészlete (130 m³/ha). Másrészt a 0-9 éven belül vágáséretté váló állományokon belül igen magas a túltartott erdők aránya (18,0 %; 511,79 ha). A mortalitással csökkentett folyónövedék (71.022 m³/év) a tervidőszakban kitermelésre tervezett összes fahasználat (elő- és véghasználat, egészségügyi és egyéb termelés) egy évre eső fakészleténél (75.126 m³/év) kisebb, ezért a tervidőszak végére a fakészlet kis arányú csökkenésével lehet számolni. A kissé kedvezőtlen korosztályeloszlás (ld. 3.3.2.1. fejezet) és amiatt, hogy a véghasználatra tervezett állományok egy évre jutó fakészlete csak 7 %-kal nagyobb, mint a redukált folyónövedék a terv a fakészlet vonatkozásában is megfelel a tartamosság elvárásának.

A 2.3.6. statisztika tartalmazza a vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatait 30 évre. A táblázat összesített területi adatait a következő ábra mutatja be. Az ábra jól

szemlélteti, hogy az első vágásérettségi csoport lehetősége (2.849,91 ha) közel azonos a hozami terület mértékével (2.741,00 ha), de a 10-19 vágásérettségi csoport területe (2.166,26 ha) lényegesen kisebb; a 20-29 éves vágásérettségi csoport területe (3.292,33 ha) lényegesen nagyobb a hozami területnél. Nagy területi eltérést az akác és a nemes nyár vágásérettségi csoportjainak jelentős eltérése okoz. A 30 év átlaga a hozami terület közelében van, 276,95 ha/év.

3.5.2. Egyéb átfogó tervezés

3.5.2.1. Egyéb erdei haszonvételek tervezése

Az erdei haszonvételekkel az Evt. VII. fejezete foglalkozik. A törvény értelmében – a fakitermelés és a vadászati jog hasznosítását kivéve – az erdei haszonvételek gyakorlásának feltételeit, amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik, a gazdálkodó jogosult meghatározni.

Az Evt. 68. § (7) bekezdése alapján az erdőgazdálkodó köteles tűzni – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az egyéni szükségletet meg nem haladó gomba, vadgyümölcs és gyógynövény állami erdőben való gyűjtését. A végrehajtási rendelet értelmében az egyéni szükséglet 2 kg gomba, 2 kg vadgyümölcs, 2 kg gyógynövény személyenként és naponta. Az egyéni szükségletre gyűjtött erdei haszonvétel kereskedelmi forgalomba nem hozható.

A gomba, gyógynövény, vadgyümölcs és egyéb lakossági gyűjtögetés mellett, fontos mellékhaszonvételi lehetőség az elhalt, fekvő fa- és gally gyűjtése, hiszen a gyengébb termőhelyeken álló és a túltartott erdők folyamatosan száradnak, ligetesednek. A folyamatos egészségügyi gyérítés mellett főként a fenyő állományokban az elhalt, fekvő fa- és gally gyűjtése annak érdekében is fontos, hogy a gazdálkodó elkerülje a nagy tömegben fellépő károsítókat. A helyi lakosság általában illegálisan gyűjt gallyat pl. seprű készítéshez, koszorú keret gyártáshoz.

A körzetben a gomba gyűjtése nagyobb jelentőségű. A körzet keleti felében, Jászjákóhalma, Jászapáti, Jászivány, Jászkisér térségében lévő tölgyesekben (Jászjákóhalma 1-6 tag, Jászapáti 1-2 tag, 62 A, Jászivány 3 B, Jászkisér Tomi-erdő (1-4 tagok), 15 B, 32 A, 40 A) található nagyobb szarvasgomba (*Tuber aestivum*) előfordulás, aminek gyűjtése szervezett keretek között folyik. Kedvező időjárási feltételek esetén a nyár tuskókon termő laska gomba nyújt még gyűjtési lehetőséget.

Az akác magas területaránya miatt a méhészet jelenthet még nagyobb mellékhaszonvételt. Évenkénti megjelenését a területek méztermelő képessége befolyásolja. Az állam kizárólagos tulajdonában álló erdőben a méhészeti tevékenység szabadon végezhető, azonban a méhcsaládok elhelyezését és telepítését az erdőgazdálkodóval minden esetben előzetesen egyeztetni kell.

A körzetben szabályozott keretek között nem folyik erdészeti szaporítóanyag gyűjtés.

3.5.2.2. Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)

A 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében a természetvédelemért felelős miniszter körzeti erdőtervvel kapcsolatos jogkörét érintő előkészítő feladatokat ellátó Hortobágyi és Bükk Nemzeti Park Igazgatósága által adott és az előzetes jegyzőkönyvhöz mellékelt állásfoglalások (ügyiratszámok: 619-2/2009. (HNPI), illetve 183/2009. (BNPI)) alapján hajtottuk végre a Jászsági erdészeti tervezési körzet védett természeti területein a körzeti tervezést. Az érintett erdőrészek tervezését a Nemzeti Park Igazgatóságok illetékes munkatársaival erdőrészlet szinten egyeztettük.

Az Evt. 113. § (16) bekezdése alapján a Hortobágyi, a Bükk, valamint a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága az Evt. 113. § (15) bekezdése szerinti felülvizsgálat lefolytatásához szükséges, az érintett Natura 2000 területeken előforduló élővilágra

vonatkozó adatokat [11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 8. § (2) a)-c)] a HBM-i MgSzH Erdészeti Igazgatóságnak átadta. Az országosan nem védett Natura 2000 területekre a Nemzeti Park Igazgatóságokkal erdőrésztlet szintű egyeztetést tartottunk az érintett területek fahasználati és erdőfelújítási tervezésére, valamint a természetvédelmi vonatkozású szöveges megjegyzésekre vonatkozóan. Az egyeztetés során eltérő vélemény nem alakult ki. Az egyeztetésről szóló, a zárójegyzőkönyv mellékletét képező jegyzőkönyveket az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságára megküldtük.

A körzetben illetékességgel bíró Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség csak vízügyi vonatkozású tervezési irányelveket adott (ügyiratszám: 1652-4/2009.), az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (ügyiratszám: 3704-4/2009.) közvetlen érintettség hiányában nem tett előírást.

3.5.2.3. Egyéb szakhatóságok kezelési tervei

A körzeti tervezéshez egyéb szakhatóságoktól kezelési terveket nem kaptunk.

4. A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák

5. Mellékletek

5.1. Egyéb statisztikai táblák

**5.2. Földnyilvántartási adatok részletszintű
megfeleltetése**

5.3. Erdő- és egyéb részlet lista

5.4. Erdőrészlet lapok tartalomjegyzéke

Térképszelvények külön mellékelve